



HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/145

URBROJ: 65-23-2

Zagreb, 30. studenoga 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o državnim potporama za 2022. godinu***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s člankom 17. Zakona o državnim potporama ("Narodne novine", broj 47/14 i 69/17) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 30. studenoga 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike dr. sc. Davora Zoričića, Stipu Župana i dr. sc. Terezu Rogić Lugarić.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-14/11
URBROJ: 50301-05/16-23-4

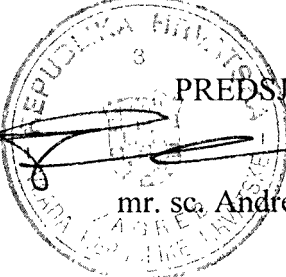

Zagreb, 30. studenoga 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Godišnje izvješće o državnim potporama za 2022. godinu

Na temelju članka 17. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, br. 47/14. i 69/17.), Vlada Republike Hrvatske dostavlja Godišnje izvješće o državnim potporama za 2022. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike dr. sc. Davora Zoričića, Stipu Župana i dr. sc. Terezu Rogić Lugarić.


PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O DRŽAVNIM POTPORAMA ZA 2022. GODINU

Zagreb, studeni 2023.

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
1.1.	METODOLOGIJA PRAĆENJA I PRIKAZA DRŽAVNIH POTPORA.....	4
1.2.	PRIKUPLJANJE I OBRADA PODATAKA O DRŽAVNIM POTPORAMA ...	7
1.3.	METODOLOGIJA PRIKAZA PODATAKA O DRŽAVNIM POTPORAMA..	7
1.4.	SAŽETAK GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O DRŽAVNIM POTPORAMA ZA 2022. GODINU	8
2.	DRŽAVNE POTPORE U 2022. GODINI	12
2.1.	MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI	12
2.2.	KATEGORIJE DRŽAVNIH POTPORA	15
2.3.	DRŽAVNE POTPORE PREMA INSTRUMENTIMA	17
3.	POTPORE U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU	22
4.	POTPORE INDUSTRIJI I USLUGAMA	25
4.1.	HORIZONTALNE POTPORE.....	27
	Horizontalne potpore u „užem smislu“	28
4.1.1.	<i>Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije</i>	30
4.1.2.	<i>Potpore za zapošljavanje</i>	31
4.1.3.	<i>Potpore za usavršavanje</i>	33
4.1.4.	<i>Potpore malim i srednjim poduzetnicima</i>	34
4.1.5.	<i>Potpore kulturi</i>	35
4.2.	REGIONALNE POTPORE.....	38
4.3.	POTPORE NA RAZINI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	41
4.4.	SEKTORSKE POTPORE	43
	Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa	44
4.4.1.	<i>Potpore za poštanske usluge</i>	47
4.4.2.	<i>Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije</i>	47
4.4.3.	<i>Potpore prometu</i>	49
4.4.4.	<i>Potpore brodogradnji</i>	53
4.4.5.	<i>Potpore turizmu</i>	55
4.4.6.	<i>Potpore za sanaciju i restrukturiranje</i>	56
4.4.7.	<i>Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju</i>	57
4.4.8.	<i>Potpore za razvoj širokopojsnih mreža</i>	58
4.5.	POTPORE U SVRHU PODRŠKE GOSPODARSTVU U AKTUALNOJ PANDEMIJI COVID–19 I ZA SUZBIJANJE UČINAKA RUSKE AGRESIJE NA UKRAJINU	59
5.	POTPORE MALE VRIJEDNOSTI	65
6.	ZAKLJUČAK	71
	PRILOG 1.	75
	PRILOG 2.	76
	PRILOG 3.	78

1. UVOD

Sukladno Zakonu o državnim potporama („Narodne novine“, br. 47/14. i 69/17.; u daljnjem tekstu: Zakon) Ministarstvo financija je izradilo Godišnje izvješće o državnim potporama za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće) koje je obvezno dostaviti Vladi Republike Hrvatske koja isto dostavlja Hrvatskome saboru na usvajanje.

Ministarstvo financija je izradilo Izvješće temeljem preuzetih podataka o dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti iz Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti (u daljnjem tekstu: Registar). Davatelji državnih potpora i potpora male vrijednosti dostavili su podatke u Registar sukladno Zakonu i Pravilniku o dostavi prijedloga državnih potpora, podataka o državnim potporama i potporama male vrijednosti te registru državnih potpora i potpora male vrijednosti („Narodne novine“, broj 125/17.; u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Registar je uspostavljen kao jedinstvena elektronička baza podataka koja sadrži podatke o svim prijavljenim programima i pojedinačnim potporama te podatke o svim dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti na području Republike Hrvatske, sukladno Zakonu i Pravilniku od 1. siječnja 2017. od kada je Registar uspostavljen odnosno započeo s radom.

Izvješće analitički prikazuje podatke o dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti u Republici Hrvatskoj u 2022. godini te revidirane podatke za 2021. i 2020. godinu unesenih u Registar, a isti su prikazani sukladno metodologiji prikazivanja državnih potpora u Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU). Davatelji potpora unose u Registar obvezne podatke o svim dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti bez odgode odmah po dodijeli, te su isključivo davatelji odgovorni za točnost i vjerodostojnost unesenih podataka i njihov pravovremeni unos u Registar, sukladno članku 5. Pravilnika i članku 14. Zakona, a na temelju kojih je Ministarstvo financija izradilo ovo Izvješće.

Isto tako Izvješće sadrži podatke i o dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti u sektoru poljoprivrede i ribarstva, iako navedene potpore nisu predmet Zakona, no sukladno Zakonu, Ministarstvo poljoprivrede je obvezno dostavljati navedene podatke Ministarstvu financija s ciljem prikazivanja jedinstvenog, sveobuhvatnog Izvješća, što uključuje i državne potpore i potpore male vrijednosti dodijeljene sektoru poljoprivrede i ribarstva na cijelom području Republike Hrvatske.

1.1. METODOLOGIJA PRAĆENJA I PRIKAZA DRŽAVNIH POTPORA

Pravni temelj

Zakon uređuje nadležnost tijela Republike Hrvatske iz područja državnih potpora i potpora male vrijednosti, politiku državnih potpora Republike Hrvatske, postupanja prije dodjele državnih potpora, vođenje evidencija te izvještavanje o državnim potporama i potporama male vrijednosti.

Pojam državne potpore

Sukladno Zakonu, **državna potpora** je stvarni i potencijalni rashod ili umanjeni prihod države dodijeljen od strane davatelja državne potpore u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeto narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određenog poduzetnika ili proizvodnju određene robe i/ili usluge utoliko što utječe na trgovinu između država članica EU u skladu s člankom 107. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU). Ova je definicija preuzeta iz članka 107. stavka 1. UFEU-a koji dodatno propisuje da su državne potpore nespojive s unutarnjim tržištem.

Korisnik državne potpore/potpore male vrijednosti sukladno Zakonu, je svaka pravna i fizička osoba koja, obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluje u prometu roba i usluga, a prima državnu potporu/potporu male vrijednosti, bez obzira na njen oblik i namjenu.

Davatelj državne potpore/potpore male vrijednosti je tijelo državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te svaka pravna osoba koja dodjeljuje državne potpore/potpore male vrijednosti.

Kod utvrđivanja ima li neka državna intervencija karakter državne potpore, sukladno odredbama Zakona koji uređuju pojam državne potpore, potrebno je, u svakom pojedinom slučaju dodjele državnih sredstava utvrditi jesu li **kumulativno ispunjeni uvjeti** koji se odnose na izvore sredstava odnosno mjera, davanje prednosti na tržištu i s time povezanom selektivnosti te utječu li sredstva/mjere na trgovinu između Republike Hrvatske i EU:

- 1) **dodjela državnih sredstava** – državnim potporom smatra se ona mjera koja uključuje sredstva dodijeljena iz državnog proračuna, proračuna županije, grada i općine, fondova i pravnih osoba u vlasništvu države – odnosno ona sredstva nad čijom dodjelom javna vlast ima kontrolu i koja su istoj pripisiva. Pored izravnih proračunskih izdataka, državnim potporom se smatra i manje ostvareni odnosno neostvareni prihod države zbog neplaćenog poreza, doprinosa ili drugog nepodmirenog dugovanja odnosno neizvršene financijske obveze prema državi, prodaja nekretnina i pokretnina u vlasništvu države ispod tržišne cijene i bez provedenog natječaja i sl. Državnim sredstvima smatraju se i sredstva EU (npr. iz strukturnih fondova) ukoliko nacionalna tijela imaju diskrecijsko pravo odlučivanja o upotrebi tih sredstava
- 2) **ostvarivanje prednosti na tržištu** – gospodarska prednost na tržištu ostvaruje se činjenicom da je korisnik potpore primio sredstva koja ne bi mogao ostvariti svojim redovitim poslovanjem. Pored državnih potpora kao što su subvencije, oslobađanja od plaćanja poreza, subvencije kamata, državnih jamstva itd., postoje i ostale državne potpore koje omogućuju postojanje gospodarske prednosti, a to su: prodaja/iznajmljivanje zemljišta

u državnom vlasništvu poduzetniku po povoljnijoj cijeni od tržišne, omogućavanje pristupa javnoj infrastrukturi bez plaćanja naknade za istu, dokapitalizacija poduzetnika od strane države pod povoljnijim uvjetima nego što bi to učinio privatni investitor i slično

- 3) **selektivnost** – ovaj uvjet ukazuje na činjenicu da je dodjelom sredstava iz proračuna države poduzetnik/sector doveden u povoljniji tržišni položaj u odnosu na konkurenciju, a o selektivnosti se može raditi i kada postoji određeno diskrecijsko pravo odlučivanja prilikom dodjele potpore od strane davatelja potpore
- 4) **utjecaj na trgovinu između Republike Hrvatske i EU** (tržišno natjecanje) – u ovom slučaju utvrđuje se utječe li, zbog dobivene potpore, poduzetnik ili proizvodnja određene robe i/ili usluge na trgovinu između država članica EU i dolazi li do narušavanja tržišnog natjecanja.

Državnom potporom može se smatrati svaka mjera dodijeljena u korist poduzetnika u smislu Zakona i pravne stečevine EU ako su kumulativno ispunjeni naprijed navedeni kriteriji. Međutim, **ako pojedina javna mjera kumulativno ne ispunjava sva četiri naprijed navedena kriterija, tada se ne radi o državnoj potpore**. Odluku o postojanju ili nepostojanju državne potpore donosi Europska komisija, a može je donijeti i nacionalni sud kako to proizlazi iz Obavijesti Komisije o provedbi prava državnih potpora od strane nacionalnih sudova.¹ Državne potpore nespojive su s unutarnjim tržištem, osim ako ne ispunjavaju uvjete spojivosti određene posebnim pravilima ovisno o vrsti potpore.

Državne potpore dodjeljuju se putem **programa državnih potpora ili kao pojedinačne potpore**:

- 1) **Program državne potpore** je pravni akt na temelju kojeg se, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, unaprijed neodređenim korisnicima državne potpore dodjeljuju državne potpore
- 2) **Pojedinačna državna potpora** je državna potpora koja je dodijeljena poduzetniku temeljem programa državne potpore ili je dodijeljena poduzetniku neovisno o postojanju programa državne potpore (tzv. ad hoc potpora).

Učinak mjere, a ne njezin uzrok, vrsta ili cilj odlučujući su prilikom dodjele državne potpore, a pojam državne potpore obuhvaća osim subvencija (rashodna strana državnog proračuna) i ostale instrumente državnih potpora (npr. oslobođenje ili smanjenje poreza na dobit, otpisi potraživanja i sl.) koji na razne načine smanjuju prihodnu stranu državnog proračuna i imaju jednake učinke kao i subvencije.

Instrumenti putem kojih se dodjeljuju državne potpore i potpore male vrijednosti prikazani su u Prilogu 3. „Instrumenti državne potpore i potpore male vrijednosti“ ovoga Izvješća.

¹ Poglavlje 3. Obavijesti Komisije o provedbi pravila o državnim potporama od strane nacionalnih sudova (Službeni list Europske unije, C 305, od 30. srpnja 2021.).

Što se ne smatra državnom potporom

Sukladno praksi Europske komisije i europskih sudova, sljedeći transferi ne bi se smatrali državnim potporama:

- transferi sredstava iz državnog proračuna jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim tijelima za obavljanje djelatnosti koje nemaju gospodarski karakter
- opće mjere gospodarske politike koje se odnose na sve poduzetnike i gospodarske sektore, primjerice smanjivanje opće stope poreza na dobit, doprinosa ili drugih sličnih davanja
- državne mjere koje su neutralne u odnosu na državni proračun, tzv. regulatorne mjere
- nabava robe i usluga po tržišnim cijenama odnosno tržišnoj vrijednosti
- mjere i financijske potpore, koje ispunjavaju ulaganja po tržišnim uvjetima (*engl. market economy investor principle*)
- državna jamstva ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti: ako korisnik zajma nije u financijskim teškoćama, ako je korisnik zajma u mogućnosti na financijskom tržištu dobiti zajam po tržišnim uvjetima bez posredovanja države, ako se za državno jamstvo zaračunava tržišna cijena, ako je državno jamstvo povezano s određenom financijskom transakcijom, ograničeno po visini i vremenu trajanja i ne pokriva više od 80 posto preostalog duga ili druge financijske obveze
- sredstva dodijeljena fizičkim osobama ili zaposlenicima od koje poduzetnici ne uživaju izravnu korist
- potpore male vrijednosti (de minimis potpore) koje ne iznose više od 200.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti po korisniku u razdoblju od tri fiskalne godine, odnosno u iznosu višem od 500.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa.

Državnom potporom također se **ne smatraju** sredstva za pomoć kućanstvima, osobama s invaliditetom, javnim tijelima i obrazovnim ustanovama i bolnicama za djelatnosti koje nemaju gospodarski karakter, sredstva namijenjena za obranu, javne radove i slično.

Pravila o državnim potporama **ne primjenjuju** se i ako država „izvršava javne ovlasti“ ili ako javni subjekti djeluju „kao tijela javne vlasti“. Primjeri takvih djelatnosti su: vojska ili policija, sigurnost i kontrola zračne plovidbe, kontrola i sigurnost pomorskog prometa, nadzor radi sprečavanja onečišćenja, organizacija, financiranje i izvršavanje zatvorskih kazni, razvoj i revitalizacija javnog zemljišta od strane javnih tijela i prikupljanje podataka za upotrebu u javne svrhe na temelju zakonske obveze predmetnih poduzetnika u vezi s objavljivanjem takvih podataka.²

² Točka 17. Obavijesti Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske unije, C 262, od 9. srpnja 2016.).

1.2. PRIKUPLJANJE I OBRADA PODATAKA O DRŽAVNIM POTPORAMA

Ministarstvo financija izrađuje Izvješće temeljem podataka o svim dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti koje su putem Registra dostavili davatelji potpora, te temeljem podataka koje je dostavilo Ministarstvo poljoprivrede.

Prilikom prikaza i usporedbe državnih potpora s osnovnim makroekonomskim pokazateljima, Ministarstvo financija koristi određene podatke koji se temelje na podacima Državnog zavoda za statistiku, Hrvatske narodne banke te ostalim podacima, dok se metodologija analitičkog prikaza državnih potpora temelji na metodologiji koju koristi i Europska komisija kod izrade i iskazivanja podataka o državnim potporama u EU³.

1.3. METODOLOGIJA PRIKAZA PODATAKA O DRŽAVNIM POTPORAMA

Državne potpore (u daljnjem tekstu: potpore) se prema metodologiji analitičkog prikaza dijele na dvije osnovne kategorije:

1. potpore poljoprivredi i ribarstvu i
2. potpore industriji i uslugama.

Potpore se s obzirom na cilj dodjele, dijele na **potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva** te na **potpore u sektoru industrije i usluga**.

Potpore u sektoru industrije i usluga se s obzirom na cilj dijele na **horizontalne potpore (u užem smislu), sektorske potpore, regionalne potpore, potpore na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave** te **potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 i suzbijanja učinaka ruske agresije na Ukrajinu**.

Horizontalne potpore u užem smislu su potpore za istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, sanaciju i restrukturiranje, zapošljavanje, usavršavanje, kulturu i zaštitu baštine, rizični kapital te ostale horizontalne ciljeve.

Sektorske potpore, na koje se prilikom dodjele primjenjuju posebna sektorska pravila o potporama, jesu potpore koje se odnose na sljedeće sektore i djelatnosti: kopneni promet (cestovni, željeznički i unutarnji plovni promet), pomorski promet, zračni promet, brodogradnja, turizam, financijske i poštanske usluge, sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama (pojedinačne potpore), kinematografija i ostala audiovizualna djelatnost, javne radiodifuzijske usluge, poštanske usluge, zaštitu okoliša i uštedu energije, razvoj širokopojasnih mreža i sl.

Regionalne potpore, namijenjene su za poticanje gospodarskog razvoja slabije razvijenih regija koje su utvrđene kartom regionalnih potpora, prikazane su kao posebna kategorija na način predviđen metodologijom EU. Navedene potpore pripadaju po ciljevima odnosno kategoriji namjene u horizontalne potpore te su u jednom dijelu Izvješća i prikazane unutar horizontalnih potpora.

³ Izvor: internet stranica Europske komisije:
https://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

Potpore na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su prikazane kao posebna kategorija radi dobivanja uvida u korištenje i namjenu potpora dodijeljenih na lokalnoj razini, a koje po ciljevima odnosno kategorijama namjene mogu pripadati u horizontalne potpore te su u jednom dijelu Izvješća i prikazane unutar horizontalnih potpora.

Potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 i za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu prikazane su kao posebna kategorija radi situacije u kojoj se nalazilo gospodarstvo zbog učinaka pandemije, a kasnije i ruske agresije na Ukrajinu, a za njihovu dodjelu primjenjuju se posebna pravila sadržana u privremenim okvirima.

Potpore male vrijednosti odnosno de minimis potpore prikazane su zasebno, s obzirom da se potpore male vrijednosti ne smatraju državnim potporama u smislu Zakona, odnosno u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Potpore male vrijednosti, ipak su prikazane u Izvješću zbog velikog broja davatelja potpora male vrijednosti kako na centralnoj tako i na lokalnoj razini. Za navedene potpore vrijede posebna pravila kako je i objašnjeno kasnije u dijelu Izvješća 5. pod nazivom Potpore male vrijednosti.

Državne potpore i potpore male vrijednosti mogu se dodjeljivati putem **različitih oblika ili instrumenata dodjele** kao što su: subvencije, neposredne subvencije kamata, porezna izuzeća i olakšice (A), udjeli u vlasničkom kapitalu, kapitalna ulaganja (B), financijski transferi, povoljni zajmovi, zajmovi poduzetnicima u teškoćama (C), izdana i aktivirana odnosno protestirana ili opozvana jamstva (D) te ostalo (E).

U Prilogu 2. ovoga Izvješća, prikazan je detaljan pregled kategorija potpora, a u Prilogu 3. pregled svih instrumenata putem kojih se potpore dodjeljuju.

1.4. SAŽETAK GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O DRŽAVNIM POTPORAMA ZA 2022. GODINU

Ukupne potpore u Republici Hrvatskoj u 2022. godini dodijeljene su u iznosu od 17.038,3 milijuna kuna, te imaju udio u bruto društvenom proizvodu (u daljnjem tekstu: BDP) od 3,38 posto. Iste godine, udio potpora u rashodima države iznosio je 10,08 posto, potpore po zaposlenom iznosile su 10.517,67 kuna dok su potpore po stanovniku iznosile 4.368,79 kuna.

Od ukupno dodijeljenih potpora u 2022. godini u iznosu od 17.038,3 milijuna kuna, na potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva odnosi se iznos od 7.333,3 milijuna kuna ili 43 posto udjela u ukupno dodijeljenim potporama, dok se na sektor industrije i usluga odnosi iznos od 9.705 milijuna kuna ili 57 posto udjela.

Potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 7.333,3 milijuna kuna te je udio tih potpora u BDP-u iznosio 1,45 posto dok je udio u ukupnim potporama iznosio 43 posto. Navedene potpore su u 2022. godini najvećem dijelom dodijeljene putem subvencija u iznosu od 5.155,7 milijuna kuna ili s udjelom od 70,3 posto u potporama poljoprivredi i ribarstvu, zatim slijede kapitalna ulaganja u iznosu od 1.548,2 milijuna kuna ili 21,1 posto, porezne olakšice u iznosu od 481,6 milijuna kuna ili 6,6 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 147,8 milijuna kuna ili 2 posto. Unutar sektora poljoprivrede i ribarstva, u potporama dodijeljenih u 2022. godini u ukupnom iznosu od 7.333,3 milijuna kuna, na potpore

u sektoru poljoprivrede odnosi se iznos od 6.964,7 milijuna kuna ili s udjelom od 95 posto u potporama sektoru poljoprivrede i ribarstva, dok se na potpore u sektoru ribarstva odnosi iznos od 368,6 milijuna kuna ili 5 posto. Unutar potpora u sektoru poljoprivrede u iznosu od 6.964,7 milijuna kuna, potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo dodijeljene su u iznosu od 3.821,3 milijuna kuna ili 54,9 posto dok je ruralnom odnosno regionalnom razvoju dodijeljeno 3.143,4 milijuna kuna ili 45,1 posto potpora.

Potpore u sektoru industrije i usluga dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 9.705 milijuna kuna s udjelom u BDP-u od 1,92 posto, dok je udio u ukupnim potporama iznosio 57 posto. Unutar potpora u sektoru industrije i usluga u 2022. godini, posebnim sektorima odnosno sektorskim potporama dodijeljeno je 4.409,7 milijuna kuna odnosno udio od 45,4 posto u sektoru industrije i usluga, horizontalnim ciljevima, uključujući horizontalne potpore, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljeno je 2.432 milijuna kuna ili 25,1 posto, dok je potporama podrške gospodarstvu u COVID–19 pandemiji te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu dodijeljeno 2.863,3 milijuna kuna ili 29,5 posto. Potpore u sektoru industrije i usluga najvećim dijelom su dodjeljivane putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 5.658,9 milijuna kuna odnosno s udjelom od 58,3 posto u sektoru industrije i usluga, slijede izdana jamstva u iznosu od 2.028,3 milijuna kuna ili 20,9 posto, porezne olakšice u iznosu od 964,9 milijuna kuna ili 10 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 662,9 milijuna kuna ili 6,8 posto te kapitalna ulaganja u iznosu od 390 milijuna kuna ili 4 posto.

Horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 2.432 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u iznosio je 0,48 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 14,3 posto, dok je udio u potporama dodijeljenih u sektoru industrije i usluga iznosio 25,1 posto. Unutar horizontalnih potpora u iznosu od 2.432 milijuna kuna dodijeljenih u 2022. godini, na horizontalne ciljeve odnosno horizontalne potpore u užem smislu⁴, odnosi se iznos od 724,3 milijuna kuna ili udio od 29,8 posto u horizontalnim potporama, na regionalne potpore iznos od 806 milijuna kuna ili 33,1 posto dok se na potpore na lokalnoj razini odnosi iznos od 901,7 milijuna kuna ili 37,1 posto. Horizontalne potpore najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 1.638,7 milijuna kuna odnosno s udjelom od 67,4 posto u horizontalnim potporama, slijede porezne olakšice u iznosu od 764,4 milijuna kuna ili 31,4 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 21,9 milijuna kuna ili 0,9 posto te izdana jamstva u iznosu od 7 milijuna kuna ili 0,3 posto.

Potpore za horizontalne ciljeve ili „horizontalne potpore u užem smislu“⁵ dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 724,3 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u iznosio je 0,14 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 4,3 posto, dok je udio u sektoru industrije i usluga iznosio 7,5 posto. Unutar horizontalnih ciljeva najviše potpora dodijeljeno je za zapošljavanje u iznosu od 286,2 milijuna kuna ili s udjelom od 39,5 posto u horizontalnim ciljevima, slijede potpore za istraživanje i razvoj i inovacije u iznosu od 255 milijuna kuna ili 35,2 posto, potpore za kulturu u iznosu od 144,2 milijuna kuna ili 19,9 posto, potpore za usavršavanje u iznosu od 27,8 milijun kuna ili 3,9 posto te potpore malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 11,1 milijun kuna ili 1,5 posto. Navedene potpore dodijeljene su najvećim dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 717,1 milijun kuna ili s udjelom od 99 posto u horizontalnim ciljevima, slijede izdana jamstva u iznosu od 7 milijuna kuna ili 1 posto, te povoljni zajmovi u iznosu od 182.286,46 kuna ili 0,028 posto.

⁴ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

⁵ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

Regionalne potpore dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 806 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u iznosi 0,16 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosi 4,7 posto, u potporama u sektoru industrije i usluga iznosi 8,3 posto, dok udio u horizontalnim potporama iznosi 33,1 posto. Regionalne potpore su najvećim dijelom dodjeljivane kroz porezne olakšice u iznosu od 764,4 milijuna kuna odnosno s udjelom od 94,8 posto u ukupno dodijeljenim regionalnim potporama, slijede povoljni zajmovi u iznosu od 21,7 milijuna kuna ili 2,7 posto te subvencije u iznosu od 19,9 milijuna kuna ili 2,5 posto.

Potpore na razini jedinica područne i lokalne (regionalne) samouprave dodijeljene su u 2022. godini isključivo putem subvencija u ukupnom iznosu od 901,7 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u u iznosio je 0,18 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 5,3 posto dok je udio u potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 9,3 posto.

Sektorske potpore odnosno potpore posebnim sektorima, dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 4.409,7 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u iznosio je 0,87 posto, u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 25,9 posto, dok je u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 45,4 posto. Unutar sektorskih potpora najviši iznos odnosi se na potpore sektoru prometa od 1.544,4 milijuna kuna ili 35 posto udjela u sektorskim potporama, slijede potpore za usluge za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju dodijeljene u iznosu od 1.153,9 milijuna kuna ili 26,2 posto, potom potpore za zaštitu okoliša i očuvanje energije u iznosu od 1.145,1 milijun kuna ili 26 posto, sektoru brodogradnje dodijeljeno je 461,1 milijun kuna ili 10,5 posto, za poštanske usluge dodijeljeno je 99,7 milijuna kuna ili 2,3 posto te sektoru turizma iznos od 5,5 milijuna kuna ili 0,1 posto. Sektorske potpore dodijeljene su najvećim dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 3.748,1 milijun kuna ili s udjelom od 85 posto u sektorskim potporama, slijede izdana jamstva u iznosu od 461,1 milijun kuna ili 10,5 posto te porezne olakšice u iznosu od 200,5 milijuna kuna ili 4,5 posto.

Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa dodijeljene su u 2022. godini isključivo putem subvencija u iznosu od 3.454,7 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u iznosio je 0,68 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 20,3 posto, udio u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 35,6 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 78,3 posto. Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa prevladavaju u 2022. godini u okviru sektorskih potpora kao naknada ili kompenzacija za obavljanje javne usluge. Unutar navedenih potpora, najviši iznos odnosi se na potpore za javne radiodifuzijske usluge za emitiranje javnog radio i televizijskog programa od 1.137,7 milijuna kuna ili 32,9 posto udjela u potporama za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, slijede potpore kopnenom cestovnom prometu u iznosu od 1.118,1 milijun kuna ili 32,4 posto, potpore za kopneni željeznički promet u iznosu od 530 milijuna kuna ili 15,3 posto, potpore pomorskom prometu u iznosu od 448 milijuna kuna ili 13 posto, potpore zračnom prometu u iznosu od 121,2 milijuna kuna ili 3,5 posto te potpore za poštanske usluge u iznosu od 99,7 milijuna kuna ili 2,9 posto.

Potpore za podršku gospodarstvu u COVID-19 pandemiji te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu, dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u iznosio je 0,57 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 16,8 posto, dok je udio u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 29,5 posto. Navedene potpore najvećim dijelom su dodjeljivane putem izdanih jamstava u iznosu od 1.560,2 milijuna kuna odnosno s udjelom od 54,5 posto u navedenom sektoru, slijede povoljni zajmovi u iznosu od 641 milijun kuna ili 22,4 posto, kapitalna ulaganja u iznosu od

390 milijuna kuna ili 13,6 posto, subvencije u iznosu od 214,7 milijuna kuna ili 7,5 posto te neposredne subvencije kamata u iznosu od 57,4 milijuna kuna ili 2 posto.

Instrumenti u 2022. godini putem kojih su dodijeljene potpore u iznosu od 17.038,3 milijuna kuna su: subvencije i neposredne subvencije kamata u iznosu od 10.814,6 milijuna kuna ili s udjelom u ukupno dodijeljenim potporama od 63,5 posto, slijede izdana jamstva u iznosu od 2.028,3 milijuna kuna ili 11,9 posto, kapitalna ulaganja s iznosom od 1.938,2 milijuna kuna ili 11,4 posto, porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice s iznosom od 1.446,5 milijuna kuna ili 8,5 posto te povoljni zajmovi s iznosom od 810,7 milijuna kuna ili 4,8 posto.

Potpore male vrijednosti odnosno de minimis potpore dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 1.763 milijuna kuna s udjelom u BDP-u 0,35 posto. Potpore male vrijednosti dodijeljene su najvećim dijelom putem subvencija u iznosu od 1.636,5 milijuna kuna odnosno s udjelom od 92,8 posto u ukupno dodijeljenim potporama male vrijednosti, potom slijedi sniženje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa u iznosu od 45,3 milijuna kuna ili 2,6 posto, zatim porezna oslobođenja, oprost poreza, izuzeća i olakšice u iznosu od 20,9 milijuna kuna ili 1,2 posto, kapitalna ulaganja u iznosu od 20 milijuna kuna ili 1,1 posto, izdana jamstva u iznosu od 17,6 milijuna kuna ili 1 posto, prisilna nagodba i stečaj poduzetnika u iznosu od 10,3 milijuna kuna ili 0,6 posto, neposredne subvencije kamata u iznosu od 7,2 milijuna kuna ili 0,4 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 5 milijuna kuna ili 0,3 posto, otpisa duga u iznosu od 176.458,26 kuna ili 0,1 posto te plaćanja za opozvana jamstva u iznosu od 43.865,16 kuna ili 0,002 posto. Od iznosa potpora male vrijednosti dodijeljenih u 2022. godini u iznosu od 1.763 milijuna kuna, davatelji potpora na razini središnje države dodijelili su iznos od 1.559,4 milijuna kuna ili 88,5 posto udjela u potporama male vrijednosti, dok su davatelji na lokalnoj razini dodijelili iznos od 203,6 milijuna kuna ili 11,5 posto.

2. DRŽAVNE POTPORE U 2022. GODINI

2.1. MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI

U Republici Hrvatskoj potpore su dodijeljene u 2022. godini u ukupnom iznosu od 17.038,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 5.110 milijuna kuna odnosno za 23,1 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 22.148,3 milijuna kuna, te smanjenje za 6.191,1 milijun kuna odnosno 26,7 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 23.229,4 milijuna kuna.

Udio ukupno dodijeljenih potpora u BDP-u u 2022. godini iznosio je 3,38 posto, u 2021. godini 5,05 posto te u 2020. godini 6,11 posto.

Tablica 1. Ukupne potpore dodijeljene u razdoblju od 2020. do 2022. godine

	Mjera	2020.	2021.	2022.
Državne potpore	u mln HRK	23.229,4	22.148,3	17.038,3
Državne potpore	u mln EUR ⁶	3.083,7	2.943,6	2.262,2
BDP ⁷	u mln HRK	380.319,0	438.837,0	504.379,0
BDP	u mln EUR	50.486,5	58.323,5	66.968,5
Rashodi države	u mln HRK	139.870,1	153.560,4	169.030,4
Rashodi države	u mln EUR	18.567,5	20.408,9	22.442,9
Zaposleni ⁸	broj	1.543.869	1.575.837	1.619.969
Udio državnih potpora u BDP-u	%	6,11	5,05	3,38
Državne potpore po zaposlenome	HRK	15.046,22	14.054,94	10.517,67
Državne potpore po zaposlenome	EUR	1.997,35	1.867,97	1.396,48
Udio državnih potpora u rashodima države	%	16,61	14,42	10,08
Državne potpore po stanovniku Hrvatske ⁹	HRK	5.665,71	5.679,05	4.368,79
Državne potpore po stanovniku Hrvatske	EUR	752,11	754,77	580,06

Izvori: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka, Ministarstvo financija; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore po zaposlenom u 2022. godini iznosile su 10.517,67 kuna, što je smanjenje za 3.537,27 kuna odnosno 25,2 posto u odnosu na 2021. godinu kada su iste iznosile 14.054,94 kune, te je smanjenje za 4.528,55 kune odnosno za 30,1 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 15.046,22 kune. Potpore po stanovniku u 2022. godini iznosile su 4.368,79 kuna, što je smanjenje za 1.310,26 kuna odnosno za 23,1 posto u odnosu na 2021. godinu kada su iznosile 5.679,05 kuna te je smanjenje za 1.296,91 kunu odnosno za 22,9 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 5.665,71 kunu.

Udio dodijeljenih potpora u rashodima države u 2022. godini iznosio je 10,08 posto, u 2021. godini 14,42 posto dok je u 2020. godini iznosio 16,61 posto.

Osnovni makroekonomski pokazatelji prikazani u Tablici 1. omogućuju pregled i usporedbu određenih pokazatelja u kunama i u eurima.

⁶ Prosječni tečaj Hrvatske narodne banke za 1 euro u 2020. godini iznosi 7,533080 kuna, u 2021. godini iznosi 7,524183 kuna i u 2022. godini iznosi 7,531585 kune.

⁷ BDP u tekućim cijenama, izvor podataka o BDP-u: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija.

⁸ Broj zaposlenih, izvor podataka o zaposlenima: Državni zavod za statistiku.

⁹ Broj stanovnika, izvor podataka o broju stanovnika: Državni zavod za statistiku.

Sukladno prikazu određenih podataka s izvješćima EU, i u ovom dijelu Izvješća, potpore sektoru poljoprivrede i ribarstva i potpore u sektoru prometa u Republici Hrvatskoj u jednom dijelu su prikazane metodološki odvojeno od ostalih potpora gospodarskim sektorima zbog posebnih pravila koja se primjenjuju prilikom dodjele navedenih potpora i njihove specifične djelatnosti, prvenstveno se navedeno odnosi na kompenzaciju troškova za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa. Primjer navedenog je kopneni željeznički promet u Republici Hrvatskoj, koji se smatra sektorom od posebnog javnog značaja te se kod određenih analiza takve potpore isključuju iz ukupnih iznosa dodijeljenih potpora i prikazuju se zasebno.

Tablica 2. Potpore dodijeljene u razdoblju od 2020. do 2022. godine (bez poljoprivrede i ribarstva i prometa)

	Mjera	2020.	2021.	2022.
Iznos potpore	u mln HRK	14.050,9	13.363,5	8.160,6
Iznos potpore	u mln EUR	1.865,2	1.776,1	1.083,5
BDP	u mln HRK	380.319,0	438.837,0	504.379,0
BDP	u mln EUR	50.486,5	58.323,5	66.968,5
Udio potpora u BDP-u	%	3,69	3,05	1,62

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Tablica 2. prikazuje ukupno dodijeljene potpore u razdoblju od 2020. do 2022. godine, bez potpora u sektoru za poljoprivredu i ribarstvo i u sektoru prometa, što uključuje kopneni, pomorski i zračni promet. U 2022. godini navedene potpore dodijeljene su u iznosu od 8.160,6 milijuna kuna, što je smanjenje za 5.202,9 milijuna kuna ili za 38,9 posto u odnosu na 2021. godinu kada su navedene potpore iznosile 13.363,5 milijuna kuna, te je smanjenje za 5.890,3 milijuna kuna ili za 41,9 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 14.050,9 milijuna kuna. Udio ukupnih potpora bez potpora za poljoprivredu i ribarstvo i promet u BDP-u, u 2022. godini iznosio je 1,62 posto, u 2021. godini 3,05 posto te u 2020. godini 3,69 posto.

Ukupne potpore bez potpora poljoprivredi i ribarstvu i prometu u 2022. godini dodijeljene u iznosu od 8.160,6 milijuna kuna, najvećim dijelom su dodjeljivane putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 4.315 milijuna kuna odnosno s udjelom od 52,9 posto u potporama bez poljoprivrede i ribarstva i prometa, slijede jamstava u iznosu od 2.028,3 milijuna kuna ili 24,9 posto, porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice u iznosu od 764,4 milijuna kuna ili 9,4 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 662,9 milijuna kuna ili 8,1 posto, te kapitalna ulaganja u iznosu od 390 milijuna kuna ili 4,8 posto.

Tablica 3. Potpore dodijeljene u razdoblju od 2020. do 2022. godine (s poljoprivredom i ribarstvom, bez kopnenog željezničkog prometa)

	Mjera	2020.	2021.	2022.
Iznos potpore	u mln HRK	22.717,9	21.653,3	16.508,3
Iznos potpore	u mln EUR	3.015,8	2.877,8	2.191,9
BDP	u mln HRK	380.319,0	438.837,0	504.379,0
BDP	u mln EUR	50.486,5	58.323,5	66.968,5
Udio potpora u BDP-u	%	5,97	4,93	3,27

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

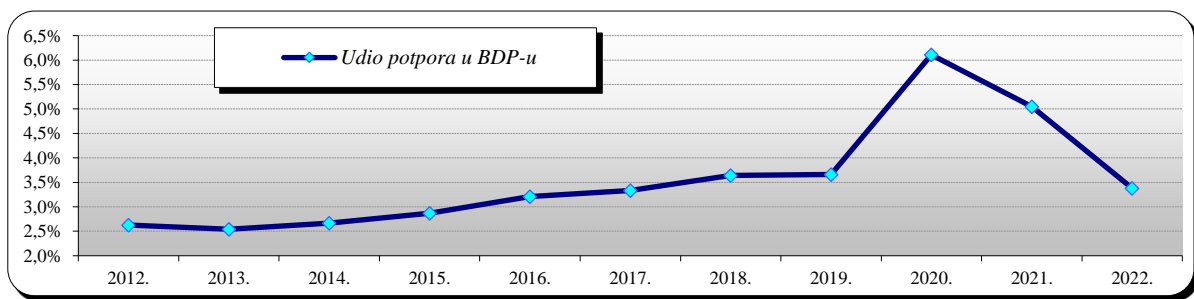
Tablica 3. prikazuje ukupno dodijeljene potpore u Republici Hrvatskoj bez potpora dodijeljenih kopnenom željezničkom prometu, ali s uključenim potporama sektoru poljoprivrede i ribarstva i sektoru prometa, uključujući zračni, pomorski i ostali kopneni promet, kao što su cestovni promet i promet unutarnjim plovnim putovima. U 2022. godini ukupne potpore bez potpora

kopnenom željezničkom prometu iznosile su 16.508,3 milijuna kuna što je smanjenje za 5.145 milijuna kuna ili za 23,8 posto u odnosu na 2021. godinu kada su navedene potpore iznosile 21.653,3 milijuna kuna, te je smanjenje za 6.209,6 milijuna kuna ili za 27,3 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 22.717,9 milijuna kuna. Udio potpora bez potpora kopnenom željezničkom prometu u BDP-u, u 2022. godini iznosio je 3,27 posto, u 2021. godini 4,93 posto i u 2019. godini 5,97 posto.

Potpore dodijeljene kopnenom željezničkom prometu u 2022. godini iznosile su 530 milijuna kuna što je povećanje za 35 milijuna kuna ili za 7,1 posto u odnosu na 2021. godinu kada su navedene potpore iznosile 495 milijuna kuna, te je povećanje za 18,5 milijuna kuna ili za 3,6 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 511,5 milijuna kuna. Udio potpora kopnenom željezničkom prometu u BDP-u, u 2022. godini iznosio je 0,11 posto, u 2021. godini također 0,11 posto dok je u 2020. godini iznosio 0,13 posto.

U okviru kopnenog i željezničkog prometa i tijekom 2022. godine, također su dodijeljena sredstva za održavanje i ulaganje u infrastrukturu iz proračuna, međutim ona se s obzirom na svoju namjenu ne smatraju potporom iz razloga što se infrastrukturom mogu koristiti i ostali pružatelji usluga željezničkog prijevoza.

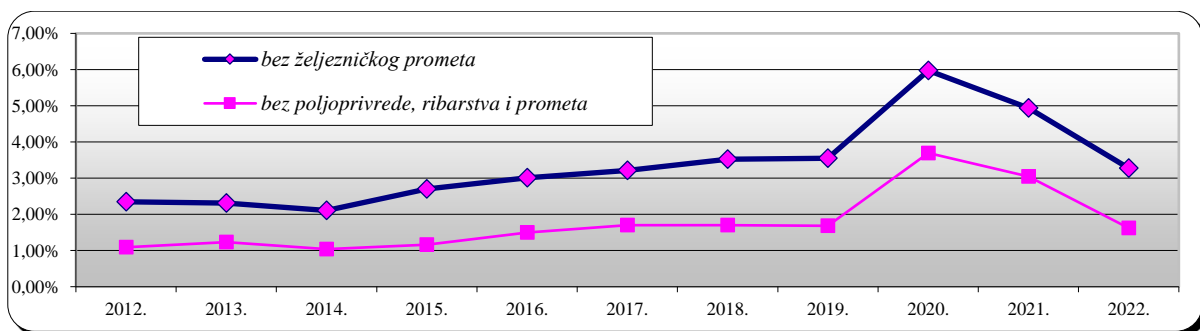
Slika 1. Udio ukupnih potpora u BDP-u u razdoblju od 2012. do 2022. godine



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Slika 1. prikazuje trend kretanja udjela ukupnih potpora u BDP-u tijekom razdoblja od 2012. do 2022. godine, dok Slika 2. prikazuje trend kretanja udjela ukupnih potpora u BDP-u za razdoblje od 2012. do 2022. godine, bez željezničkog prometa, te bez poljoprivrede, ribarstva i prometa.

Slika 2. Udio potpora u BDP-u za razdoblje od 2012. do 2022. godine, bez željezničkog prometa, poljoprivrede, ribarstva i prometa (%)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

2.2. KATEGORIJE DRŽAVNIH POTPORA

Potpore se prema kategorijama odnosno ciljevima dijele na osnovne vrste potpora:

- potpore poljoprivredi i ribarstvu i
- potpore industriji i uslugama.

U 2022. godini u Republici Hrvatskoj ukupno je dodijeljeno 17.038,3 milijuna kuna potpora, te se na potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva odnosi iznos od 7.333,3 milijuna kuna ili 43 posto udjela u ukupno dodijeljenim potporama, dok se na sektor industrije i usluga odnosi iznos od 9.705 milijuna kuna ili 57 posto udjela.

Tablica 4. Potpore dodijeljene prema kategorijama u razdoblju od 2020. do 2022. godine

Kategorija	2020.			2021.			2022.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)
1. Poljoprivreda i ribarstvo	7.679,9	1.019,5	33,06	7.575,3	1.006,8	34,20	7.333,3	973,7	43,04
2. Industrija i usluge	15.549,5	2.064,2	66,94	14.573,0	1.936,8	65,80	9.705,0	1.288,6	56,96
Horizontalni ciljevi	2.455,1	325,9	10,57	2.153,7	286,2	9,72	724,3	96,2	4,25
- Istraživanje i razvoj i inovacije	1.305,1	173,2	5,62	554,9	73,7	2,51	255,0	33,9	1,50
- Zapošljavanje	262,6	34,9	1,13	359,5	47,8	1,62	286,2	38,0	1,68
- Usavršavanje	4,2	0,6	0,02	24,3	3,2	0,11	27,8	3,7	0,16
- Mali i srednji poduzetnici	477,1	63,3	2,05	1.049,2	139,4	4,74	11,1	1,5	0,07
- Kultura	406,1	53,9	1,75	165,8	22,0	0,75	144,2	19,1	0,85
Posebni sektori	7.281,3	966,6	31,35	4.402,0	585,0	19,88	4.409,7	585,5	25,88
- Poštanske usluge	92,8	12,3	0,40	95,0	12,6	0,43	99,7	13,2	0,59
- Zaštita okoliša i očuvanje energije	2.385,5	316,7	10,27	1.232,7	163,8	5,57	1.145,1	152,0	6,72
- Promet	1.498,6	198,9	6,45	1.209,5	160,7	5,46	1.544,4	205,1	9,06
- Brodogradnja	238,7	31,7	1,03	685,7	91,1	3,10	461,1	61,2	2,71
- Turizam	6,8	0,9	0,03	6,8	0,9	0,03	5,5	0,7	0,03
- Sanacija i restrukturiranje	392,0	52,0	1,69	12,8	1,7	0,06	–	–	–
- Radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualna industrija	1.210,1	160,6	5,21	1.159,5	154,1	5,24	1.153,9	153,2	6,77
- Razvoj širokopojsasnih mreža	1.456,8	193,4	6,27	–	–	–	–	–	–
Regionalne potpore	1.199,7	159,3	5,16	645,1	85,7	2,91	806,0	107,0	4,73
Potpore na lokalnoj razini	767,0	101,8	3,30	933,9	124,1	4,22	901,7	119,7	5,29
Potpore za suzbijanje učinaka COVID-a i ruske agresije na Ukrajinu*	3.846,4	510,6	16,56	6.438,3	855,7	29,07	2.863,3	380,2	16,81
UKUPNO	23.229,4	3.083,7	100,00	22.148,3	2.943,6	100,00	17.038,3	2.262,2	100,00

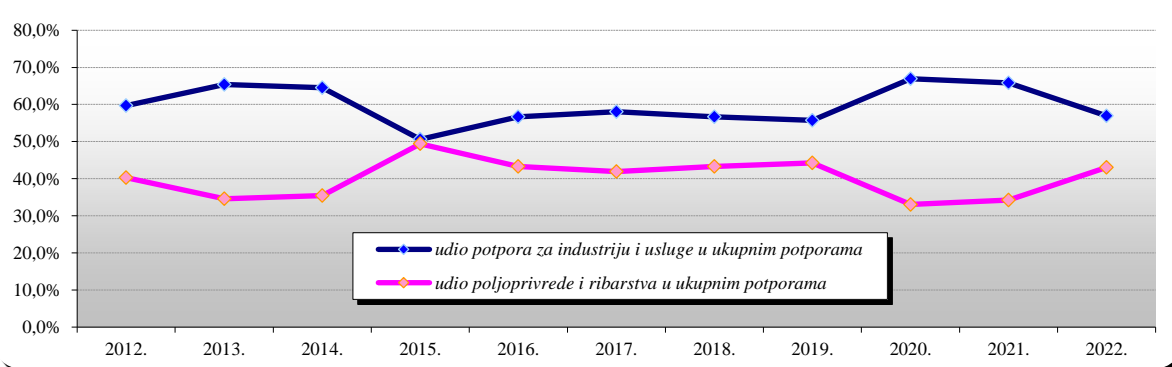
Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

*Potpore za suzbijanje učinaka COVID-a i ruske agresije na Ukrajinu su potpore dodijeljene prema Privremenim okvirima: Privremeni okvir za dodjelu potpora gospodarstvu za suzbijanje učinaka COVID-a 19 i Privremeni okvir za dodjelu potpora za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu

Potpore sektoru poljoprivrede i ribarstva dodijeljene u 2022. godini, iznosile su 7.333,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 3,2 posto u odnosu na 2021. godinu kada su iste iznosile 7.575,3 milijuna kuna, i smanjenje za 4,5 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 7.679,9 milijuna kuna.

Potpore u sektoru industrije i usluga dodijeljene u 2022. godini, iznosile su 9.705 milijuna kuna, što je smanjenje za 33,4 posto u odnosu na 2021. godinu, kad su navedene potpore iznosile 14.573 milijuna kuna, te je smanjenje za 37,6 posto u odnosu na 2020. godinu kad su navedene potpore iznosile 15.549,5 milijuna kuna.

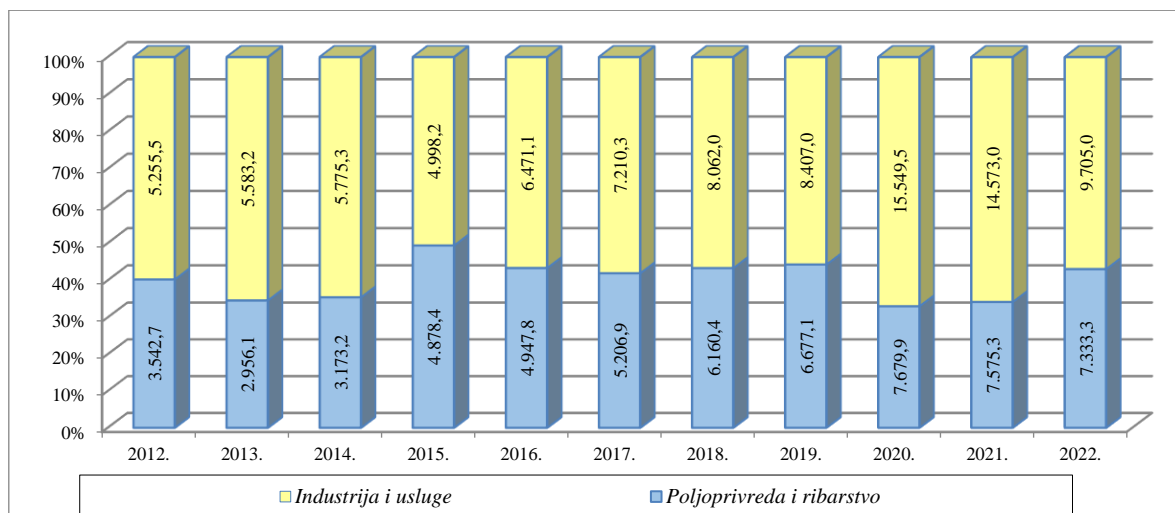
Slika 3. Udio potpora za poljoprivredu i ribarstvo i udio potpora za industriju i usluge u ukupno dodijeljenim potporama za razdoblje od 2012. do 2022. godine



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Slika 3. prikazuje udio potpora, u postotcima, u sektoru poljoprivrede i ribarstva te udio potpora u sektoru industrije i usluga u ukupno dodijeljenim potporama u razdoblju od 2012. do 2022. godine, dok Slika 4. prikazuje potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva te potpore u sektoru industrije i usluga u ukupno dodijeljenim potporama, u milijunima kuna, u razdoblju od 2012. do 2022. godine.

Slika 4. Iznosi potpora za poljoprivredu i ribarstvo i potpora za industriju i usluge u ukupno dodijeljenim potporama za razdoblje od 2012. do 2022. godine (u milijunima kuna)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

2.3. DRŽAVNE POTPORE PREMA INSTRUMENTIMA

Potpore se dodjeljuju putem raznih instrumenata, kao što su¹⁰:

- A1 – subvencije i neposredne subvencije kamata, oprost duga po osnovi zajma i prisilna nagodba i stečaj
- A2 – oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice, snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa, odgode pri plaćanju poreza, otpis duga i odgode pri podmirenju duga
- B – ulaganja u vlastiti kapital, kapitalna ulaganja i rizični kapital, pretvaranje duga u vlasnički udjel, prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima i odricanje od isplate dobiti poduzetnika
- C1 – povoljni zajmovi i zajmovi poduzetnicima u teškoćama i
- D – izdana državna jamstva te aktivirana odnosno protestirana ili opozvana jamstva.

Tablica 5. Potpore prema instrumentima dodjele u 2022. godini (u milijunima kuna)

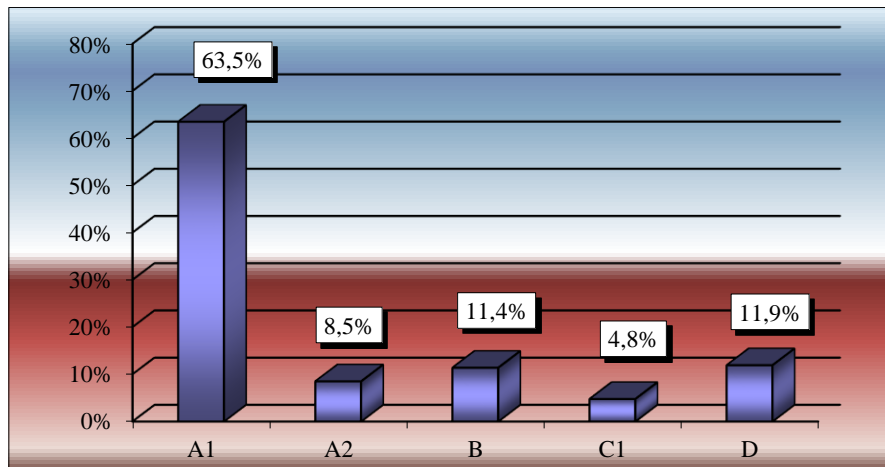
Kategorija	A1	A2	B	C1	D	Ukupno
1. Poljoprivreda i ribarstvo	5.155,7	481,6	1.548,2	147,8	–	7.333,3
2. Industrija i usluge	5.658,9	964,9	390,0	662,9	2.028,3	9.705,0
<i>Horizontalni ciljevi</i>	717,1	–	–	0,2	7,0	724,3
Istraživanje i razvoj i inovacije	255,0	–	–	–	–	255,0
Zapošljavanje	286,2	–	–	–	–	286,2
Usavršavanje	27,8	–	–	–	–	27,8
Mali i srednji poduzetnici	3,9	–	–	0,2	7,0	11,1
Kultura	144,2	–	–	–	–	144,2
<i>Posebni sektori</i>	3.748,1	200,5	–	–	461,1	4.409,7
Poštanske usluge	99,7	–	–	–	–	99,7
Zaštita okoliša i očuvanje energije	1.145,1	–	–	–	–	1.145,1
Promet	1.343,9	200,5	–	–	–	1.544,4
Brodogradnja	–	–	–	–	461,1	461,1
Turizam	5,5	–	–	–	–	5,5
Sanacija i restrukturiranje	–	–	–	–	–	–
Radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualna industrija	1.153,9	–	–	–	–	1.153,9
Razvoj širokopojsnih mreža	–	–	–	–	–	–
<i>Regionalne potpore</i>	19,9	764,4	–	21,7	–	806,0
<i>Potpore na lokalnoj razini</i>	901,7	–	–	–	–	901,7
<i>Potpore za suzbijanje učinaka COVID-a i ruske agresije na Ukrajinu*</i>	272,1	–	390,0	641,0	1.560,2	2.863,3
UKUPNO	10.814,6	1.446,5	1.938,2	810,7	2.028,3	17.038,3

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

*Potpore za suzbijanje učinaka COVID-a i ruske agresije na Ukrajinu su potpore dodijeljene prema Privremenim okvirima: Privremeni okvir za dodjelu potpora gospodarstvu za suzbijanje učinaka COVID-a 19 i Privremeni okvir za dodjelu potpora za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu

Ukupne potpore u iznosu od 17.038,3 milijuna kuna su u 2022. godini najvećim dijelom dodjeljivane putem subvencija i neposrednih subvencija kamata, i to u iznosu od 10.814,6 milijuna kuna ili s udjelom u ukupno dodijeljenim potporama od 63,5 posto, slijede izdana jamstva u iznosu od 2.028,3 milijuna kuna ili 11,9 posto, kapitalna ulaganja s iznosom od 1.938,2 milijuna kuna ili 11,4 posto, porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice s iznosom od 1.446,5 milijuna kuna ili 8,5 posto te povoljni zajmovi s iznosom od 810,7 milijuna kuna ili 4,8 posto.

¹⁰ U Prilogu 3. nalazi se popis instrumenata dodjele potpora, kao i metodologija izračuna elementa potpore kod pojedinog instrumenta.

Slika 5. Ukupne potpore prema instrumentima dodjele u 2022. godini¹¹

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore sektoru poljoprivrede i ribarstva dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 7.333,3 milijuna kuna, i to najvećem dijelom putem subvencija u iznosu od 5.155,7 milijuna kuna ili s udjelom od 70,3 posto u poljoprivredi i ribarstvu, slijede kapitalna ulaganja u iznosu od 1.548,2 milijuna kuna ili 21,1 posto, porezne olakšice u iznosu od 481,6 milijuna kuna ili 6,6 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 147,8 milijuna kuna ili 2 posto.

Potpore sektoru industrije i usluga dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 9.705 milijuna kuna, i to najvećem dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 5.658,9 milijuna kuna ili s udjelom od 58,3 posto u sektoru industrije i usluga, slijede izdana jamstva s iznosom od 2.028,3 milijuna kuna ili 20,9 posto, porezne olakšice u iznosu od 964,9 milijuna kuna ili 9,9 posto, povoljni zajmovi s iznosom od 662,9 milijuna kuna ili 6,8 posto te kapitalna ulaganja s iznosom od 390 milijuna kuna ili 4 posto.

Potpore horizontalnim ciljevima ili „horizontalne potpore u užem smislu“ dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 724,3 milijuna kuna, najvećem dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 717,1 milijun kuna ili s udjelom od 99 posto u horizontalnim ciljevima, slijede izdana jamstva u iznosu od 7 milijuna kuna ili 1 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 182.286,46 kuna ili 0,03 posto.

Potpore posebnim sektorima dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 4.409,7 milijuna kuna, najvećem dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 3.748,1 milijun kuna ili s udjelom od 85 posto u posebnim sektorima, slijede izdana jamstva u iznosu od 461,1 milijun kuna ili 10,5 posto, te porezne olakšice u iznosu od 200,5 milijuna kuna ili 4,5 posto.

Regionalne potpore dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 806 milijuna kuna, najvećem dijelom putem poreznih olakšica u iznosu od 764,4 milijuna kuna ili s udjelom od 94,8 posto u regionalnim potporama, slijede povoljni zajmovi u iznosu od 21,7 milijuna kuna ili 2,7 posto te subvencije u iznosu od 19,9 milijuna kuna ili 2,5 posto.

¹¹ A1 subvencije i neposredne subvencije kamata; A2 porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice; B kapitalna ulaganja; C1 povoljni zajmovi; D potpore u jamstvima.

Potpore na lokalnoj razini, dodijeljene od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 901,7 milijuna kuna isključivo putem subvencija.

Potpore dodijeljene kao podrška gospodarstvu u COVID-19 pandemiji i suzbijanja učinaka ruske agresije na Ukrajinu dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna, najvećem dijelom putem izdanih jamstava u iznosu od 1.560,2 milijuna kuna ili s udjelom od 54,5 posto u potporama dodijeljenih kao podrška gospodarstvu, slijede povoljni zajmovi u iznosu od 641 milijun kuna ili 22,4 posto, kapitalna ulaganja u iznosu od 390 milijuna kuna ili 13,6 posto te subvencije i neposredne subvencija kamata u iznosu od 272,1 milijun kuna ili s udjelom od 9,5 posto.

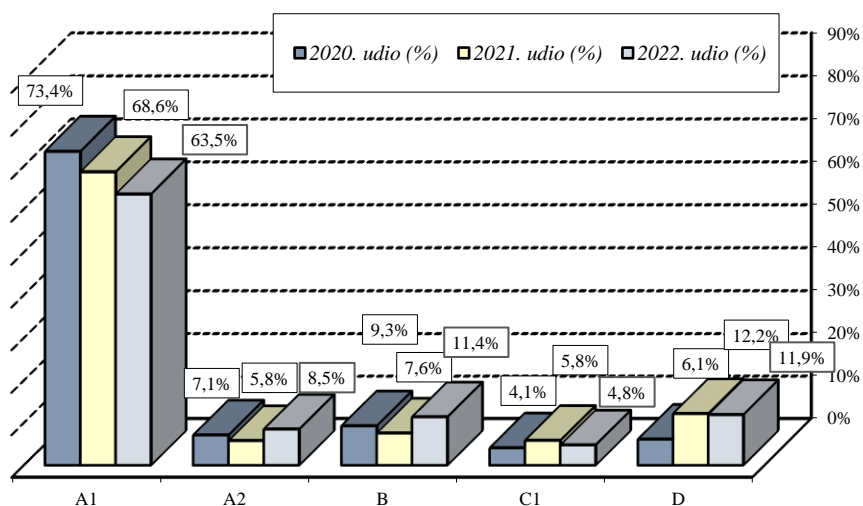
Tablica 6. Potpore prema instrumentima dodjele za razdoblje od 2020. do 2022. godine (uključujući poljoprivredu i ribarstvo)

	2020.			2021.			2022.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)
A1	17.054,2	2.263,9	73,4	15.204,6	2.020,8	68,6	10.814,6	1.435,9	63,5
A2	1.652,9	219,4	7,1	1.282,6	170,5	5,8	1.446,4	192,0	8,5
B	2.154,0	285,9	9,3	1.678,0	223,0	7,6	1.938,2	257,3	11,4
C1	947,5	125,8	4,1	1.291,6	171,7	5,8	810,8	107,7	4,8
D	1.420,8	188,6	6,1	2.691,5	357,7	12,2	2.028,3	269,3	11,9
	23.229,4	3.083,7	100,0	22.148,3	2.943,6	100,0	17.038,3	2.262,2	100,0

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

U Tablici 6. prikazane su potpore dodijeljene putem različitih instrumenata u razdoblju od 2020. do 2022. godine u milijunima kuna, te udio navedenih instrumenata u postocima u ukupno dodijeljenim potporama.

Slika 6. Ukupne dodijeljene potpore prema instrumentima za razdoblje od 2020. do 2022. godine



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Slika 6. prikazuje udio ukupno dodijeljenih potpora u postocima u razdoblju od 2020. do 2022. godine prema instrumentima dodjele.

Državna jamstva kao instrument potpore¹²

Tijekom 2022. godine potpore dodijeljene u obliku jamstva iznose 2.028,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 663,2 milijuna kuna odnosno za 24,6 posto u odnosu na 2021. godinu kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 2.691,5 milijuna kuna, te je povećanje za 607,5 milijuna kuna odnosno za 42,8 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore u obliku jamstva dodijeljene u iznosu od 1.420,8 milijuna kuna.

Davatelji potpora putem izdanih jamstava u 2022. godini u iznosu od 2.028,3 milijuna kuna su: Hrvatska banka za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) u iznosu od 1.464 milijuna kuna, slijede Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 461,1 milijun kuna, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 95,2 milijuna kuna, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (u daljnjem tekstu: HAMAG-BICRO) u iznosu od 7 milijuna kuna te Ministarstvo kulture i medija u iznosu od 1 milijun kuna.

HBOR je dodijelio u 2022. godini potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 1.464 milijuna kuna i to isključivo za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu kao podrška poduzetnicima u pandemiji COVID-19 i suzbijanja učinaka ruske agresije na Ukrajinu, a jamstva su dodijeljena temeljem Programa pojedinačnog i portfeljnog osiguranja kredita za likvidnost i ulaganja izvoznika COVID-19, te njegove kasnije izmjene kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.100912 i SA.200975 u iznosu od 1.125,5 milijuna kuna te temeljem Programa pojedinačnog i portfeljnog osiguranja kredita za likvidnost i ulaganja izvoznika usklađenog s Privremenim kriznim okvirom za Ukrajinu i njegove kasnije izmjene kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.103919 u iznosu od 338,5 milijuna kuna.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja dodijelilo je u 2022. godini potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 461,1 milijun kuna isključivo sektoru brodogradnje.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture dodijelilo je u 2022. godini potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 95,2 milijuna kuna i to za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu kao podrška poduzetnicima u pandemiji COVID-19 temeljem Programa dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-19, te njegove kasnije izmjene kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.101061 i SA.103135.

HAMAG-BICRO dodijelio je u 2022. godini potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 7 milijuna kuna, i to malim i srednjim poduzetnicima temeljem Programa dodjele državnih potpora Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, o kojem je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60617, a koji je izrađen sukladno Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (u daljnjem tekstu: Uredba 651/2014), te svih naknadnih izmjena i dopuna Uredbe 651/2014¹³.

¹² Prilikom odlučivanja o jamstvima u kontekstu potpore, Europska komisija primjenjuje Obavijest Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstava (52008XC0620(02), Službeni list Europske unije, C 155, od 20. lipnja 2008., str. 10.–22.) i Ispravak Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstava (52008XC0620(02)R(01), Službeni list Europske unije, C 244, od 25. rujna 2008., str. 32.–32.).

¹³ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivim s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, L 187, od 26. lipnja 2014.), izmijenjena je i dopunjena sljedećim Uredbama: Uredbom Komisije (EU) 2017/1084 od 14. lipnja 2017.

Ministarstvo kulture i medija dodijelio je u 2022. godini potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 1 milijun kuna za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu kao podrška poduzetnicima u pandemiji COVID–19 temeljem Programa jamstava za kredite za poduzetnike aktivne u području kulture i kreativnih industrija u aktualnoj pandemiji COVID–19 kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.57595 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.59924.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u vezi s potporama za infrastrukture luka i zračnih luka, pragova za prijavu potpora za kulturu i očuvanje baštine i za potpore za sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu te regionalnih operativnih programa potpora za najudaljenije regije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 702/2014 u vezi s izračunavanjem prihvatljivih troškova (Službeni list Europske unije, L 156, od 20. lipnja 2017.); Uredbom Komisije (EU) 2020/972 od 2. srpnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1407/2013 u pogledu njezina produljenja i o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u pogledu njezina produljenja i odgovarajućih prilagodbi (Službeni list Europske unije, L 215, od 7. srpnja 2020.); i Uredbom Komisije (EU) 2021/1237 od 23. srpnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, L 270, od 29. srpnja 2021.).

3. POTPORE U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU

Potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 7.333,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 242 milijuna kuna ili za 3,2 posto u odnosu na 2021. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 7.575,3 milijuna kuna, te je smanjenje za 346,6 milijuna kuna ili za 4,5 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 7.679,9 milijuna kuna.

Tablica 7. Ukupne potpore i potpore dodijeljene poljoprivredi i ribarstvu za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Poljoprivreda i ribarstvo	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
Ukupne potpore	23.229,4	3.083,7	22.148,3	2.943,6	17.038,3	2.262,2
Potpore bez poljoprivrede i ribarstva	15.549,5	2.064,2	14.573,0	1.936,8	9.705,0	1.288,6
Potpore poljoprivredi i ribarstvu	7.679,9	1.019,5	7.575,3	1.006,8	7.333,3	973,7
udio (%) u ukupnim potporama	33,06		34,20		43,04	
udio (%) u BDP-u	2,02		1,73		1,45	

Izvor: Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora sektoru poljoprivrede i ribarstva u ukupnim potporama u 2022. godini iznosio je 43 posto, u 2021. godini iznosio je 34,2 posto te u 2020. godini 33,1 posto. Udio potpora sektoru poljoprivrede i ribarstva u BDP-u je u 2022. godini iznosio 1,45 posto, u 2021. godini iznosio je 1,73 posto, dok je u 2020. godini iznosio 2,02 posto.

Podaci o dodijeljenim potporama sektoru poljoprivrede i ribarstva prikazani su u ovom Izvješću iako sukladno Zakonu, Ministarstvo financija nije nadležno za potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva, uključujući prehrambenu industriju, industriju pića i duhansku industriju. Navedene zbirne podatke je Ministarstvu financija dostavilo Ministarstvo poljoprivrede kao davatelj potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva isključivo u svrhu izrade Izvješća jer je obveza Ministarstva financija objavljivanja svih podataka o dodijeljenim potporama u sektoru poljoprivrede i ribarstva u Godišnjem izvješću o dodijeljenim potporama.

Potpore sektoru poljoprivrede i ribarstva u 2022. godini, u iznosu od 7.333,3 milijuna kuna, najvećem dijelom su dodijeljene putem subvencija u iznosu od 5.155,7 milijuna kuna ili s udjelom od 70,3 posto u potporama poljoprivredi i ribarstvu, zatim slijede kapitalna ulaganja u iznosu od 1.548,2 milijuna kuna ili 21,1 posto, porezne olakšice u iznosu od 481,6 milijuna kuna ili 6,6 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 147,8 milijuna kuna ili 2 posto.

Unutar **potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva** dodijeljenih u 2022. godini u iznosu od 7.333,3 milijuna kuna, potpore u sektoru poljoprivrede dodijeljene su u iznosu od 6.964,7 milijuna kuna ili s udjelom od 95 posto u potporama sektoru poljoprivrede i ribarstva, dok su potpore u sektoru ribarstva dodijeljene u iznosu od 368,6 milijuna kuna ili s 5 posto. Unutar potpora u sektoru poljoprivrede u iznosu od 6.964,7 milijuna kuna, potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo dodijeljene su u iznosu od 3.821,3 milijuna kuna ili 54,9 posto dok je ruralnom odnosno regionalnom razvoju dodijeljeno 3.143,4 milijuna kuna ili 45,1 posto potpora.

Potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo dodijeljene u 2022. godini u iznosu od 3.821,3 milijuna kuna, najvećim dijelom su dodijeljene putem subvencija u iznosu od 3.398,2 milijuna

kuna ili s udjelom od 88,9 posto, dok je putem poreznih olakšica dodijeljeno 423,1 milijun kuna ili 11,1 posto.

Potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo dodijeljene kroz porezne olakšice u iznosu od 423,1 milijun kuna, odnose se na Subvencioniranje potrošnje „plavog diesela“ – Plavi diesel u poljoprivredi, i to za 154.016.594,30 litara isporučene količine za 105.006 korisnika.

Potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo dodijeljene putem subvencija u iznosu od 3.398,2 milijuna kuna, odnose se na sljedeće programe i ciljeve, prikazane po visini iznosa dodjele: 2.877,5 milijuna kuna za Zajedničku poljoprivrednu politiku (u daljnjem tekstu: ZPP) – Izravna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima, 179,9 milijuna kuna za ZPP – Mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, 113,4 milijuna kuna za Program državnih i de minimis potpora i sufinanciranje infrastrukture za razvoj poljoprivrede, 106,4 milijuna kuna za Izravna plaćanja u poljoprivredi, 59,9 milijuna kuna za Program potpore primarnim poljoprivrednim proizvođačima u stočarstvu zbog otežanih uvjeta poslovanja uzrokovanih pandemijom COVID-19, 32,8 milijuna kuna za Izvanrednu pomoć proizvođačima zbog elementarnih nepogoda i nepovoljnih događaja, 16,3 milijuna kuna za Program potpore u peradarstvu, 5 milijuna kuna za Potpore za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog porijekla, 2,9 milijuna kuna za Nacionalni program potpore proizvođačima u sektoru stočarstva, 1,9 milijuna kuna za Uspostavu regionalnih organizacija vinograda i vinara, 1,1 milijun kuna za Nacionalni program potpora provedbe uzgojnih programa za toplokrvne pasmine, 918.137,50 kuna za Školski medni dan, 131.143,61 kuna za Program pomoći u sektorima voćarstva i povrćarstva, 48.849,16 kuna za Privremenu izvanrednu pomoć za proizvođače tovne junadi, tovnih svinja i janjadi - COVID-19 te 750,00 kuna za Zdravstvenu zaštitu životinja.

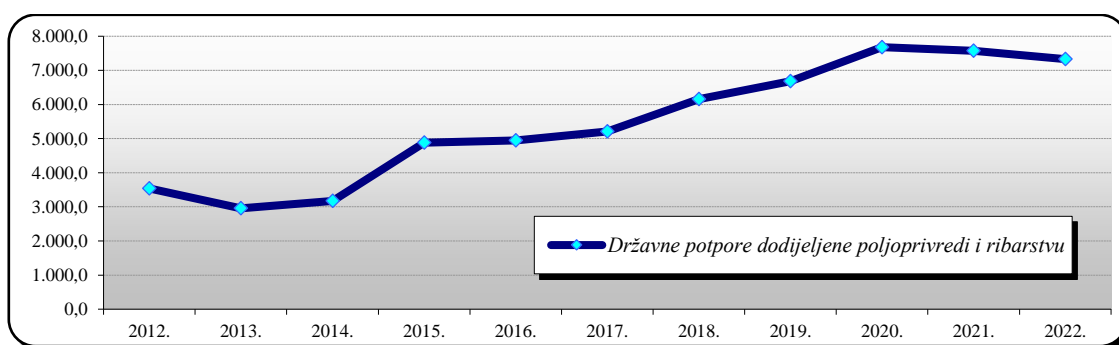
Potpore za ruralni odnosno regionalni razvoj dodijeljene u 2022. godini, u iznosu od 3.143,4 milijuna kuna, dodijeljene su putem subvencija u iznosu od 1.585 milijuna kuna ili 50,4 posto u navedenim potporama, kroz kapitalna ulaganja u iznosu od 1.410,6 milijuna kuna ili 44,9 posto te kroz povoljne zajmove u iznosu od 147,8 milijuna kuna ili 4,7 posto.

Potpore za ruralni/regionalni razvoj u iznosu od 3.143,4 milijuna kuna, dodijeljene su putem ZPP – mjera ruralnog razvoja u iznosu od 3.142,4 milijuna kuna i putem programa Očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta kultura poljoprivrednog bilja u iznosu od 922.072,50 kuna. Potpore dodijeljene putem mjera programa ZPP – mjere ruralnog razvoja u iznosu od 3.142,4 milijuna kuna, prikazane su po visini iznosa dodjele: 739,8 milijuna kuna za Mjeru 4 (kapitalne pomoći i zajmovi), 426,8 milijuna kuna za Mjeru 13 (i tekuće pomoći i prijenosi), 326,2 milijuna kuna za Mjeru 10 (i tekuće pomoći, prijenosi i donacije), 295,6 milijuna kuna za Mjeru 7 (i kapitalne i tekuće pomoći i kapitalne donacije), 283 milijuna kuna za Mjeru 11 (i tekuće pomoći i prijenosi i instrument Europske unije za oporavak), 267,4 milijuna kuna za Mjeru 6 (kapitalne pomoći i instrument Europske unije za oporavak), 257,9 milijuna kuna za Mjeru 14 (i tekući prijenosi i instrument Europske unije za oporavak), 146,4 milijuna kuna za Mjeru 19 (i kapitalne pomoći i donacije i tekuće donacije), 113,8 milijuna kuna za Mjeru 20 (TP – tekuće pomoći), 113,8 milijuna kuna za Mjeru 17 (i tekuće pomoći i prijenosi), 113,6 milijuna kuna za Mjeru 8 (i kapitalne pomoći, donacije i prijenos, i zajmovi), 34,4 milijuna kuna za Mjeru 5 (kapitalne pomoći i naknade), 12,1 milijun kuna za Mjeru 2 (tekuće pomoći), 5,2 milijuna kuna za Mjeru 1 (tekuće pomoći), 2,9 milijuna kuna za Mjeru 16 (i tekuće donacije i prijenosi), 2,9 milijuna kuna za Mjeru 9 (i tekuće donacije), 486.259,02 kune za Mjeru 3 (i tekuće donacije), 141.212,62 kune za Mjeru 18 i 27,65 kuna za Mjeru 21.

Potpore za ribarstvo dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 368,6 milijuna kuna, i to putem subvencija u iznosu od 172,5 milijuna kuna ili s udjelom od 46,8 posto u navedenim potporama, kroz kapitalna ulaganja u iznosu od 137,7 milijuna kuna ili 37,4 posto te putem poreznih olakšica u iznosu od 58,4 milijuna kuna ili 15,8 posto.

Potpore dodijeljene za ribarstvo u 2022. godini putem poreznih olakšica u iznosu od 58,4 milijuna kuna, odnose se na subvencioniranje potrošnje „plavog diesela“ putem programa Plavi diesel u ribarstvu i akvakulturi (za 21.147.284,14 litara isporučene količine za 2.089 korisnika). Navedene potpore su također dodijeljene i putem Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020., u iznosu od 195,5 milijuna kuna kroz kapitalna ulaganja i subvencije, temeljem Intervencija na tržištu proizvoda ribarstva dodijeljen je iznos od 91,9 milijuna kuna, a za Održavanje eko sustava ribnjaka iznos od 22,8 milijuna kuna.

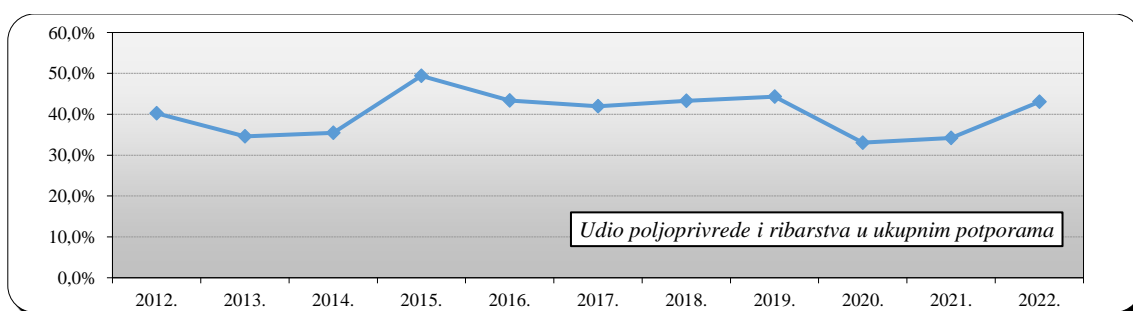
Slika 7. Ukupno dodijeljene potpore poljoprivredi i ribarstvu za razdoblje od 2012. do 2022. godine (u milijunima kuna)



Izvor: Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Slika 7. prikazuje trend dodijeljenih potpora sektoru poljoprivrede i ribarstvu u milijunima kuna u razdoblju od 2012. do 2022. godine, dok Slika 8. prikazuje udio potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva u ukupnim potporama u postocima u razdoblju od 2012. do 2022. godine.

Slika 8. Udio potpora poljoprivredi i ribarstvu u ukupnim potporama za razdoblje od 2012. do 2022. godine (%)



Izvor: Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Ministarstvo poljoprivrede je u 2022. godini dodjeljivalo i **potpore male vrijednosti** i to u iznosu od 113,8 milijuna kuna, te ukoliko bi se te potpore male vrijednosti pribrojile dodijeljenim državnim potporama u iznosu od 7.333,3 milijuna kuna, ukupan iznos svih dodijeljenih potpora koje je dodijelilo Ministarstvo poljoprivrede iznosi 7.447,1 milijun kuna.

4. POTPORE INDUSTRIJI I USLUGAMA

Potpore u sektoru industrije i usluga dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 9.705 milijuna kuna, što je smanjenje za 4.868 milijuna kuna odnosno za 33,4 posto u odnosu na 2021. godinu kada su navedene potpore iznosile 14.573 milijuna kuna, te je smanjenje za 5.844,5 milijuna kuna ili za 37,6 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore iznosile 15.549,5 milijuna kuna.

Tablica 8. Potpore industriji i uslugama za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Kategorija	2020.			2021.			2022.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)
Industrija i usluge	15.549,5	2.064,2	100,00	14.573,0	1.936,8	100,00	9.705,0	1.288,6	100,00
1. Sektorske potpore	7.281,3	966,6	46,83	4.402,0	585,0	30,21	4.409,7	585,5	45,44
2. Horizontalne potpore	4.421,8	587,0	28,44	3.732,7	496,1	25,61	2.432,0	322,9	25,06
2.1. horizontalni ciljevi	2.455,1	325,9	15,79	2.153,7	286,2	14,78	724,3	96,2	7,46
2.2. regionalne potpore	1.199,7	159,3	7,72	645,1	85,7	4,43	806,0	107,0	8,30
2.3. potpore na lokalnoj razini	767,0	101,8	4,93	933,9	124,1	6,41	901,7	119,7	9,29
3. Potpore za suzbijanje učinaka COVID-a i ruske agresije na Ukrajinu*	3.846,4	510,6	24,74	6.438,3	855,7	44,18	2.863,3	380,2	29,50

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

*Potpore za suzbijanje učinaka COVID-a i ruske agresije na Ukrajinu su potpore dodijeljene prema Privremenim okvirima: Privremeni okvir za dodjelu potpora gospodarstvu za suzbijanje učinaka COVID-a 19 i Privremeni okvir za dodjelu potpora za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu

Udio potpora u sektoru industrije i usluga u BDP-u u 2022. godini iznosio je 1,92 posto, u 2021. godini 3,32 posto dok je u 2020. godini iznosio 4,09 posto. Udio potpora sektoru industrije i usluga u ukupno dodijeljenim potporama, u 2022. godini iznosio je 57 posto, u 2021. godini 65,8 posto i u 2020. godini iznosio je 66,9 posto.

Unutar potpora u sektoru industrije i usluga dodijeljenih u 2022. godini u iznosu od 9.705 milijuna kuna, posebnim sektorima je dodijeljen iznos od 4.409,7 milijuna kuna odnosno s udjelom od 45,4 posto u sektoru industrije i usluga, kao potpora podrške gospodarstvu u COVID-19 pandemiji te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu dodijeljen je iznos od 2.863,3 milijuna kuna ili 29,5 posto, te je horizontalnim ciljevima, uključujući horizontalne potpore, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljen iznos od 2.432 milijuna kuna ili 25,1 posto.

Sektorske potpore odnosno potpore posebnim sektorima u 2022. godini dodijeljene su u iznosu od 4.409,7 milijuna kuna, što je povećanje za 7,7 milijuna kuna odnosno za 0,2 posto u odnosu na 2021. godinu kada su navedene potpore iznosile 4.402 milijuna kuna, te je smanjenje za 2.871,6 milijuna kuna ili 39,4 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 7.281,3 milijuna kuna.

Horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini su u 2022. godini dodijeljene u iznosu od 2.432 milijuna kuna, što je smanjenje za 1.300,7 milijuna kuna ili 34,8 posto u odnosu na 2021. godinu kada su horizontalne potpore iznosile 3.732,7 milijuna kuna, te je smanjenje za 1.989,8 milijuna kuna ili 45 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore iznosile 4.421,8 milijuna kuna. Unutar horizontalnih potpora dodijeljenih u 2022. godini u iznosu od 2.432 milijuna kuna, na horizontalne ciljeve odnosno horizontalne potpore u užem smislu¹⁴, odnosi se iznos od 724,3 milijuna kuna, na regionalne

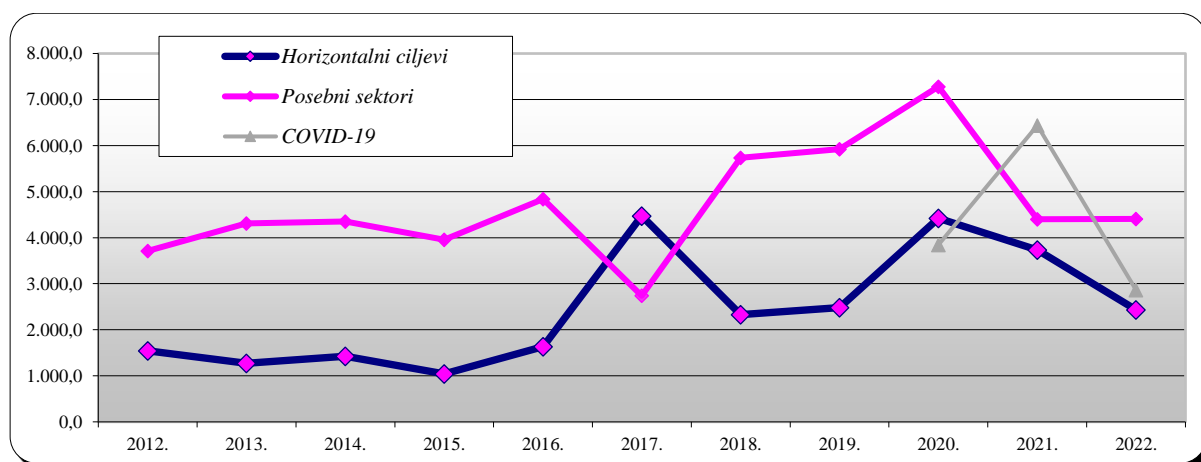
¹⁴ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

potpore odnosi se iznos od 806 milijuna kuna dok se na potpore na lokalnoj razini odnosi iznos od 901,7 milijuna kuna.

Potpore za podršku gospodarstvu u COVID-19 pandemiji te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 3.575 milijuna kuna odnosno 55,5 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 6.438,3 milijuna kuna, te je smanjenje za 983,1 milijun kuna ili za 25,6 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 3.846,4 milijuna kuna.

Potpore u sektoru industrije i usluga dodijeljene u iznosu od 9.705 milijuna kuna u 2022. godini, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 5.658,9 milijuna kuna odnosno s udjelom od 58,3 posto u sektoru industrije i usluga, slijede izdana jamstva u iznosu od 2.028,3 milijuna kuna ili 20,9 posto, porezne olakšice u iznosu od 964,9 milijuna kuna ili 10 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 662,9 milijuna kuna ili 6,8 posto te kapitalna ulaganja u iznosu od 390 milijuna kuna ili 4 posto.

Slika 9. Potpore u sektoru industrije i usluga u razdoblju od 2012. do 2022. godine (u milijunima kuna)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Slika 9. prikazuje iznose potpora u milijunima kuna dodijeljenih u sektoru industrije i usluga u razdoblju od 2012. do 2022. godine.

4.1. HORIZONTALNE POTPORE

Horizontalnim potporama se sukladno EU metodologiji praćenja potpora, smatraju sve potpore dodijeljene za horizontalne ciljeve u „užem“ smislu (istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu i očuvanje kulturne baštine), za regionalni razvoj putem regionalnih potpora te potpore na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

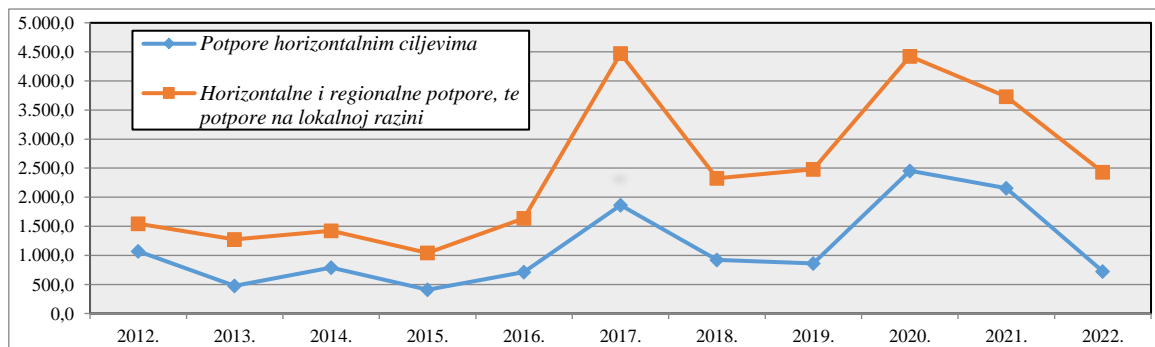
Horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve u „užem“ smislu¹⁵, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 2.432 milijuna kuna, što je smanjenje za 1.300,7 milijuna kuna odnosno 34,8 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su navedene potpore iznosile 3.732,7 milijuna kuna, te je smanjenje za 1.989,8 milijuna kuna odnosno 45 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 4.421,8 milijuna kuna.

Udio horizontalnih potpora u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,48 posto, u 2021. godini 0,85 posto dok je u 2020. godini iznosio 1,16 posto. Udio horizontalnih potpora u ukupno dodijeljenim potporama u 2022. godini iznosio je 14,3 posto, u 2021. godini iznosio je 16,9 posto te je u 2020. godini iznosio 19 posto, dok je udio navedenih potpora u potporama dodijeljenih u sektoru industrije i usluga u 2022. godini iznosio 25,1 posto, u 2021. godini iznosio je 25,6 posto dok je u 2020. godini iznosio 28,4 posto.

Unutar horizontalnih potpora u iznosu od 2.432 milijuna kuna dodijeljenih u 2022. godini, na horizontalne ciljeve odnosno horizontalne potpore u užem smislu¹⁶, odnosi se iznos od 724,3 milijuna kuna ili udio od 29,8 posto u horizontalnim potporama, na regionalne potpore iznos od 806 milijuna kuna ili 33,1 posto dok se na potpore na lokalnoj razini odnosi iznos od 901,7 milijuna kuna ili 37,1 posto.

Horizontalne potpore dodijeljene u iznosu od 2.432 milijuna kuna u 2022. godini, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 1.638,7 milijuna kuna odnosno s udjelom od 67,4 posto u horizontalnim potporama, slijede porezne olakšice u iznosu od 764,4 milijuna kuna ili 31,4 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 21,9 milijuna kuna ili 0,9 posto te izdana jamstva u iznosu od 7 milijuna kuna ili 0,3 posto.

Slika 10. Odnos horizontalnih potpora u „užem smislu“ i ukupnih horizontalnih potpora za razdoblje od 2012. do 2022. godine (u milijunima kuna)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

¹⁵ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

¹⁶ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

Slika 9. prikazuje tijek kretanja horizontalnih potpora u užem smislu i tijekom kretanja horizontalnih potpora u milijunima kuna, uključujući horizontalne potpore u užem smislu, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini u razdoblju od 2012. do 2022. godine.

Horizontalne potpore u „užem smislu“

Horizontalnim ciljevima ili horizontalnim potporama u „užem smislu“ smatraju se potpore za istraživanje i razvoj i inovacije, potpore malim i srednjim poduzetnicima, potpore za usavršavanje i zapošljavanje te za kulturu i očuvanje kulturne baštine.

Horizontalne potpore u „užem smislu“ dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 724,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 1.429,4 milijuna kuna odnosno za 66,4 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 2.153,7 milijuna kuna, te je smanjenje za 1.730,8 milijuna kuna odnosno 70,5 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 2.455,1 milijun kuna.

Tablica 9. Horizontalne potpore u „užem smislu“ za razdoblje od 2020. do 2022. godine (bez regionalnih potpora i potpora na lokalnoj razini)

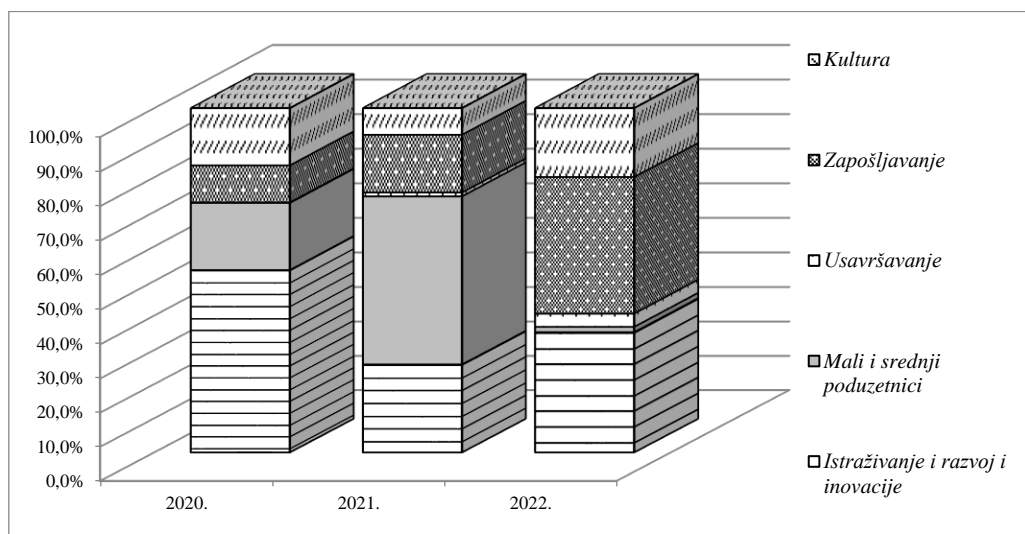
Horizontalni ciljevi	2020.			2021.			2022.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)
Istraživanje i razvoj i inovacije	1.305,1	173,2	0,34	554,9	73,7	0,13	255,0	33,9	0,05
Zapošljavanje	262,6	34,9	0,07	359,5	47,8	0,08	286,2	38,0	0,06
Usavršavanje	4,2	0,6	0,001	24,3	3,2	0,01	27,8	3,7	0,01
Mali i srednji poduzetnici	477,1	63,3	0,13	1.049,2	139,4	0,24	11,1	1,5	0,002
Kultura	406,1	53,9	0,11	165,8	22,0	0,04	144,2	19,1	0,03
UKUPNO	2.455,1	325,9	0,65	2.153,7	286,2	0,49	724,3	96,2	0,14

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio dodijeljenih horizontalnih potpora u „užem smislu“ u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,14 posto, u 2021. godini 0,49 posto te je u 2020. godini iznosio 0,65 posto. Udio horizontalnih ciljeva u ukupno dodijeljenim potporama u 2022. godini iznosio je 4,3 posto, u 2021. godini 9,7 posto i u 2020. godini 10,6 posto. Udio horizontalnih ciljeva u sektoru industrije i usluga u 2022. godini iznosio je 7,5 posto, u 2021. godini 14,8 posto dok je u 2020. godini iznosio 15,8 posto.

Unutar horizontalnih ciljeva u iznosu od 724,3 milijuna kuna dodijeljenih u 2022. godini, najviše potpora dodijeljeno je za zapošljavanje u iznosu od 286,2 milijuna kuna ili s udjelom od 39,5 posto u horizontalnim ciljevima, slijede potpore za istraživanje i razvoj i inovacije u iznosu od 255 milijuna kuna ili 35,2 posto, potpore za kulturu u iznosu od 144,2 milijuna kuna ili 19,9 posto, potpore za usavršavanje u iznosu od 27,8 milijun kuna ili 3,9 posto te potpore malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 11,1 milijun kuna ili 1,5 posto.

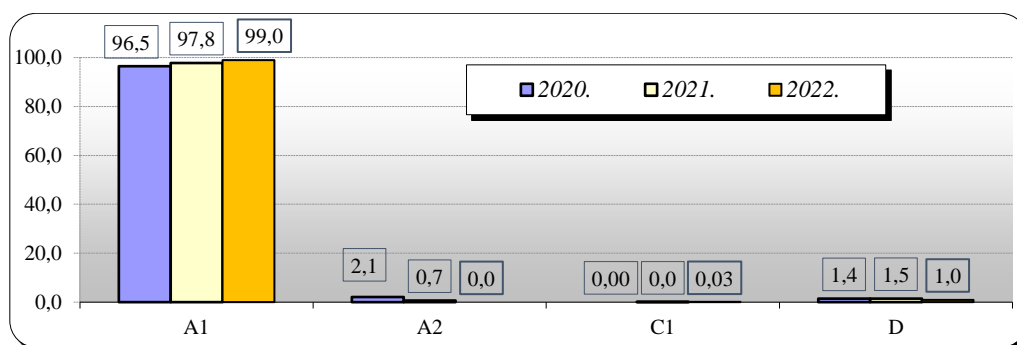
Slika 11. Struktura horizontalnih potpora u „užem smislu“ za razdoblje od 2020. do 2022. godine (%)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Horizontalne potpore u „užem smislu“ dodijeljene u 2022. godini u iznosu od 724,3 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 717,1 milijun kuna ili s udjelom od 99 posto u horizontalnim ciljevima, slijede izdana jamstva u iznosu od 7 milijuna kuna ili 1 posto, te povoljni zajmovi u iznosu od 182.286,46 kuna ili 0,028 posto.

Slika 12. Horizontalne potpore u „užem smislu“ prema instrumentima dodjele¹⁷ za razdoblje od 2020. do 2022. godine (%)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Slika 12. prikazuje udio horizontalnih potpora u „užem smislu“ prema instrumentima dodjele u postocima za razdoblje od 2020. do 2022 godine.

¹⁷ A1 subvencije i neposredne subvencije kamata, A2 porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice, B kapitalna ulaganja, C1 povoljni zajmovi, D jamstva.

4.1.1. Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije

Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije¹⁸ su u 2022. godini dodijeljene u iznosu od 255 milijuna kuna, što je smanjenje za 299,9 milijuna kuna ili za 54 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su navedene potpore iznosile 554,9 milijuna kuna, te je predstavlja smanjenje za 1.050,1 milijun kuna ili za 80,5 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 1.305,1 milijun kuna.

Tablica 10. Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Istraživanje i razvoj i inovacije	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	1.254,6	166,5	540,0	71,8	255,0	33,9
A2 porezne olakšice	50,5	6,7	14,9	2,0	–	–
UKUPNO	1.305,1	173,2	554,9	73,7	255,0	33,9
udio (%) u horizontalnim ciljevima	53,16		25,76		35,21	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	8,39		3,81		2,63	
udio (%) u ukupnim potporama	5,62		2,51		1,50	
udio (%) u BDP-u	0,34		0,13		0,05	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za istraživanje i razvoj i inovacije u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,05 posto, u 2021. godini iznosio je 0,13 posto te je u 2020. godini iznosio 0,34 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 1,5 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 2,6 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 35,2 posto. Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije su u 2022. godini dodijeljene isključivo putem subvencija.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja kao jedini davatelj potpora za istraživanje i razvoj i inovacije, dodijelilo je u 2022. godini 255 milijuna kuna potpora temeljem Programa dodjele državnih potpora za mjeru C1.1.2. R2–I5 Komercijalizacija inovacija kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.102407. Svi korisnici ovoga Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora, od najvišeg do najmanjeg iznosa su: Sample Control d.o.o., Sobočan – interijeri d.o.o., SAB d.o.o., Čateks, d.d., Byte Lab Grupa d.o.o., Letina Intech d.o.o., Netom d.o.o., Križevci – Produkt d.o.o., Promming d.o.o., Jedinstvo – proizvodnja namjenske opreme d.o.o., Mrežne tehnologije Verso, d.o.o., Kanaan d.o.o., Benco Baltic d.o.o., Codel d.o.o., Grad – Export d.o.o., Select d.o.o., Bakrotisak d.d., Eonex d.o.o., Altpro d.o.o., GDI Gisdata d.o.o., Ethereum d.o.o., Prostoria d.o.o., Tehnoplast Profili d.o.o., Sinitech Industries d.o.o., Proteko d.o.o., Bilog d.o.o., Beton – Lučko RBG d.o.o., Frigo Plus d.o.o., Šestan-Busch d.o.o., Croz d.o.o., Sofa IT d.o.o., Specijalna bolnica Svjetlost, INETEC – Institut za nuklearnu tehnologiju d.o.o., Intis d.o.o., Probotica d.o.o., Poliklinika za dječje bolesti Helena, Bertol kovinotokarski obrt, Future Machines d.o.o., Robotic d.o.o., Amodo d.o.o., Authentic Concept d.o.o., Comminus d.o.o., Ancona Grupa d.o.o., Draco d.o.o., Uber d.o.o., Multicom d.o.o., Primax d.o.o., Naturalis d.o.o., Procesteh d.o.o., Genos d.o.o., Diagonal d.o.o., Helb d.o.o., Filix d.o.o., Strategio d.o.o., Neos d.o.o., Triple – Inovacije d.o.o., Rinels d.o.o., Init Grupa d.o.o., NOA Grupa d.o.o., Geolux

¹⁸ Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije, dodjeljuju se temeljem pravila sadržanih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske unije, L 187, od 26. lipnja 2014.) i njenih izmjena i dopuna.

d.o.o., Liming Plus d.o.o., Pastor inženjering d.d., Keeper Technologies d.o.o., Identity Consortium d.o.o., Prehntit, Digital Arena d.o.o., Uvid d.o.o., Maven Mule d.o.o., Primark d.o.o., Neyho informatika d.o.o., Poliklinika za radiologiju i ultrazvučnu dijagnostiku, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, ginekologiju i opstetriciju i dermatologiju i venerologiju, Cidrani j.d.o.o., Oftamološka klinika dr. Balog, Lokve d.o.o., Shipshape d.o.o., Gravis GT d.o.o., Infrastruktura d.o.o., Zamar Medical d.o.o., Studio Produkt d.o.o., Alfatec Group d.o.o., Alarm automatika zaštitni, multimedijalni i komunikacijski sustavi d.o.o., Fortis Labor d.o.o., Plastform d.o.o., Exordium Games d.o.o., Tinker Labs d.o.o. i Kristalna ideja d.o.o.

Potpore male vrijednosti za istraživanje i razvoj i inovacije su također dodjeljivane u 2022. godini, i to u iznosu od 2,1 milijun kuna, te kada bi se pridodale dodijeljenim potporama za istraživanje i razvoj i inovacije u iznosu od 255 milijuna kuna, tada bi ukupne potpore za istraživanje i razvoj i inovacije u 2022. godini iznosile 257,1 milijun kuna.

4.1.2. Potpore za zapošljavanje

Potpore za zapošljavanje¹⁹ su u 2022. godini dodijeljene isključivo putem subvencija u iznosu od 286,2 milijuna kuna, što je smanjenje za 73,3 milijuna kuna ili za 20,4 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore iznosile 359,5 milijuna kuna, te je povećanje za 23,6 milijuna kuna ili za 9 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore za zapošljavanje dodijeljene u iznosu od 262,6 milijuna kuna.

Tablica 11. Potpore za zapošljavanje za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Zapošljavanje	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	262,6	34,9	359,5	47,8	286,2	38,0
UKUPNO	262,6	34,9	359,5	47,8	286,2	38,0
udio (%) u horizontalnim ciljevima	10,70		16,69		39,51	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	1,69		2,47		2,95	
udio (%) u ukupnim potporama	1,13		1,62		1,68	
udio (%) u BDP-u	0,07		0,08		0,06	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za zapošljavanje u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,06 posto, u 2021. godini 0,08 posto te je u 2020. godini iznosio 0,07 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 1,7 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 2,9 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 39,5 posto.

Potpore za zapošljavanje su u 2022. godini dodjeljivali Hrvatski zavod za zapošljavanje u iznosu od 165,6 milijuna kuna i Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u iznosu od 120,6 milijuna kuna. Svi programi potpora za zapošljavanje navedenih davatelja su izrađeni temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna.

¹⁹ Potpore za zapošljavanje dodjeljuju se temeljem pravila sadržanih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske unije, L 187, od 26. lipnja 2014.) i njenih izmjena i dopuna.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je u 2022. godini dodijelio 165,6 milijuna kuna subvencija za zapošljavanje temeljem Programa državnih potpora za zapošljavanje i usavršavanje u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u razdoblju od 2021. do 2023. godine, a o Programu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60830 te i o njegovoj kasnijoj izmjeni pod brojem SA.101955. Neki od korisnika ovoga Programa, prikazani po abecednom redu su: AC Group d.o.o., Akord d.o.o., Antolić d.o.o., APPARIS Grupa d.o.o., Applied Development j.d.o.o., AVL-AST d.o.o., Bali d.o.o., Belanović-Projekt d.o.o., Bikarac d.o.o., Bjelin Otok d.o.o., Bodat d.o.o., Croatia Airlines d.d., CRO-BIT d.o.o., Custodia d.o.o., D.N.T. Stiro-Grupa d.o.o., Degal tehnika d.o.o., Deltron d.o.o., DHM Infrastruktura d.o.o., Dice Digital Innovation Center d.o.o., Dimenzija futura d.o.o., Đuro Đaković montaža – dizalice d.o.o., Elcon Geraetebau d.o.o., Elektron d.o.o., Ember kamin d.o.o., Falkonet d.o.o., FI.-MA. d.o.o., Gašparić-auto d.o.o., Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o., Grad-Export d.o.o., Hanjes d.o.o., Hemco d.o.o., Hrast-Export-Puklavec d.o.o., Hrvatski kišobran d.o.o., IMB nekretnine d.o.o., Hrvatski radio postaja Čazma d.o.o., ING-gradnja d.o.o., Inkop International d.o.o., Institut RT-RK Osijek d.o.o., ITAS-Prvomajska d.d., Ivančica d.d., IZO-ING d.o.o., Jadran čarape proizvodnja d.o.o., Jadran tvornica interijera d.o.o., JO-JO optika d.o.o., Komunalne usluge Đurđevac d.o.o., Lav zaštita d.o.o., Legradmetal Gredičak d.o.o., Lola d.o.o., Ljekarne Prima Pharme, Marclie Media j.d.o.o., Maretoel j.d.o.o., Miagro d.o.o., Mikroklima d.o.o., Milla Cosmetics d.o.o., Murka-Trade d.o.o., Nevkoš d.o.o., Oprema-strojevi d.d., Paterna d.o.o., Pinokio d.o.o., Plazma tehnika d.o.o., Prijatelj gradnja d.o.o., Proizvodnja javor d.o.o., Proqlea d.o.o., Prostoria d.o.o., Prototyp d.o.o., Ravna d.o.o., Rollysoft d.o.o., Sobočan-Interijeri d.o.o., Svjetski podaci d.o.o., Tehno-elektro d.o.o., Termoterra d.o.o., Toplice Sveti Martin d.o.o., Ugostiteljstvo Zrinski d.o.o., Vemo Trade d.o.o., Vodolim instalacije d.o.o., Zavod za istraživanje i razvoj sigurnosti d.o.o., Zdenka-mliječni proizvodi d.o.o., Zeleno i modro d.o.o., Znanje d.o.o. i ostali.

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom je u 2022. godini dodijelio 120,6 milijuna kuna subvencija za zapošljavanje temeljem Programa poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2023. godine, a o Programu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60944. Neki od korisnika ovoga Programa, prikazani po abecednom redu su: Archaos j.d.o.o., Bomark pak d.o.o., Centar za inkluziju i podršku u zajednici Pula, D.N.T. Stiro-grupa d.o.o., Daruvarske toplice – Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju, Genesis d.o.o., Hedona d.o.o., Hrast-Export-Puklavec d.o.o., Hrvatski telekom d.d., Ivančica d.d., Krokoteks d.o.o., Kungfu digital j.d.o.o., Nevkoš d.o.o., OTP banka Hrvatska d.d., Prijateljica plus d.o.o., Socijalna zadruga Humana Nova Čakovec, Spin Valis d.d., Srednja strukovna škola Varaždin, Suvenir Arbor Ustanova za rehabilitaciju osoba s invaliditetom, TT Incore d.o.o., Ugostiteljstvo Zrinski d.o.o., URIHO – Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Ustanova DES – Ustanova za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom, Zaštitna radionica TEKOP Nova Pula i ostali.

Potpore male vrijednosti za zapošljavanje dodijeljene su i u 2022. godini i to u iznosu od 706,7 milijuna kuna, te kada bi se iste pridodale dodijeljenim potporama za zapošljavanje u iznosu od 286,2 milijuna kuna, tada bi ukupne potpore za zapošljavanje u 2022. godini iznosile 992,9 milijuna kuna.

4.1.3. Potpore za usavršavanje

Potpore za usavršavanje²⁰ su u 2022. godini dodijeljene isključivo putem subvencija u iznosu od 27,8 milijuna kuna, što je povećanje za 3,5 milijuna kuna ili za 14,4 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 24,3 milijuna kuna, te je povećanje za 23,6 milijuna kuna ili za 561,9 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 4,2 milijuna kuna.

Tablica 12. Potpore za usavršavanje za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Usavršavanje	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	4,2	0,6	24,3	3,2	27,8	3,7
UKUPNO	4,2	0,6	24,3	3,2	27,8	3,7
udio (%) u horizontalnim ciljevima	0,17		1,13		3,84	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	0,03		0,17		0,29	
udio (%) u ukupnim potporama	0,02		0,11		0,16	
udio (%) u BDP-u	0,001		0,006		0,006	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za usavršavanje u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,006 posto, u 2021. godini iznosio je također 0,006 posto dok je u 2020. godini iznosio 0,001 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,2 posto, u potporama u sektoru industrije i usluga 0,3 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 3,8 posto.

Jedini davatelj potpora za usavršavanje u 2022. godini je **Hrvatski zavod za zapošljavanje**, koji je dodijelio navedene potpore temeljem Programa državnih potpora za zapošljavanje i usavršavanje u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za razdoblje od 2021. do 2023. godine u iznosu od 27,8 milijuna kuna. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60830 te SA.101955. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Tvin d.o.o., Vemo Trade d.o.o., Ivančica d.d., Aquaestil Plus d.o.o., Spin Valis d.d., Omco Croatia d.o.o., Bauwerk Boen d.o.o., Tex d.o.o., Regeneracija d.o.o., Špar d.o.o., Vik Iveralı d.o.o., Suvenir Arbor – Ustanova za rehabilitaciju osoba s invaliditetom, CUP UP d.o.o., Potomac Grupa d.o.o., Fast Processing BRA-MAR d.o.o., Penić tekstil Export Import, Medico Home d.o.o., Borovac d.o.o., Kretex d.o.o., Moslavina proizvodi d.o.o., Proizvodnja Javor d.o.o., Servus d.o.o., Majcan veterinarska ambulanta d.o.o., Pro-klima d.o.o., Bijuk HPC d.o.o., Sinitech Industries d.o.o., Vasiljev d.o.o., Mura-metal d.o.o., Degal tehnika d.o.o., Optimit d.o.o., Aluk tim d.o.o., Tril Strong d.o.o., Sova Varšavska d.o.o., Multinorm d.o.o., Midex d.o.o., Lovrić građenje d.o.o., Drvna industrija Spačva d.d., GO2BIM d.o.o., Nobilis d.o.o., 1 Klik d.o.o., Beram d.o.o., Plastform d.o.o., Ljekarna Coner Bjelovar, Masiva trgovina d.o.o., SP Sistemi d.o.o., Čateks d.d., Veltex d.o.o., Vodoprivreda Daruvar d.d., G.A.Z. Nutrition d.o.o., Vinter gradnja d.o.o., Citus d.o.o., Autegra d.o.o., Eurotechnology d.o.o., Calligaris d.o.o., Gradnja Invest d.o.o., Navis CNC Solutions d.o.o., Imaves d.o.o., Food. Com d.o.o., Dok-ing, d.o.o., Galko d.o.o., Žarkovo d.o.o., Unior Vinkovci d.o.o., Pctogo d.o.o., Novi stan d.o.o., Inovapro d.o.o., Glendor d.o.o., Grafiti Becker d.o.o. i ostali.

²⁰ Potpore za usavršavanje dodjeljuju se temeljem pravila sadržanih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i njenih izmjena i dopuna.

Potpore male vrijednosti za usavršavanje su također dodijeljene u 2022. godini i to u iznosu od 70.000,00 kuna.

4.1.4. *Potpore malim i srednjim poduzetnicima*

Potpore malim i srednjim poduzetnicima²¹ u 2022. godini dodijeljene su u iznosu od 11,1 milijun kuna, što je smanjenje za 1.038,1 milijun kuna ili za 98,9 posto u odnosu na 2021. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.049,2 milijuna kuna, te je smanjenje za 466 milijuna kuna ili za 97,7 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 477,1 milijun kuna.

Tablica 13. Potpore malim i srednjim poduzetnicima u razdoblju od 2020. do 2022. godine

Mali i srednji poduzetnici	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	442,1	58,7	1.016,9	135,2	3,9	0,5
CI povoljniji zajmovi	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0
DI jamstva	35,0	4,6	32,2	4,3	7,0	0,9
UKUPNO	477,1	63,3	1.049,2	139,4	11,1	1,5
udio (%) u horizontalnim ciljevima	19,43		48,72		1,53	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	3,07		7,20		0,11	
udio (%) u ukupnim potporama	2,05		4,74		0,07	
udio (%) u BDP-u	0,13		0,24		0,002	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora malim i srednjim poduzetnicima u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,002 posto, u 2021. godini iznosio je 0,24 posto te je u 2020. godini iznosio 0,13 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,07 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 0,1 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 1,5 posto.

Potpore malim i srednjim poduzetnicima dodijeljene u iznosu od 11,1 milijun kuna u 2022. godini, najvećim dijelom dodjeljivane su putem izdanih jamstava u iznosu od 7 milijuna kuna ili s udjelom od 63,1 posto u dodijeljenim potporama malim i srednjim poduzetnicima, slijede subvencije i neposredne subvencije kamata u iznosu od 3,9 milijuna kuna ili 35,1 posto te povoljniji zajmovi u iznosu od 182.286,46 kuna ili 1,8 posto.

Davatelji potpora malim i srednjim poduzetnicima u 2022. godini su: HAMAG – BICRO u iznosu od 7 milijuna kuna i HBOR u iznosu od 4,1 milijun kuna.

HAMAG – BICRO je putem izdanih jamstava u 2022. godini dodijelilo malim i srednjim poduzetnicima 7 milijuna kuna temeljem Programa dodjele državnih potpora Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe

²¹ Potpore malim i srednjim poduzetnicima dodjeljuju se temeljem pravila iz Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i njenih izmjena i dopuna.

651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA. 40955 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60617. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Fun park Biograd d.o.o., Dalmatino d.o.o., Dynamic Plus d.o.o., Rio Biz d.o.o., Info Network j.d.o.o., Trans - trade d.o.o., Vaš odmor d.o.o. i As Floor d.o.o.

HBOR je dodijelilo malim i srednjim poduzetnicima u 2022. godini 4,1 milijun kuna putem neposrednih subvencija kamata i povoljnih zajmova, temeljem Programa dodjele državnih potpora Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.39436 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60264 i SA.102053. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Aquasus d.o.o., Applied Ceramics d.o.o., Nautika Dalmata d.o.o., Dah Jadrana j.d.o.o., Trgometal d.o.o., Bonavia d.o.o., Auto – Bjeli d.o.o., Anđeoska pivovara d.o.o., Kovačić Radičević Medical Center d.o.o., Wind & Water j.d.o.o., Stil Knežević d.o.o., Rex Rea d.o.o., Jalek d.o.o., Industrijska montaža Randić, Zdena šumarski obrt, BUM MJ ugostiteljski obrt, Patagonia d.o.o., Klarić gradnja d.o.o., S.M. gastro 2022 d.o.o., Šuvak klaonica i prerada, Stralis promet d.o.o., Ikar Petrinja d.o.o., Ferinox d.o.o., Odra obrt Sisak, MachLAB j.d.o.o., Šerif obrt, Elektro-lesa d.o.o., Josipa obrt slastice i catering, Larus pokloni, Locus Adventures, NO-LE obrt, Elektronik d.o.o., Elektro Rešković obrt, Nikola obrt za trgovinu, Optima d.o.o., Bertone, d.o.o., Dentalni laboratorij Ivana Bjelić, ConfIDENT Team d.o.o., DINOX obrt, Ira – Nika j.d.o.o., Frizerski studio Maybe j.d.o.o., Mesarski obrt Vilić, Cosmoderm obrt, Pletarstvo Božanović, Cvjećarnica Dalia, Vanitas j.d.o.o., Vodoinstalater Pucović, RSV Inženjering d.o.o., Ordinacija dentalne medicine Martina Gvačić, IGMA obrt i Ondina obrt.

Potpore male vrijednosti malim i srednjim poduzetnicima dodjeljivane su i u 2022. godini i to u iznosu od 622,3 milijuna kuna, te kada bi se pridodale dodijeljenim potporama malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 11,1 milijun kuna, tada bi ukupne potpore malim i srednjim poduzetnicima u 2022. godini iznosile 633,4 milijuna kuna.

4.1.5. Potpore kulturi

Potpore za kulturu su u 2022. godini dodijeljene u iznosu od 144,2 milijuna kuna isključivo putem subvencija, što je smanjenje za 21,6 milijuna kuna ili za 13 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 165,8 milijuna kuna, te je smanjenje za 261,9 milijuna kuna odnosno za 64,5 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 406,1 milijun kuna.

Tablica 14. Potpore za kulturu u razdoblju od 2020. do 2022. godine

Kultura	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	406,1	53,9	165,8	22,0	144,2	19,1
UKUPNO	406,1	53,9	165,8	22,0	144,2	19,1
udio (%) u horizontalnim ciljevima	16,54		7,70		19,91	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	2,61		1,14		1,49	
udio (%) u ukupnim potporama	1,75		0,75		0,85	
udio (%) u BDP-u	0,11		0,04		0,03	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za kulturu u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,03 posto, u 2021. godini iznosio je 0,04 posto te u 2019. godini 0,11 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,9 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 1,5 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 19,9 posto.

Davatelji potpora u kulturi u iznosu od 144,2 milijuna kuna u 2022. godini, su: Hrvatski audiovizualni centar s iznosom od 128,1 milijun kuna i Ministarstvo kulture i medija s iznosom od 16,1 milijun kuna.

Hrvatski audiovizualni centar je dodijelio u 2022. godini 128,1 milijun kuna subvencija temeljem programa koji su izrađeni temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna. Temeljem Programa državne potpore za dodjelu sredstava za promicanje audiovizualnog stvaralaštva, audiovizualne kulture i očuvanja audiovizualne baštine dodijeljen je iznos od 69,7 milijuna kuna, a o Programu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.56746, te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojevima SA.60043 i SA.64482. Dio korisnika ovoga Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Dinaridi film d.o.o., Kinoteka, Eclectica d.o.o., Propeler film d.o.o., Pompom film d.o.o., Kinorama d.o.o., Hrvatski filmski savez, Jaka produkcija d.o.o., Nukleus film d.o.o., Umjetnička organizacija Missart, Hulahop, Inter film d.o.o., Antitalent d.o.o., Zagreb film, Petnaesta umjetnost d.o.o., Udruga Blank, Restart, Factum, Wolfgang i Dolly d.o.o., Maxima film d.o.o., Metar 60, Slavonija Nova, Terminal 3, Četiri film d.o.o., Greta Creative Network, Motovun film festival, Interfilm produkcija d.o.o., Kadromat umjetnička organizacija, Fantastično dobra institucija - Fade In d.o.o., Jadranska animacija, Festival mediteranskog filma, Izvan fokusa d.o.o., Focus media d.o.o., Izazov 365 d.o.o., Udruga Artizana, Udruga Kreativni sindikat, Tetrabot d.o.o., Art – Kino, Studio corvus d.o.o., Udruga 25 FPS, Artizana film d.o.o., Bonobostudio d.o.o., Hrvatska udruga filmskih djelatnika, Discovery d.o.o., Kino klub Split, Kinoklub Zagreb, Umjetnička organizacija Paradoks, 3D2D animatori d.o.o., Umjetnička organizacija Pulpa, Studio Pangolin, Udruga Kazimir, Šlager film d.o.o., Multimedijalni institut, Pipser d.o.o., Obrt Stegris, Diedra d.o.o., Gecl d.o.o., Pulsar produkcija j.d.o.o., Udruga Bijeli val, Scarlet d.o.o., Studentski centar u zagrebu – Sveučilište u Zagrebu, Društvo hrvatskih filmskih redatelja, Digital Cinema Environment d.o.o., Moje čarobne misli d.o.o., Apoteka - prostor za suvremenu umjetnost, Udruga Djeca susreću umjetnost, Međunarodni festival novog filma, Castor Multimedia d.o.o., Filmska udruga Šuma, Sve gore i gore, Hrvatska udruga producenata, Kino klub Sisak, Udruga Liburnia film festival, Hrvatsko društvo filmskih kritičara, Udruga Bacači sjenki, Kino klub Karlovac, Film - protufilm umjetnička organizacija, Vanima - filmsko-kreativni studio, Hrvatska udruga filmskih snimatelja, More-magnets d.o.o., Otvoreni likovni pogon, Udruga Dokuart, Udruga Alternator, Hrvatska mreža neovisnih kino prikazivača, Lux film d.o.o. i ostali.

Hrvatski audiovizualni centar je temeljem Programa državne potpore za poticanje ulaganja dodijelio iznos od 58,4 milijuna kuna, o kojem je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.56745, te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60044. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Pakt Media d.o.o., Ambasada Studio d.o.o., Drugi Plan, Blue Sky Adriatic, MP Filmska Produkcija d.o.o., Ambasada film d.o.o. i Četiri film d.o.o.

Ministarstvo kulture i medija je u 2022. godini dodijelilo 16,1 milijun kuna subvencija temeljem programa Hrvatski program izdavanja knjiga za razdoblje 2017. – 2022., koji je Europska komisija odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.44681. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Matica hrvatska Zagreb, Hrvatska gospodarska komora, Društvo hrvatskih književnika, Hrvatsko društvo pisaca, Fraktura d.o.o., V.B.Z. d.o.o., Hena com d.o.o., Naklada Ljevak d.o.o., Obrt „Sandorf“, Disput d.o.o., Udruga Sa(n)jam knjige u Istri, Udruga „Crtani romani šou“, Mala zvona d.o.o., Naklada Fibra d.o.o., Vuković & Runjić, Kreativna mreža, Naklada Ocean More d.o.o., Knjiga u centru, Kulturni klub, Leykam international d.o.o., Meandar media d.o.o., Hrvatski centar P.E.N.-a Zagreb, Hrvatski filmski savez, Edicije Božičević, TIM press Zagreb, Ibis grafika d.o.o., Durieux d.o.o., Profil knjiga d.o.o., Srednja Europa, Litteris d.o.o., ArTresor naklada d.o.o., Književni krug Split, Matica hrvatska ogranak Osijek, Društvo hrvatskih književnih prevodilaca, Hrvatski centar ITI, Ogranak Matice hrvatske Sisak, Ogranak Matice hrvatske u Zadru, Alfa d.d., Artikulacije, Centar za knjigu, Verbum nakladništvo i knjižarstvo d.o.o., Audio Store Transonica j.d.o.o., Bookglobe - Strana knjižara d.o.o., Glas koncila, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Mediart International, Zagrebačka naklada d.o.o., Hrvatsko društvo književnika za djecu i mlade, Znanje d.o.o., Mozaik knjiga d.o.o., 24SATA d.o.o., Hanza media d.o.o., Kajkavsko spravišće, Ogranak Matice hrvatske u Dubrovniku, SKUD „Ivan Goran Kovačić“, Udruga KURS, Castropola d.o.o., Iris Illyrica, Naklada Semafora d.o.o., Udruga „Kulturtreger“, Art magazin Kontura d.o.o., Moderna vremena Info d.o.o., Sipar d.o.o., Strip-agent d.o.o., Igubuka d.o.o., Jesenski i Turk d.o.o., Hrvatski autorski strip, Dobra knjiga d.o.o., Hoću knjigu d.o.o., Hrvatski savez gluhoslijepih osoba Dodir, Hrvatsko filološko društvo, Kaloma d.o.o., Kašmir promet d.o.o., Svjetla grada d.o.o., Hangar 7 d.o.o., Sretno srce j.d.o.o., Corto Literary j.d.o.o., Hrvatsko društvo dramskih umjetnika, Libricon d.o.o. i ostali.

Potpore male vrijednosti za kulturu i zaštitu baštine dodjeljivane su u 2022. godini u iznosu od 4,3 milijuna kuna, te kada bi se pridodale dodijeljenim potporama za kulturu u iznosu od 144,2 milijuna kuna, tada bi ukupne potpore za kulturu i zaštitu baštine u 2022. godini iznosile 148,5 milijuna kuna.

4.2. REGIONALNE POTPORE

Regionalne potpore²² su dodijeljene u 2022. godini u iznosu od 806 milijuna kuna, što je povećanje za 160,9 milijuna kuna odnosno za 24,9 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su regionalne potpore dodijeljene u iznosu od 645,1 milijun kuna, te je smanjenje za 393,7 milijuna kuna odnosno za 32,8 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.199,7 milijuna kuna.

Tablica 15. Regionalne potpore za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Regionalne potpore	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
Regionalne potpore	1.199,7	159,3	645,1	85,7	806,0	107,0
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	7,72		4,43		8,30	
udio (%) u ukupnim potporama	5,16		2,91		4,73	
udio (%) u BDP	0,32		0,15		0,16	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio regionalnih potpora u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,16 posto, u 2021. godini 0,15 posto te je u 2020. godini iznosio 0,32 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 4,7 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 8,3 posto, dok je udio u horizontalnim potporama iznosio 33,1 posto.

Tablica 16. Regionalne potpore po instrumentima dodjele za razdoblje od 2020. do 2022. godine (u milijunima kuna)

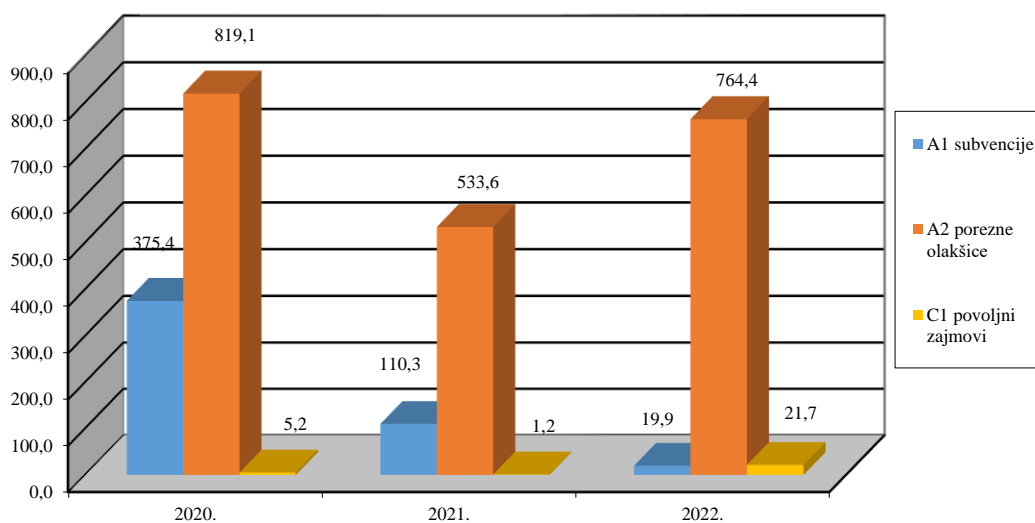
Instrument	2020.	2021.	2022.
A1 subvencije	375,4	110,3	19,9
A2 porezne olakšice	819,1	533,6	764,4
C1 povoljni zajmovi	5,2	1,2	21,7
UKUPNO	1.199,7	645,1	806,0

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Regionalne potpore dodijeljene u iznosu od 806 milijuna kuna u 2022. godini, najvećim dijelom dodjeljivane su kroz porezne olakšice u iznosu od 764,4 milijuna kuna odnosno s udjelom od 94,8 posto u dodijeljenim regionalnim potporama, slijede povoljni zajmovi u iznosu od 21,7 milijuna kuna ili 2,7 posto te subvencije u iznosu od 19,9 milijuna kuna ili 2,5 posto.

²² Regionalne potpore dodjeljuju se temeljem pravila sadržanih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i njenih izmjena i dopuna. Intenziteti dodjele regionalne potpore propisani su Kartom regionalnih potpora Republike Hrvatske za razdoblje 2022. – 2027., temeljem odluke Europske komisije SA.64581 od 23. studenog 2021. Karta regionalnih potpora temelji se na Smjernicama za regionalne državne potpore (Službeni list Europske unije, Službeni list Europske unije C 153, od 29. travnja 2021.).

Slika 13. Regionalne potpore prema instrumentima dodjele za razdoblje od 2020. do 2022. godine (u milijunima kuna)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Davatelji regionalnih potpora koji su u 2022. godini dodijelili potpore u iznosu od 806 milijuna kuna su Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 780,7 milijuna kuna i HBOR u iznosu od 25,3 milijuna kuna.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je dodijelilo u 2022. godini regionalne potpore u iznosu od 780,7 milijuna kuna temeljem sljedećih programa: Zakona o poticanju ulaganja i njegovog produljenja primjene („Narodne novine“, br. 102/15., 25/18., 114/18., 32/20. i 20/21.) u iznosu od 685,4 milijuna kuna, Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja („Narodne novine“, br. 111/12. i 28/13.) u iznosu od 90,3 milijuna kuna te Zakona o poticanju ulaganja („Narodne novine“, br. 138/06. i 61/11.) u iznosu od 5 milijuna kuna.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je dodijelilo regionalne potpore u 2022. godini temeljem Zakona o poticanju ulaganja te njegovog produljenja primjene („Narodne novine“, br. 102/15., 25/18., 114/18., 32/20. i 20/21.) u iznosu od 685,4 milijuna kuna, i to putem poreznih olakšica 669,1 milijun kuna te putem subvencija 16,3 milijuna kuna. Europska komisija je o navedenom Zakonu o poticanju ulaganja obaviještena pod brojem SA.43431 te o njegovom produljenju primjene pod brojevima SA.60887 i SA.102080. Dio korisnika potpora ovoga Zakona, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Pliva Hrvatska d.o.o., Hospira Zagreb d.o.o., OMCO Croatia d.o.o., Fero – Term d.o.o., Vetropack Straža d.d., Atlantic multipower d.o.o., Končar - distributivni i specijalni transformatori d.d., General Logistics Systems Croatia d.o.o., Oktal Pharma d.o.o., Mick d.o.o., Wenker - Križanec d.o.o., Ericsson Nikola Tesla d.d., Muraplast d.o.o., Turisthotel d.d., Holcim d.o.o., Carel Adriatic d.o.o., Furnir Palavra, Bomark Pak d.o.o., Reoma Grupa d.o.o., Stolarija - pilana Antun Pečenec d.o.o., Tehnix d.o.o., Drava International d.o.o., Jadran - Galenski laboratorij d.d., Ing-Grad d.o.o., IBM Hrvatska d.o.o., Calcit Lika d.o.o., Plamen d.o.o., Elcon Geraetebau d.o.o., Energia Solutione d.o.o., Kostwein - proizvodnja strojeva d.o.o., Noa Grupa d.o.o., Fidelta d.o.o., Span d.o.o., Grad-Export d.o.o., ACG Lukaps d.o.o., Cedevida prehrambena industrija d.o.o., Podatkovni centar Križ d.o.o., Genera d.d., LTH metalni lijev d.o.o., Press Glass d.o.o., Makromikro Grupa d.o.o., Presoflex gradnja d.o.o., Aquaestil plus d.o.o., Sofa IT d.o.o., Asseco See d.o.o., Mlin i pekare d.o.o., Aluflexpack novi d.o.o., Vulkal d.o.o., Prostorija d.o.o., M.i. Hršak d.o.o., Mono d.o.o., Manšped d.o.o., Vargon d.o.o., MMM Vukelić d.o.o., Marjan voće d.o.o., Eko papir d.o.o., Chromos-svjetlost d.o.o., 3 K.F. d.o.o., Drvna industrija Novoselec

d.o.o., Infinum d.o.o., Radlovac industrija građevnog materijala d.d., Croatel d.o.o., Auric Timber d.o.o., Pet minuta d.o.o., Iver d.o.o., Đusto d.o.o., Letina Intech d.o.o., Rasco d.o.o., Emerson d.o.o., Gebrüder Weiss d.o.o., LTH alucast d.o.o., Končar - institut za elektrotehniku d.d., Infobip d.o.o., Vemo trade d.o.o., Farmex d.o.o., City Connect d.o.o., Gravia d.o.o., Plastform d.o.o., Bauwerk Boen d.o.o., Psunj d.d., Valoviti papir - Dunapack d.o.o., Đuro Đaković montaža d.o.o., Ekos pekarnica d.o.o., Informacijske tehnologije i softver d.o.o., Quatro company d.o.o., Centrometal d.o.o., Q experience d.o.o. i ostali.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja dodijelilo je i regionalne potpore u 2022. godini temeljem Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja („Narodne novine“, br. 111/12. i 28/13.) u iznosu od 90,3 milijuna kuna, i to putem poreznih olakšica. Europska komisija je o navedenom Zakonu obaviještena pod brojem SA.35517. Svi korisnici potpora navedenog Zakona, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Belupo lijekovi i kozmetika d.d., Jadran – Galenski laboratorij d.d., Knauf Insulation d.o.o., Europa – upravljanje nekretninama d.o.o., Adoro d.o.o., Pliva Hrvatska d.o.o., Manas d.o.o., Valoviti papir – Dunapack d.o.o., KFK Tehnika d.o.o., PIB Extra d.o.o., Nautički centar Trogir d.o.o., Marina Dalmacija d.o.o., Haix obuća d.o.o., Kralj metala Kovnica d.o.o., Laguna Trade d.o.o., Aquapark Istralandia d.o.o., Drvni centar Glina d.o.o., MCZ d.o.o., Poduzeće za ceste d.o.o., Toni d.o.o., Inoxmont – VS d.o.o., Tvornica turbina d.o.o., Ergo klamerice d.o.o., Filix d.o.o., Decospan d.o.o., OMP – obrada metala d.o.o., Brodplast d.o.o., Scudeller d.o.o., Aquafilcro d.o.o., Drvo – trgovina d.o.o., Vija Špehar CNC Technik d.o.o., Neos d.o.o., Mišlov d.o.o., LIM Samobor d.o.o., AD Plastik d.d., Klik Par d.o.o., T3M d.o.o., Top Logistics d.o.o., Bex d.o.o., A – Pelet d.o.o. i Marijanović obrt.

Isto ministarstvo je temeljem Zakona o poticanju ulaganja („Narodne novine“, br. 138/06. i 61/11.) dodijelilo regionalne potpore u 2022. godini putem poreznih olakšica u iznosu od 5 milijuna kuna. Svi korisnici potpora navedenog Zakona, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Bomark Pak d.o.o., Purex d.o.o., Pelet – Grupa d.o.o., Fost Novi d.o.o., Ducal d.o.o., Hajduk plastična ambalaža d.o.o., BDF servis d.o.o. i Eco – Therm 1 d.o.o.

HBOR je dodijelio regionalne potpore u 2022. godini u iznosu od 25,3 milijuna kuna, i to putem povoljnih zajmova 21,7 milijuna kuna te putem neposrednih subvencija kamata 3,6 milijuna kuna, a temeljem Programa dodjele državnih potpora Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.39436 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60264 i SA.102053. Svi korisnici navedenog programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Cilika d.o.o., Mon Perin d.o.o., Sobočan d.o.o., Quality Medical Center d.o.o., Marcus d.o.o., Ekoplanet d.o.o., Sveplast d.o.o., Koleda d.o.o., Mon Ami d.o.o., Juvenilia j.d.o.o., MT Taekwondo d.o.o., Multi – Sport d.o.o., Citus d.o.o., Blok A3 d.o.o. i Pecka obrt.

Potpore male vrijednosti za regionalni razvoj dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 57,3 milijuna kuna, te ukoliko bi se iste pridodale dodijeljenim regionalnim potporama u iznosu od 806 milijuna kuna, tada bi ukupne potpore za regionalni razvoj iznosile 863,3 milijuna kuna.

4.3. POTPORE NA RAZINI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Potpore na razini jedinica područne i lokalne (regionalne) samouprave dodijeljene su u 2022. godini isključivo putem subvencija u iznosu od 901,7 milijuna kuna, što je smanjenje za 32,2 milijuna kuna odnosno za 3,4 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 933,9 milijuna kuna, te je povećanje za 134,7 milijuna kuna odnosno za 17,6 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 767 milijuna kuna.

Tablica 17. Potpore dodijeljene na lokalnoj razini prema instrumentima dodjele za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Potpore na lokalnom nivou	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	763,5	101,35	926,5	123,1	901,7	119,7
B udio u temeljnom kapitalu	3,5	0,46	7,4	1,0	–	–
UKUPNO	767,0	101,8	933,9	124,1	901,7	119,7
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	4,93		6,41		9,29	
udio (%) u ukupnim potporama	3,30		4,22		5,29	
udio (%) u BDP-u	0,20		0,21		0,18	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,18 posto, u 2021. godini 0,21 posto te je u 2020. godini iznosio 0,20 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 5,3 posto, te je u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 9,3 posto.

Navedene potpore su u 2022. godini dodijeljene sljedećim kategorijama: kopnenom cestovnom prometu u iznosu od 870,8 milijuna kuna, za zapošljavanje u iznosu od 28,6 milijuna kuna, za audiovizualnu industriju 1,5 milijuna kuna te pomorskom prometu iznos od 839.258,91 kuna.

Davatelji potpora na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2022. godini su: Grad Zagreb u iznosu od 878,6 milijuna kuna, Grad Pula u iznosu od 11,8 milijuna kuna, Grad Dubrovnik u iznosu od 839.258,91 kunu, Istarska županija u iznosu od 600.000,00 kuna te ostali gradovi i općine u iznosu od 9,9 milijuna kuna.

Grad Zagreb je u 2022. godini dodijelio 878,6 milijuna kuna potpora. Kopnenom cestovnom prometu dodijeljeno je 849,1 milijun kuna, i to poduzetniku Zagrebački električni tramvaj d.o.o. Za zapošljavanje je Grad Zagreb dodijelio iznos od 28 milijuna kuna temeljem pojedinačne potpore pod nazivom „Odluka o dodjeli pojedinačne državne potpore u 2022. godini poduzetniku URIHO – Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“, te je navedena Odluka izrađena temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.101986. Isto tako je Grad Zagreb dodijelio i potpore za audiovizualnu industriju u iznosu od 1,5 milijuna kuna temeljem Programa državne potpore za subvencioniranje proizvodnje i emitiranja audiovizualnih i radijskih programskih sadržaja u programima nakladnika televizija ili radija za razdoblje od 2022. do 2023. godine, a o Programu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.101986, te je isti izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, dok su

korisnici potpora iz navedenog programa Yammat d.o.o., Otvorena televizija Zagreb d.d., Zagrebački radio Plavi 9 d.o.o. i Z1 Televizija d.o.o.

Grad Pula je u 2022. godini dodijelila 11,8 milijuna kuna potpora poduzetniku Pulapromet d.o.o. dok je **Grad Dubrovnik** dodijelio 839.258,91 kuna za pomorski promet obrtu Josip iz Dubrovnika.

Istarska županija je u 2022. godini dodijelila 600.000,00 kuna za zapošljavanje temeljem pojedinačne potpore pod nazivom „Odluka o dodjeli pojedinačnih državnih potpora u 2022. godini za Zaštitnu radionicu Tekop Novu – ustanovu za zapošljavanje osoba s invaliditetom“, a navedena Odluka je izrađena temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njoj je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.101459.

I ostale općine i gradovi, osim naprijed navedenih, su dodjeljivali potpore u 2022. godini, i to u iznosu od 9,9 milijuna kuna, a to su: Bistra, Brinje, Čepin, Draganić, Jelenje, Maruševac, Otočac, Prgomet, Rogoznica, Senj, Viškovo, Vrhovine i Župa dubrovačka. Svi korisnici potpora na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: KD Autotrolej d.o.o., Zagrebački električni tramvaj – ZET d.o.o., Libertas – Dubrovnik d.o.o., Gradski prijevoz putnika d.o.o., Gradsko komunalno društvo Senj d.o.o., Panturist d.d., Autobusni prijevoz d.o.o., Autotransport d.d., Autotrans d.d., Autotransport Karlovac d.d., Gaja d.o.o., Promet d.o.o., Autoturist Samobor d.o.o., Presečki Grupa d.o.o., Meštrović prijevoz d.o.o. i Samoborček EU Grupa d.o.o.

Potpore male vrijednosti dodjeljivane su i na lokalnoj razini u 2022. godini u iznosu od 901,7 milijuna kuna, a ukoliko bi se iste pridodale potporama na lokalnoj razini koje su dodijeljene u iznosu od 1.105,4 milijuna kuna, tada bi ukupan iznos svih potpora dodijeljenih na lokalnoj razini iznosio 2.007,1 milijuna kuna.

4.4. SEKTORSKE POTPORE

Sektorske potpore dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 4.409,7 milijuna kuna, što je povećanje za 7,7 milijuna kuna odnosno za 0,2 posto u odnosu na 2021. godinu, kada je dodijeljeno 4.402 milijuna kuna, te je smanjenje za 2.871,6 milijuna kuna odnosno za 39,4 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 7.281,3 milijuna kuna.

Tablica 18. Sektorske potpore za razdoblje od 2020. do 2022. godine

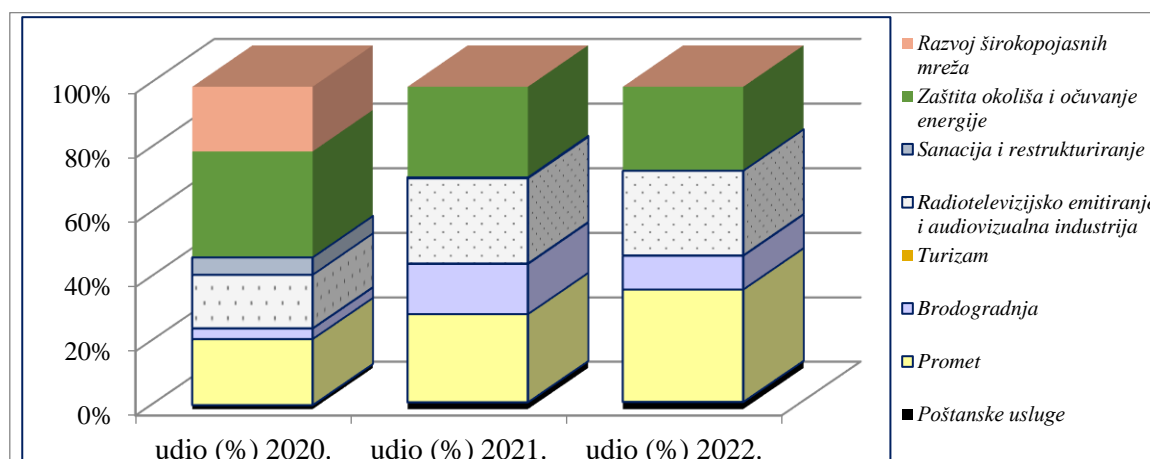
Posebni sektori	2020.			2021.			2022.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)
Poštanske usluge	92,8	12,3	0,02	95,0	12,6	0,02	99,7	13,2	0,02
Zaštita okoliša i očuvanje energije	2.385,5	316,7	0,63	1.232,7	163,8	0,28	1.145,1	152,0	0,23
Promet	1.498,6	198,9	0,39	1.209,5	160,7	0,28	1.544,4	205,1	0,31
Brodogradnja	238,7	31,7	0,06	685,7	91,1	0,16	461,1	61,2	0,09
Turizam	6,8	0,9	0,002	6,8	0,9	0,002	5,5	0,7	0,001
Sanacija i restrukturiranje	392,0	52,0	0,10	12,8	1,7	0,003	–	–	–
Radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualna industrija	1.210,1	160,6	0,32	1.159,5	154,1	0,26	1.153,9	153,2	0,23
Razvoj širokopoljnih mreža	1.456,8	193,4	0,38	–	–	–	–	–	–
Ukupno	7.281,3	966,6	1,91	4.402,0	585,0	1,00	4.409,7	585,5	0,87

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio sektorskih potpora u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,87 posto, u 2021. godini 1 posto te je u 2020. godini iznosio 1,91 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 25,9 posto, dok je taj udio u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 45,4 posto.

Unutar potpora posebnim sektorima odnosno sektorskih potpora, dodijeljenih u 2022. godini u iznosu od 4.409,7 milijuna kuna, najviši iznos odnosi se na potpore sektoru prometa od 1.544,4 milijuna kuna ili 35 posto udjela u sektorskim potporama, slijede potpore za usluge za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju dodijeljene u iznosu od 1.153,9 milijuna kuna ili 26,2 posto, potom potpore za zaštitu okoliša i očuvanje energije u iznosu od 1.145,1 milijun kuna ili 26 posto, sektoru brodogradnje dodijeljeno je 461,1 milijun kuna ili 10,5 posto, za poštanske usluge dodijeljeno je 99,7 milijuna kuna ili 2,3 posto te sektoru turizma iznos od 5,5 milijuna kuna ili 0,1 posto.

Sektorske potpore dodijeljene u iznosu od 4.409,7 milijuna kuna u 2022. godini, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 3.748,1 milijun kuna ili s udjelom od 85 posto u sektorskim potporama, slijede izdana jamstva u iznosu od 461,1 milijun kuna ili 10,5 posto te porezne olakšice u iznosu od 200,5 milijuna kuna ili 4,5 posto.

Slika 14. Struktura sektorskih potpora dodijeljenih u razdoblju od 2020. do 2022. godine (%)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa

Pravila o potporama za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa sadržana su u Odluci Komisije od 20. prosinca 2011. o primjeni članka 106. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državne potpore u obliku naknada određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa²³ (u daljnjem tekstu: Odluka Komisije). Sukladno navedenoj Odluci Komisije, državi članici je dopušteno da pod određenim uvjetima dodjeljuje naknadu za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa, odnosno država ima obvezu pokrivanja troškova onih usluga koje imaju gospodarski karakter i koje su usmjerene k građanima, odnosno interesu društva u cijelosti, a koje, bez intervencije države, odnosno isključivo primjenom tržišnih kriterija, pružatelji usluga ne bi obavljali na odgovarajući način glede cijene, kvalitete, kontinuiteta i pristupa usluzi. Stoga država za takve usluge od općeg gospodarskog interesa, snosi dio troškova ili ukupne troškove.

Naknada koji dobiju korisnici koji obavljaju takve usluge predstavlja kompenzaciju za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa.

Priopćenje Komisije – Okvir Europske unije za državne potpore u obliku naknade za obavljanje javne sluge²⁴ (u daljnjem tekstu: Okvir EU) primjenjuje se na potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa koje ne ispunjavaju uvjete iz Odluke Komisije ili koje nije moguće dodijeliti putem Odluke Komisije. Potpore iz Odluke Komisije izuzete su od obveze prijave Europskoj komisiji, dok potpore iz Priopćenja Komisije nije moguće dodijeliti bez Odluke Europske komisije.

²³ Službeni list Europske unije, L 7, od 11. siječnja 2012.

²⁴ Službeni list Europske unije, C 8, od 11. siječnja 2012.

Tablica 19. Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2022. godini (u milijunima kuna)

Kategorija potpore	Naziv potpore	Instrument	Iznos
Radiotelevizijsko emitiranje	Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (Prihod od HRT pristojbe)	Subvencije	1.137,7
Poštanske usluge	Državna potpora HP – Hrvatskoj pošti d.d. u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa - univerzalne poštanske usluge	Subvencije	99,7
Zračni promet	Očuvanje vremena otvorenosti Zračne luke Osijek d.o.o. za javni zračni promet	Subvencije	6,3
	Očuvanje prometne povezanosti regije (domaći linijski zračni prijevoz)	Subvencije	114,9
Pomorski promet	Prijedlog programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnim trajektnim linijama 338, 532 i 831	Subvencije	28,2
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina (očekivano od 2021.-2026. godine) na državnoj brzobrodskoj liniji 9808 Lastovo – Korčula – Dubrovnik	Subvencije	14,9
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnim trajektnim linijama broj 431, 432 i 632	Subvencije	9,8
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnoj brodskoj liniji broj 409	Subvencije	0,6
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2023. godine uz mogućnost produljenja do 2027. godine na državnim trajektnim linijama	Subvencije	178,7
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2023. godine uz mogućnost produljenja do 2027. godine na državnim brzobrodskim linijama	Subvencije	149,3
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnoj trajektnoj liniji broj 635	Subvencije	5,3
	Izmjene Prijedloga programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 3 godine na državnim linijama 310, 331, 501, 614 i 807	Subvencije	28,7
	Izmjene Prijedloga programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnim linijama 405, 505 i 612	Subvencije	10,3
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2020. godine uz mogućnost produljenja do 2029. godine	Subvencije	2,2
	Prijedlog programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnim brodskim linijama 405/406, 505 i 612	Subvencije	7,6
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2020. do 2025. godine na državnoj brzobrodskoj liniji 9502 Žirje – Kaprije – Šibenik i obratno	Subvencije	6,0
	Izmjene Prijedloga programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnoj liniji 9141	Subvencije	5,5
	Lokalni nivo – gradovi, općine	Subvencije	0,9
	Kopneni cestovni promet	Izmjene i dopune broj 6. Ugovora o koncesiji o financiranju, gradnji, upravljanju i održavanju "Jadranske autoceste" dionica Dragonja – Pula i Kanfanar – Pazin – Matulj	Subvencije
Lokalni nivo - gradovi, općine		Subvencije	872,5
Željeznički promet	Javne usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prometu RH – HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	Subvencije	530,0
Ukupno			3.454,7

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 3.454,7 milijuna kuna. U 2022. godini, udio navedenih potpora u BDP-u iznosio je 0,68 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 20,3 posto, udio u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 35,6 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 78,3 posto.

Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa prevladavaju u 2022. godini u okviru sektorskih potpora kao naknada ili kompenzacija za obavljanje javne usluge, a navedeno se odnosi na usluge u kopnenom cestovnom, željezničkom, pomorskom i zračnom prometu, uslugama zračnih luka, za javne radiodifuzijske usluge te za poštanske usluge.

Instrumenti putem kojih su dodijeljene potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2022. godini su subvencije.

Unutar potpora dodijeljenih za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2022. godini od 3.454,7 milijuna kuna, najviši iznos odnosi se na potpore za javne radiodifuzijske usluge za emitiranje javnog radio i televizijskog programa od 1.137,7 milijuna kuna ili 32,9 posto udjela u potporama za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, slijede potpore kopnenom cestovnom prometu u iznosu od 1.118,1 milijun kuna ili 32,4 posto, potpore za kopneni željeznički promet u iznosu od 530 milijuna kuna ili 15,3 posto, potpore pomorskom prometu u iznosu od 448 milijuna kuna ili 13 posto, potpore zračnom prometu u iznosu od 121,2 milijuna kuna ili 3,5 posto te potpore za poštanske usluge u iznosu od 99,7 milijuna kuna ili 2,9 posto.

Potpore za radiotelevizijsko emitiranje za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa dodijeljene su u iznosu od 1.137,7 milijuna kuna, financiraju se od pristojbe uplaćene temeljem Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, a jedini korisnik navedene potpore u 2022. godini je Hrvatska radiotelevizija – HRT.

Potpore za kopneni cestovni promet dodijeljene za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2022. godini u iznosu od 1.118,1 milijun kuna, dodijelilo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 245,6 milijuna kuna poduzetniku Bina – Istra d.d., te davatelji potpora s lokalne razine u iznosu od 872,5 milijuna kuna.

Potpore za kopneni željeznički promet dodijeljene za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2022. godini, u iznosu od 530 milijuna kuna, dodijelilo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture poduzetniku HŽ Putnički prijevoz d.o.o.

Potpore pomorskom prometu za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2022. godini, u iznosu od 448 milijuna kuna, dodjeljivala je Agencija za obalni linijski pomorski promet u iznosu 447 milijuna kuna dok su davatelji na lokalnoj razini dodijelili iznos od 839.258,91 kunu.

Potpore za zračni promet za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2022. godini, dodijelilo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 121,2 milijuna kuna, i to temeljem Programa Očuvanje prometne povezanosti regije (domaći linijski zračni prijevoz) dodijeljeno je 114,9 milijuna kuna i temeljem Programa Očuvanje vremena otvorenosti Zračne luke Osijek d.o.o. za javni zračni promet dodijeljeno je 6,3 milijuna kuna.

Potpore za poštanske usluge za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2022. godini dodijelilo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 99,7 milijuna kuna i to poduzetniku HP – Hrvatska pošta d.d.

4.4.1. Potpore za poštanske usluge

Potpore za poštanske usluge dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 99,7 milijun kuna, što je povećanje za 4,7 milijuna kuna odnosno za 4,9 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 95 milijuna kuna, te je povećanje za 6,9 milijuna kuna odnosno za 7,4 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 92,8 milijuna kuna.

Tablica 20. Potpore za poštanske usluge za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Poštanske usluge	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	92,8	12,3	95,0	12,6	99,7	13,2
UKUPNO	92,8	12,3	95,0	12,6	99,7	13,2
udio (%) u posebnim sektorima	1,27		2,16		2,26	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	0,60		0,65		1,03	
udio (%) u ukupnim potporama	0,40		0,43		0,59	
udio (%) u BDP-u	0,02		0,02		0,02	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za poštanske usluge u BDP-u u 2022. godini kao i u prethodne dvije godine, iznosio je 0,02 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,6 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 1 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 2,3 posto.

Potpore za poštanske usluge dodijelilo je u 2022. godini Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture putem subvencija HP – Hrvatskoj pošti d.d. u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa kao univerzalne poštanske usluge.

4.4.2. Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije

Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije²⁵ dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 1.145,1 milijun kuna, što je smanjenje za 87,6 milijuna kuna odnosno za 7,1 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.232,7 milijuna kuna, te je smanjenje za 1.240,4 milijuna kuna odnosno za 52 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 2.385,5 milijuna kuna.

²⁵ Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije dodjeljuju se temeljem pravila iz Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i njenih izmjena i dopuna.

Tablica 21. Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Zaštita okoliša i očuvanje energije	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	2.310,7	306,7	1.178,6	156,6	1.145,1	152,0
A2 snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	74,8	9,9	54,1	7,2	–	–
UKUPNO	2.385,5	316,7	1.232,7	163,8	1.145,1	152,0
udio (%) u posebnim sektorima	32,76		28,00		25,97	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	15,34		8,46		11,80	
udio (%) u ukupnim potporama	10,27		5,57		6,72	
udio (%) u BDP-u	0,63		0,28		0,23	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,23 posto, u 2021. godini 0,28 posto dok je u 2020. godini iznosio 0,63 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 6,7 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga 11,8 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 26 posto. Navedene potpore su u 2022. godini dodijeljene isključivo putem subvencija.

Unutar potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije dodijeljenih u iznosu od 1.145,1 milijun kuna u 2022. godini, na potpore za zaštitu okoliša odnosi se iznos od 740,4 milijuna kuna ili 64,7 posto udjela u potporama za zaštitu okoliša i uštedu energije te se na potpore energetskom sektoru odnosi iznos od 404,7 milijuna kuna ili 35,3 posto.

Davatelji potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije u 2022. godini su: Hrvatski operater tržišta energije d.o.o. (u daljnjem tekstu: HROTE) s iznosom od 721 milijun kuna, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja s iznosom od 416,4 milijuna kuna te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost s iznosom od 7,7 milijuna kuna.

HROTE je dodijelio u 2022. godini 721 milijun kuna potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije putem subvencija, temeljem Programa državnih potpora za sustav poticanja proizvodnje 2021. – 2022. električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.59786. Svi korisnici navedenog Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: AAT Geothermae d.o.o., Novčić više d.o.o., Stočar d.o.o., Dominik B poljoprivredni obrt, Male hidre d.o.o. i Odeta d.o.o.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je dodijelilo u 2022. godini 416,4 milijuna kuna potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije putem subvencija. Potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetskom sektoru i njegovih izmjena i dopuna u iznosu od 388,5 milijuna kuna, temeljem pojedinačne potpore pod nazivom „Odluka o dodjeli pojedinačne jednokratne potpore poduzetniku Dilj industrija građevinskog materijala d.o.o. za ulaganje u mjere energetske učinkovitosti i za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije“ iznos od 16,2 milijuna kuna te temeljem Programa dodjele državnih potpora za ulaganja u postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada i njegovih izmjena i dopuna u iznosu od 11,7 milijuna kuna.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je dodijelilo u 2022. godini temeljem Programa dodjele državnih potpora za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru i njegovih izmjena i dopuna iznos od 388,5 milijuna kuna, Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.104024. Svi korisnici navedenog Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., Flamtron d.o.o., HEP – Toplinarstvo d.o.o., HEP – Proizvodnja d.o.o., Gradska plinara Zagreb d.o.o. i Elektrometal - distribucija plina d.o.o.

Također, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je i temeljem pojedinačne potpore pod nazivom „Odluka o dodjeli pojedinačne jednokratne potpore poduzetniku Dilj industrija građevinskog materijala d.o.o. za ulaganje u mjere energetske učinkovitosti i za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije“ dodijelio 16,2 milijuna kuna putem subvencija. Navedena Odluka je izrađena temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.64580, te je jedini korisnik navedene potpore Dilj d.o.o.

Isti davatelj, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je temeljem Programa dodjele državnih potpora za ulaganja u postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada i njegovih izmjena i dopuna dodijelio u 2022. godini 11,7 milijuna kuna putem subvencija, a Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, te je o njemu Europska komisija obaviještena pod brojem SA.55702, dok je obavijest o njegovim kasnijim izmjenama Europska komisija zaprimila pod brojem SA.58742 i SA.102699. Jedini korisnik potpore je Komunalac d.o.o. iz Slavonskog Broda.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dodijelio je u 2022. godini 7,7 milijuna kuna potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije putem subvencija. Potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora za povećanje zaštite okoliša, koji je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o kojem je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.101291. Svi korisnici navedenog Programa prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Čistoća d.o.o. iz Varaždina, Pula Herculanea d.o.o., Komunalno poduzeće d.o.o. iz Križevac, Lukom d.o.o. iz Ludbrega, Čistoća d.o.o. iz Zadra, Baranjska čistoća d.o.o. iz Belog Manastira, Čistoća d.o.o. iz Dubrovnika, Komunalni servis d.o.o. iz Rovinja, UNIKOM d.o.o. iz Osijeka, Eko – Flor Plus d.o.o. iz Oroslavja, Čistoća d.o.o. iz Duge Rese, KD Kostrena d.o.o. i LEĆ d.o.o. iz Vodica.

Potpore male vrijednosti za zaštitu okoliša i uštedu energije dodjeljivane su u 2022. godini u iznosu od 185,2 milijuna kuna, te ukoliko bi se pridobile dodijeljenim potporama za zaštitu okoliša i uštedu energije u iznosu od 1.145,1 milijun kuna, tada bi ukupne dodijeljene potpore sektoru zaštite okoliša i uštedi energije u 2022. godini iznosile 1.330,3 milijuna kuna.

4.4.3. Potpore prometu

Potpore u sektoru prometa u 2022. godini dodijeljene su u iznosu od 1.544,4 milijuna kuna, što je povećanje za 334,9 milijuna kuna odnosno za 27,7 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 1.209,5 milijuna kuna, te je povećanje za 45,8 milijuna kuna odnosno za 3,1 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 1.498,6 milijuna kuna.

Tablica 22. Potpore sektoru prometa za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Promet	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
Kopneni željeznički promet	511,5	67,9	495,0	65,8	530,0	70,4
Kopneni promet ostali (cestovni promet i promet unutarnjim plovnim putovima)	561,6	74,6	240,0	31,9	245,6	32,6
Pomorski promet	319,8	42,5	364,8	48,5	647,6	86,0
Zračni promet	105,7	14,0	109,7	14,6	121,2	16,1
SVEUKUPNO	1.498,6	198,9	1.209,5	160,7	1.544,4	205,1
udio (%) u posebnim sektorima	20,58		27,48		35,02	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	9,64		8,30		15,91	
udio (%) u ukupnim potporama	6,45		5,46		9,06	
udio (%) u BDP-u	0,39		0,28		0,31	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora u sektoru prometa u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,31 posto, u 2021. godini 0,28 posto te je u 2020. godini iznosio 0,39 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 9,1 posto, udio u potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 15,9 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 35 posto.

Potpore u sektoru prometa dodijeljene u iznosu od 1.544,4 milijuna kuna, najvećim dijelom se odnose na potpore dodijeljene pomorskom prometu u iznosu od 647,6 milijuna kuna ili s udjelom u sektoru prometa od 41,9 posto, slijede potpore kopnenom željezničkom prometu u iznosu od 530 milijuna kuna ili 34,3 posto, potom potpore kopnenom prometu, koji uključuje cestovni promet i promet unutarnjim plovnim putovima, s iznosom od 245,6 milijuna kuna ili 15,9 posto te potpore zračnom prometu u iznosu od 121,2 milijuna kuna ili 7,9 posto.

Tablica 23. Potpore dodijeljene sektoru prometa prema instrumentima za razdoblje od 2020. do 2022. godine (u milijunima kuna)

	2020.	2021.	2022.
A1 subvencije	1.437,1	1.201,9	1.343,9
A2 Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice	11,5	7,6	200,5
C1 Zajmovi poduzetnicima u teškoćama	50,0	–	–
Ukupno	1.498,6	1.209,5	1.544,4

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore u sektoru prometa u 2022. godini u iznosu od 1.544,4 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija u iznosu od 1.343,9 milijuna kuna odnosno s udjelom od 87 posto u sektoru prometa te je putem poreznih olakšica dodijeljeno 200,5 milijuna kuna ili 13 posto.

Potpore željezničkom prometu u 2022. godini dodijeljene su u iznosu od 530 milijuna kuna, što je povećanje za 35 milijuna kuna odnosno za 7,1 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 495 milijuna kuna, te je povećanje za 18,5 milijuna kuna odnosno 3,6 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 511,5 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,11 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 3,1 posto, udio u dodijeljenim sektorskim potporama iznosio je 12 posto, dok je udio u sektoru prometa iznosio 34,3 posto. Instrument dodjele navedenih potpora u 2022. godini su isključivo subvencije.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je davatelj potpora željezničkom prometu u 2022. godini, a iznos od 530 milijuna kuna je dodijeljen poduzetniku HŽ Putnički prijevoz d.o.o. za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa temeljem pojedinačne potpore pod nazivom Javne usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prometu Republike Hrvatske – HŽ Putnički prijevoz d.o.o.

Potpore kopnenom prometu, uključujući cestovni promet i promet unutarnjim plovnim putovima, dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 245,6 milijuna kuna, što je povećanje za 5,6 milijuna kuna odnosno za 2,3 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 240 milijuna kuna, te je smanjenje za 316 milijuna kuna odnosno za 56,3 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 561,6 milijuna kuna. Udio potpora kopnenom prometu u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,05 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama 1,4 posto, udio u sektorskim potporama iznosio je 5,6 posto, dok je udio u sektoru prometa iznosio 15,9 posto. Instrument dodjele navedenih potpora u 2022. godini su isključivo subvencije.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je dodijelilo potporu za kopneni cestovni promet u 2022. godini u iznosu od 245,6 milijuna kuna poduzetniku Bina – Istra d.d. za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa temeljem Ugovora o koncesiji za financiranje, građenje, upravljanje i održavanje „Jadranske autoceste“ dionica Dragonja – Pula i Kanfanar – Pazin – Matulji i njegovih izmjena i dopuna o kojima je Europska komisija odlučivala u postupcima koji su vođeni pod brojem SA.48472 i SA.56832.

Potpore pomorskom prometu dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 647,6 milijuna kuna, što je povećanje za 282,8 milijuna kuna odnosno za 77,5 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 364,8 milijuna kuna, te je povećanje za 327,8 milijuna kuna odnosno za 102,5 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 319,8 milijuna kuna. Udio potpora pomorskom prometu u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,13 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 3,8 posto, udio u sektorskim potporama iznosio je 14,7 posto, dok je udio u sektoru prometa iznosio 41,9 posto. Instrument dodjele navedenih potpora u 2022. godini su najvećim dijelom subvencije i to u iznosu od 447,1 milijun kuna što predstavlja udio u potporama pomorskom sektoru od 69 posto te je putem poreznih olakšica dodijeljeno 200,5 milijuna kuna ili 31 posto.

Potpore pomorskom prometu u 2022. godini dodjeljivali su Agencija za obalni linijski pomorski promet u iznosu od 447,1 milijun kuna i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 200,5 milijuna kuna.

Agencija za obalni linijski pomorski promet je dodijelila u 2022. godini 447,1 milijun kuna subvencija poduzetnicima za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa odnosno javne usluge pomorskog prijevoza, potpore su dodijeljene temeljem sljedećih programa:

- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2023. godine uz mogućnost produljenja do 2027. godine na državnim trajektnim linijama u iznosu od 178,7 milijun kuna korisniku potpore Jadroliniji
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje 2018. do 2023. godine uz mogućnost produljenja do 2027. godine na državnim brzobrodskim linijama, u iznosu od 149,3 milijuna kuna. Svi korisnici navedenog Programa potpora,

prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Jadrolinija, Kapetan Luka – Krilo, Miatrade d.o.o., TP Line d.o.o., G&V Line Iadera d.o.o. i Krilo Shipping Company d.o.o.

- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 3 godine na državnim linijama 310, 311, 501, 614 i 807 i njegovih izmjena, u iznosu od 28,7 milijuna kuna, a svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Jadrolinija, G&V Line Iadera d.o.o., Porat Ilovik d.o.o. i Gradski parking d.o.o.
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godine na državnim trajektnim linijama 338, 532 i 831 u iznosu od 28,2 milijuna kuna poduzetniku Jadrolinija
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnim linijama 405, 406, 505 i 612 i njegovih izmjena, u iznosu od 17,8 milijuna kuna, a korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Jadrolinija, G&V Line Iadera d.o.o. i Nautički centar Komiža d.o.o.
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina (očekivano od 2021. do 2026. godine) na državnoj brzobrodskoj liniji 9808 Lastovo – Korčula – Dubrovnik u iznosu od 14,9 milijuna kuna poduzetniku TP Line d.o.o.
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnim trajektnim linijama broj 431, 432 i 632, u iznosu od 9,8 milijuna kuna poduzetniku Jadrolinija, a Europska komisija je navedeni Program potpore odobrila u postupku koji se vodio pod brojevima SA.48119 i SA.49523
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2020. do 2025. godine na državnoj brzobrodskoj liniji 9502 Žirje – Kaprije – Šibenik i obratno, u iznosu od 6 milijuna kuna poduzetniku Miatrade d.o.o.
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnoj liniji 9141 njegovih izmjena u iznosu od 5,5 milijuna kuna poduzetniku Kapetan Luka - Krilo
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnoj trajektnoj liniji broj 635 u iznosu od 5,3 milijuna kuna, poduzetniku Jadrolinija, a navedeni Program je Europska komisija odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.48119 i SA.49523
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2020. godine uz mogućnost produljenja do 2029. godine u iznosu od 2,2 milijuna kuna poduzetniku RPZ Vrgada
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnoj brodskoj liniji broj 409, u iznosu od 574.301,32 kune poduzetniku Jadrolinija, a Europska komisija je program odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.48120.

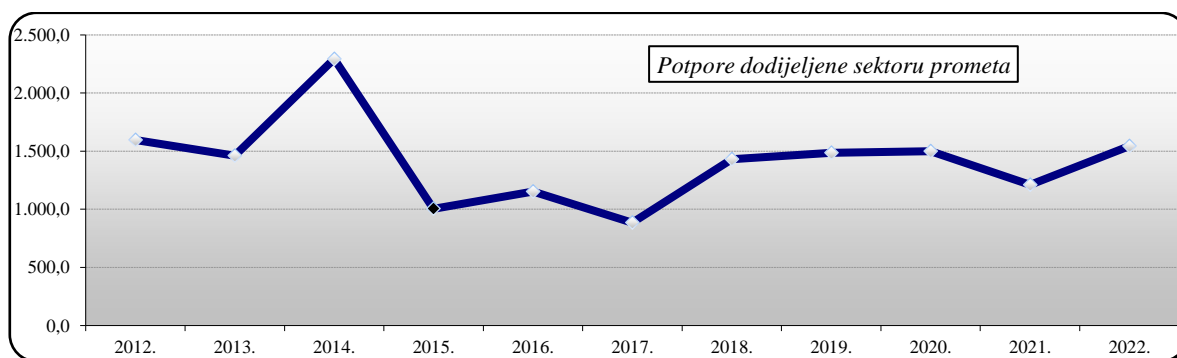
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture dodijelilo je putem poreznih olakšica u 2022. godini 200,5 milijuna kuna temeljem Programa državnih potpora u obliku poreza po tonaži

broda, koji je Europska komisija odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.37912. korisnik navedene potpore je poduzetnik Tankerska plovidba d.d.

Potpore zračnom prometu u 2022. godini dodijeljene su u iznosu od 121,2 milijuna kuna, što je povećanje za 11,5 milijuna kuna odnosno za 10,5 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 109,7 milijuna kuna, te je povećanje za 15,5 milijuna kuna odnosno za 14,7 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 105,7 milijuna kuna. Udio potpora u zračnom prometu u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,02 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,7 posto, udio u sektorskim potporama iznosio je 2,7 posto, dok je udio u sektoru prometa iznosio 7,8 posto. Instrument dodjele navedenih potpora u 2021. godini su isključivo subvencije.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je u 2022. godini dodijelilo potpore u zračnom prometu za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u iznosu od 121,2 milijuna kuna. Temeljem programa Očuvanje prometne povezanosti regije (domaći linijski zračni prijevoz) dodijeljeno je 114,9 milijuna kuna, i to poduzetnicima Croatia Airlines d.d. iznos od 103,8 milijuna kuna i Trade Air d.o.o. iznos od 11,1 milijun kuna, dok je Zračnoj luci Osijek d.o.o. temeljem programa Očuvanje vremena otvorenosti Zračne luke Osijek d.o.o. za javni zračni promet dodijeljen iznos od 6,3 milijuna kuna.

Slika 15. Potpore dodijeljene sektoru prometa za razdoblje od 2012. do 2022. godine (u milijunima kuna)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Slika 15. prikazuje kretanje dodijeljenih potpora u sektoru prometa u milijunima kuna u razdoblju od 2012. do 2022. godine.

Potpore male vrijednosti dodjeljivane su i u 2022. godini u sektoru prometa u iznosu od 11,2 milijuna kuna, te ukoliko bi se iste pridodale dodijeljenim potporama za promet u iznosu od 1.544,4 milijuna kuna, tada bi ukupne dodijeljene potpore u sektoru prometa u 2022. godini iznosile 1.555,6 milijuna kuna.

4.4.4. Potpore brodogradnji

Potpore u sektoru brodogradnje dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 461,1 milijun kuna, što je smanjenje za 224,6 milijuna kuna odnosno za 32,8 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 685,7 milijuna kuna, te je povećanje za 222,4 milijuna kuna

odnosno za 93,2 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 238,7 milijuna kuna.

Tablica 24. Potpore sektoru brodogradnje za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Brodogradnja	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
D jamstva	238,7	31,7	685,7	91,1	461,1	61,2
UKUPNO	238,7	31,7	685,7	91,1	461,1	61,2
udio (%) u posebnim sektorima	3,28		15,58		10,46	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	1,54		4,71		4,75	
udio (%) u ukupnim potporama	1,03		3,10		2,71	
udio (%) u BDP-u	0,06		0,16		0,09	

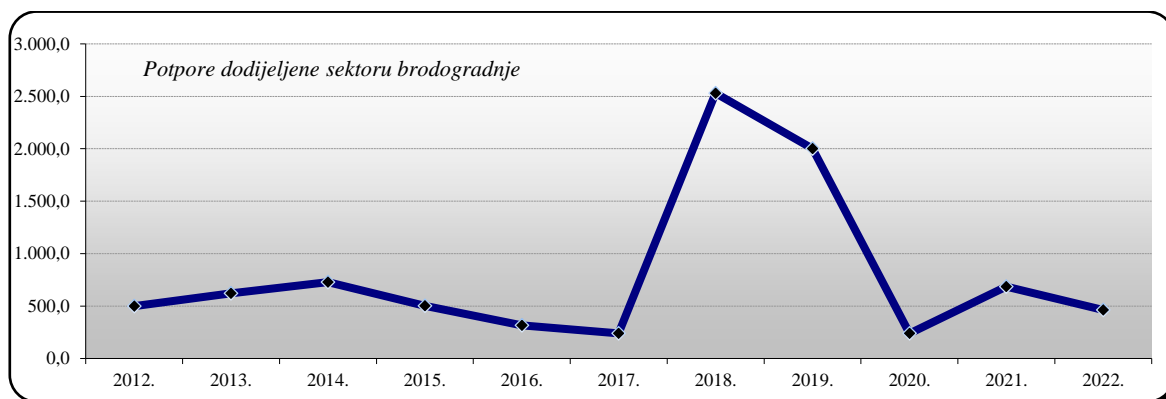
Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora u sektoru brodogradnje u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,09 posto, u 2021. godini 0,16 posto dok je u 2020. godini iznosio 0,06 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 2,7 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 4,7 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 10,5 posto. Jedini instrument putem kojeg su dodjeljivane navedene potpore su izdana jamstva.

Potpore sadržana u državnim jamstvima za kredite brodogradilišta, izračunava se u stopostotnom iznosu izdanog jamstva jer država preuzima otplatu kredita onih brodogradilišta koja su u teškoćama, a s obzirom da se na primljene avanse kupaca brodova ne plaća kamata, potpora u izdanim državnim jamstvima za avanse brodogradilišta izračunava se kao iznos tržišne kamate koji bi bio plaćen za te avanse te se iz navedenog razloga državna jamstva smatraju dodijeljenima u trenutku izdavanja, a ne u trenutku njihovog protestiranja odnosno aktiviranja.

Jedini davatelj potpora u brodogradnji u 2022. godini je **Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja** koje je putem izdanih jamstava dodijelilo 461,1 milijun kuna po pojedinačnim programima, i to poduzetniku 3. MAJ Brodogradilište d.d. iznos od 448,3 milijuna kuna, što sadrži iznos od 358,3 milijuna kuna za Praćenje dovršetka gradnje broda Nov. 527 i 90 milijuna kuna kao Pokriće povećanih troškova započelih gradnji, te je poduzetniku Uljanik Brodogradnja 1856 d.o.o. dodijeljeno 12,8 milijuna kuna, i to 4,3 milijuna kuna za Izdavanje garancije za povrat predujma u korist Israel Shipyards-a te 8,5 milijuna kuna za Izgradnju plutajućeg doka Nov. 537.

Slika 16. Potpore dodijeljene sektoru brodogradnje za razdoblje od 2012. do 2022. godine (u milijunima kuna)



Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Slika 16. prikazuje iznose potpora u milijunima kuna dodijeljenih sektoru brodogradnje u razdoblju od 2012. do 2022. godine.

4.4.5. Potpore turizmu

Potpore u sektoru turizma u 2022. godini dodijeljene su u iznosu od 5,5 milijuna kuna, što je smanjenje za 1,3 milijuna kuna odnosno za 19,1 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 6,8 milijuna kuna, te je također isto smanjenje za 1,3 milijuna kuna odnosno za 19,1 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore isto dodijeljene u iznosu od 6,8 milijuna kuna.

Tablica 25. Potpore u turizmu za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Turizam	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 neposredne subvencije kamata	6,8	0,9	6,8	0,9	5,5	0,7
UKUPNO	6,8	0,9	6,8	0,9	5,5	0,7
udio (%) u posebnim sektorima	0,09		0,15		0,12	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	0,04		0,05		0,06	
udio (%) u ukupnim potporama	0,03		0,03		0,03	
udio (%) u BDP-u	0,002		0,002		0,001	

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora u sektoru turizma u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,001 posto, dok je u 2020. i 2021. godini iznosio 0,002 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,03 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 0,06 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 0,1 posto.

Isključivi instrument dodjele potpora u 2022. godini su neposredne subvencije kamata.

Davatelj potpora u sektoru turizma u 2022. godini je **Ministarstvo turizma i sporta**, koje je dodijelilo 5,5 milijuna kuna temeljem Programa Poticaj za uspjeh. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Mimoza d.o.o., Boutique Hoteli Zadar d.o.o., Ture d.o.o., Eurodom trgovina d.o.o., V.E.M.S. d.o.o., Geo – Teo d.o.o., Hotel Punta Osejava, Andro International d.o.o., Meneghetti d.o.o., Imperija d.o.o., L. Turist d.o.o., ugostiteljski obrt „Kristić“, Kukuriku d.o.o., Vila Ružica d.o.o., MCR d.o.o., Barbat – Imperial d.o.o., Stara Knežija d.o.o., Virtus Maritima d.o.o., Arte d.o.o., Srakovčić d.o.o., Srce Dalmacije d.o.o., Krišto Turizam d.o.o., Hotel Pašike, Hotel Bebić, Krapano d.o.o., Indijan – Pelješac d.o.o., Bernarda Nova d.o.o., Terra Rex d.o.o. i ostali.

Potpore male vrijednosti u sektoru turizma dodijeljivane su i u 2022. godini u iznosu od 33,8 milijuna kuna te ukoliko bi se iste pridodale potporama u sektoru turizma u iznosu od 5,5 milijuna kuna tada bi ukupan iznos potpora u 2022. godini za poticanje razvoja turizma iznosio 39,3 milijuna kuna.

4.4.6. Potpore za sanaciju i restrukturiranje

Potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama²⁶ nisu dodijeljene u 2022. godini, u 2021. godini su dodijeljene u iznosu od 12,8 milijuna kuna, a u 2020. godini u iznosu od 392 milijuna kuna.

Tablica 26. Potpore za sanaciju i restrukturiranje za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Sanacija i restrukturiranje	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
D jamstva	392,0	52,0	12,8	1,7	–	–
UKUPNO	392,0	52,0	12,8	1,7	–	–
udio (%) u posebnim sektorima	5,38		0,29		–	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	2,52		0,09		–	
udio (%) u ukupnim potporama	1,69		0,06		–	
udio (%) u BDP-u	0,10		0,003		–	

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

²⁶ Potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama mogu se dodijeliti prema Smjernica o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama (Službeni list Europske unije, C 249, od 31. srpnja 2014.), koje se primjenjuju od 1. kolovoza 2014. do 31. prosinca 2023. temeljem Komunikacije Komisije o njenim izmjenama i produljenju (Službeni list Europske unije, C 224, od 8. srpnja 2020.).

4.4.7. Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju

Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju²⁷ su u 2022. godini dodijeljene u iznosu od 1.153,9 milijuna kuna, što je smanjenje za 5,6 milijuna kuna odnosno 0,5 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.159,5 milijuna kuna, te je smanjenje za 56,2 milijuna kuna odnosno 4,6 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.210,1 milijun kuna.

Tablica 27. Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualna industrija	2020.		2021.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	46,2	6,1	16,3	2,2	16,3	2,2
A1 RTV pristojba	1.163,9	154,5	1.143,2	151,9	1.137,6	151,0
UKUPNO	1.210,1	160,6	1.159,5	154,1	1.153,9	153,2
udio (%) u posebnim sektorima	16,62		26,34		26,17	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	7,78		7,96		11,89	
udio (%) u ukupnim potporama	5,21		5,24		6,77	
udio (%) u BDP-u	0,32		0,26		0,23	

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,23 posto, u 2021. godini iznosio je 0,26 posto te je u 2020. godini iznosio 0,32 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 6,8 posto, u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 11,9 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 26,2 posto.

Navedene potpore dodijeljene u iznosu od 1.153,9 milijuna kuna u 2022. godini, najvećim dijelom odnose se na RTV pristojbu u iznosu od 1.137,6 milijuna kuna odnosno s udjelom od 98,6 posto u sektoru za radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju, dok je 16,3 milijuna kuna ili 1,4 posto dodijeljeno putem subvencija.

Davatelji potpora za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju u 2022. godini su Ministarstvo kulture i medija u iznosu od 1.137,6 milijuna kuna, što se odnosi na iznos prikupljene RTV pristojbe te Agencija za elektroničke medije u iznosu od 16,3 milijuna kuna.

Temeljem Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji prikupljene su radiotelevizijske pristojbe u iznosu od 1.137,6 milijuna kuna za radiotelevizijsko emitiranje odnosno javne radiodifuzijske usluge za emitiranje javnog radio i televizijskog programa za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, te je jedini korisnik iste **Hrvatska radiotelevizija – HRT**. Navedene potpore su dodijeljene temeljem Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji za poticanje javnog radiotelevizijskog emitiranja, kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.39679, a navedene sredstva se smatraju potporom jer je svim vlasnicima radijskih i televizijskih prijemnika u Republici Hrvatskoj zakonom propisana obveza plaćanja pristojbe za radiotelevizijsko emitiranje u 2022. godini u mjesečnom iznosu od 80,00 kuna.

²⁷ Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje mogu se dodijeliti temeljem Priopćenja Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za javne radiodifuzijske usluge (Službeni list Europske unije, C 257, od 27. listopada 2009.).

Agencija za elektroničke medije je dodijelila u 2022. godini potpore audiovizualnoj industriji putem subvencija u iznosu od 16,3 milijuna kuna temeljem Programa dodjele sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija te je navedeni Program izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.42227 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.58781. Svi korisnici navedenog Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: VTV – Varaždinska televizija d.o.o., Sjever sjeverozapad d.o.o., VTV d.o.o., OAR d.o.o., Slavonsko-brodska televizija d.o.o., TV Nova d.o.o., Kanal RI d.o.o., Z1 televizija d.o.o., Tele-5 d.o.o., Dubrovačka televizija d.o.o., Televizija Slavonije i Baranje d.o.o., Laudato TV d.o.o., KA – Vision d.o.o., Televizija Jadran d.o.o., Nezavisna televizija d.o.o. (Mreža TV), Otvorena televizija Zagreb d.d., Diadora Media d.o.o., Televizija Dalmacija d.o.o., VTV d.o.o., Televizija Šibenik d.o.o., Hrvatski katolički radio, Hrvatski radio Otočac d.o.o., Hrvatski radio Karlovac d.o.o., Radio Kaj d.o.o., Radio Senj d.o.o., Radio Benkovac d.o.o., Kombel d.o.o. i Obiteljski radio Ivanić d.o.o.

Potpore male vrijednosti za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 20,2 milijuna kuna te ukoliko bi se iste pribrojile dodijeljenim potporama u iznosu od 1.153,9 milijuna kuna, tada bi ukupan iznos potpora u 2022. godini za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju iznosio 1.174,1 milijun kuna.

4.4.8. Potpore za razvoj širokopojasnih mreža

Potpore za razvoj širokopojasnih mreža²⁸ odnosno širokopojasnu infrastrukturu nisu dodijeljene u 2022. godini, kao niti u 2021. godini, dok su u 2020. godini dodijeljene u iznosu od 1.456,8 milijuna kuna isključivo putem subvencija.

Tablica 28. Potpore razvoju širokopojasnih mreža za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Razvoj širokopojasnih mreža	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	1.456,8	193,4	–	–	–	–
UKUPNO	1.456,8	193,4	–	–	–	–
udio (%) u posebnim sektorima	20,01		–		–	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	9,37		–		–	
udio (%) u ukupnim potporama	6,27		–		–	
udio (%) u BDP-u	0,38		–		–	

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

²⁸ Potpore za razvoj širokopojasnih mreža mogle su se dodijeliti temeljem pravila sadržanih u Priopćenju Komisije – Smjernica EU o primjeni pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopojasnih mreža (Službeni list Europske unije, C 25, od 26. siječnja 2013.) koje su na snazi od 27. siječnja 2013.

4.5. POTPORE U SVRHU PODRŠKE GOSPODARSTVU U AKTUALNOJ PANDEMIJI COVID-19 I ZA SUZBIJANJE UČINAKA RUSKE AGRESIJE NA UKRAJINU

U Republici Hrvatskoj, kao i u ostalim državama članicama EU, COVID-19 pandemija je uzrokovala velike negativne posljedice u gospodarstvu, a kako bi se svim državama članicama omogućila podrška gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19, Europska komisija je usvojila Privremeni Okvir za mjere državnih potpora u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a-19 (u daljnjem tekstu: Privremeni Okvir)²⁹. Privremeni Okvir usvojen je 19. ožujka 2020., a kasnije su uslijedile i njegove izmjene, koje su usvojene 3. travnja, 8. svibnja, 29. lipnja i 13. listopada 2020., te 28. siječnja i 18. studenoga 2021. Sukladno zadnjoj, šestoj izmjeni Privremenog Okvira, dodjela potpora produžena je do 30. lipnja 2022., osim određenih izuzetaka, ovisno o vrsti potpore, koji su navedeni na internetskoj stranici Ministarstva financija³⁰.

Sukladno navedenom Privremenom Okviru i uz obvezno poštivanje pravila o potporama, poduzetnicima koji obavljaju gospodarsku djelatnost omogućena je dodjela potpora za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19.

Nadalje, zbog ruske agresije na Ukrajinu, Europska komisija izdala je 23. ožujka 2022. Privremeni okvir za mjere državne potpore u kriznim situacijama za potporu gospodarstvu nakon ruske agresije na Ukrajinu, čije su prve izmjene usvojene 21. srpnja 2022.³¹ Temeljem navedenog Privremenog okvira državne potpore dodjeljivao je isključivo HBOR.

Tablica 29. Potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Potpore za suzbijanje učinaka COVID-a i ruske agresije na Ukrajinu*	2020.		2021.		2022.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	2.268,1	301,1	3.250,1	432,0	214,7	28,5
A1 neposredna subvencija kamata	0,0	0,0	2,0	0,3	57,4	7,6
B1 kapitalna ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	390,0	51,8
C1 povoljni zajmovi	823,2	109,3	1.225,4	162,9	641,0	85,1
D jamstva	755,1	100,2	1.960,8	260,6	1.560,2	207,2
UKUPNO	3.846,4	510,6	6.438,3	855,7	2.863,3	380,2
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	24,74		44,18		29,50	
udio (%) u ukupnim potporama	16,56		29,07		16,81	
udio (%) u BDP-u	1,01		1,47		0,57	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

*Potpore za suzbijanje učinaka COVID-a i ruske agresije na Ukrajinu su potpore dodijeljene prema Privremenim okvirima: Privremeni okvir za dodjelu potpora gospodarstvu za suzbijanje učinaka COVID-a 19 i Privremeni okvir za dodjelu potpora za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu

Potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu u 2022. godini dodijeljene su u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 3.575 milijuna kuna odnosno za 55,5 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su

²⁹ https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/coronavirus_en

³⁰ <https://mfjn.gov.hr/istaknute-teme/koncesije-i-drzavne-potpore/drzavne-potpore/drzavne-potpore-za-podrsku-gospodarstvu-tijekom-pandemije-covid-a-19/3044>

³¹ Službeni list Europske unije, C 131, od 14. ožujka 2023. i 21. srpnja 2022.

potpore dodijeljene u iznosu od 6.438,3 milijuna kuna, te je smanjenje za 983,1 milijun kuna ili za 25,6 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 3.846,4 milijuna kuna.

Udio navedenih potpora u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,57 posto, u 2021. godini iznosio je 1,47 posto dok je u 2020. godini iznosio 1,01 posto. Udio navedenih potpora u 2022. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 16,8 posto, dok je udio u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 29,5 posto.

Od ukupno dodijeljenih potpora za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu u 2022. godini, dodijeljenih u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna, za potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 dodijeljeno je 2.489 milijuna kuna ili 86,9 posto, temeljem Privremenog okvira za mjere državnih potpora u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVIDa-19, dok je za potpore za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu dodijeljeno 374,3 milijuna kuna ili 13,1 posto, temeljem Privremenog okvira za mjere državne potpore u kriznim situacijama za potporu gospodarstvu nakon ruske agresije na Ukrajinu.

Dodijeljene potpore podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu u 2022. godini u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem izdanih jamstava u iznosu od 1.560,2 milijuna kuna odnosno s udjelom od 54,5 posto u navedenom sektoru, slijede povoljni zajmovi u iznosu od 641 milijun kuna ili 22,4 posto, kapitalna ulaganja u iznosu od 390 milijuna kuna ili 13,6 posto, subvencije u iznosu od 214,7 milijuna kuna ili 7,5 posto te neposredne subvencije kamata u iznosu od 57,4 milijuna kuna ili 2 posto.

Davatelji navedenih potpora u 2022. godini u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna su: HBOR koji je dodijelio 2.150,9 milijuna kuna, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture s iznosom od 539,7 milijuna kuna, Hrvatski zavod za zapošljavanje s iznosom od 127,8 milijuna kuna, HAMAG-BICRO s iznosom od 43,9 milijuna kuna te Ministarstvo kulture i medija u iznosu od 1 milijun kuna.

HBOR je dodijelio navedene potpore u 2022. godini u iznosu od 2.150,9 milijuna kuna. Temeljem Privremenog okvira za dodjelu potpora gospodarstvu za suzbijanje učinaka COVID-19, HBOR je dodijelio 1.776,6 milijuna kuna, dok je temeljem Privremenog okvira za dodjelu potpora za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu dodijelio 374,3 milijuna kuna. Instrumenti putem kojih su dodijeljene navedene potpore su u najvećem iznosu izdana jamstva u iznosu od 1.464 milijuna kuna, slijede povoljni zajmovi s iznosom od 597,2 milijuna kuna, neposredne subvencije kamata u iznosu od 57,4 milijuna kuna te subvencije u iznosu od 32,3 milijuna kuna.

HBOR je temeljem Programa pojedinačnog i portfeljnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika COVID-19, i njegovih izmjena i dopuna, dodijelio 1.149,9 milijuna kuna, i to kroz izdana jamstva iznos od 1.125,5 milijuna kuna te putem subvencija iznos od 24,4 milijuna kuna. Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.56877, a dodatne izmjene predmetnog Programa odobrene su pod brojevima SA.58128, SA.58740, SA.62616, SA.100912 i SA.200975. Svi korisnici navedenog Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Fanon d.o.o., PPK Karlovačka mesna industrija d.d., Pelagos Net farma d.o.o., Kraš prehrambena industrija d.d., Jadran-tuna d.o.o., Bjelin Croatia d.o.o., Klimaoprema d.d., Kutjevo d.d., Spin Valis d.d., Adria Oil d.o.o., Krnjak d.o.o., Franck d.d., Zdenka-mliječni

proizvodi d.o.o., Toni d.o.o., Solvis d.o.o., Drvna industrija Spačva d.d., Fidifarm d.o.o., Međimurje PMP d.o.o., Kos transporti d.o.o., Adria Snack Company d.o.o., Color emajl d.o.o., Kostel promet d.o.o., Biff d.o.o., Polleo adria d.o.o., Kali tuna d.o.o., Alfa Therm d.o.o., Žitar d.o.o., Agroland d.o.o., Gržinčić d.o.o., Ricardo d.o.o., Eurokamen d.o.o., Pharmas d.o.o., Vis Solis d.o.o., B.T.C. d.o.o., Ferro - Preis d.o.o., Končar - generatori i motori d.d., Bjelin otok d.o.o., Sobočan - Interijeri d.o.o., Sato d.o.o., Valis fagus d.o.o., Novi Feromont d.o.o., Conex trade d.o.o., DIV Grupa d.o.o., Oprema - strojevi d.d., Grad - export d.o.o., Elektrocentar Petek d.o.o., Svpetrvs hoteli d.d., Altpro d.o.o., Palco d.o.o., Zagrebtrans d.o.o., Globtour event d.o.o., Carta d.o.o., Lokve d.o.o., Cezareja d.o.o., Auro domus d.o.o., Legradmetal Gredičak d.o.o., Azonprinter d.o.o., Industroremont d.o.o., Ivamont d.o.o., Fochista Belišće d.o.o., D.O.N.I.S. d.o.o., Euro pizza d.o.o., Mihatrans d.o.o., Agrobaranja M.S. d.o.o., Poljoprivredni obrt Lukinović, Drvna industrija Klana d.d., Egorra d.o.o., Apipharma d.o.o., D & D plovila, Alerion DT Grupa d.o.o., CMP d.o.o., Jelstima projekt d.o.o., P.E.S. – Zagreb d.o.o., Clarum d.o.o., Nekmar Pet Nutrition d.o.o., Bagudić Grupa d.o.o., Interijeri Sabljo d.o.o., MPR Baumont d.o.o., Uje d.o.o., OPG Krunoslav Sušac, OPG Zvonko Sušac, Reful Yachting putnička agencija d.o.o., Contorte d.o.o., Drava International d.o.o., Luma ribarstvo d.o.o., Neva logistika d.o.o., Eco-Therm 1 d.o.o. i Mlinoprom d.o.o.

HBOR je također i temeljem Programa dodjele državnih potpora HBOR-a usklađenog s Privremenim Okvirom, i njegovih izmjena i dopuna, dodijelio 626,7 milijuna kuna, i to putem povoljnih zajmova iznos od 584,3 milijuna kuna te putem neposrednih subvencija kamata 42,4 milijuna kuna. Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.56957, a dodatne izmjene predmetnog Programa odobrene su pod brojevima SA.58128, SA.58782, SA.62616, SA.100912 i SA.200975. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Plava laguna d.d., Jadran - galenski laboratorij d.d., Arena Hospitality Group d.d., Dinoza d.o.o., Agroland d.o.o., Letina intech d.o.o., Ricardo d.o.o., Solvis d.o.o., Žitar d.o.o., Pharmas d.o.o., Međimurje PMP d.o.o., Kanaan d.o.o., Vis solis d.o.o., B.T.C. d.o.o., Bernarda d.o.o., Ferro - preis d.o.o., Končar - generatori i motori d.d., Međimurje - metali d.o.o., Novi Feromont d.o.o., Ragusa d.o.o., Sato d.o.o., Sobočan - interijeri d.o.o., Valis fagus d.o.o., Oprema-strojevi d.d., Grad - Export d.o.o., Jan - Spider d.o.o., Palco d.o.o., Cras d.o.o., Drvna industrija Spačva d.d., Grič International d.o.o., Carta d.o.o., Globtour event d.o.o., Lokve d.o.o., Plazma tehnika d.o.o., Econ d.o.o., Legradmetal Gredičak d.o.o., PPK Karlovačka mesna industrija d.d., Bjelin otok d.o.o., Azonprinter d.o.o., Industroremont d.o.o., Klimaoprema d.d., Codel d.o.o., Agrobaranja M.S. d.o.o., Beljo profili d.o.o., Eurobeef d.o.o., Mihatrans d.o.o., Poljoprivredni obrt Lukinović, Hidroelektra-Čikara d.o.o., Holetić d.o.o., Rasadnik Iva d.o.o., Kraš prehrambena industrija d.d., Krnjak d.o.o., Multi-sport d.o.o., Kupina M.D., Abebenja metali j.d.o.o., Aglab d.o.o., Alerion DT Grupa d.o.o., Bagudić Grupa d.o.o., Clarum d.o.o., Cmp d.o.o., Genesis d.o.o., Jelstima projekt d.o.o., Nekmar pet nutrition d.o.o., P.E.S. – Zagreb d.o.o., Royal transport d.o.o., Siga d.o.o., TTT Stela d.o.o., Spin Valis d.d., Zdenka-mliječni proizvodi d.o.o., Toni d.o.o., Color emajl d.o.o., Adria snack Company d.o.o., Fidifarm d.o.o., Franck d.d., Polleo Adria d.o.o., Biff d.o.o., Kos transporti d.o.o., Marlex d.o.o., Alfa Therm d.o.o., Marti d.o.o., Kutjevo d.d. i Kostel promet d.o.o.

Temeljem Programa dodjele potpora HBOR-a usklađenog s Privremenim okvirom za mjere državne potpore u kriznim situacijama za potporu gospodarstvu nakon ruske agresije na Ukrajinu i njegovih izmjena i dopuna, HBOR je dodijelio 27,9 milijuna kuna, i to kroz povoljne zajmove 12,9 milijuna kuna te putem neposrednih subvencija kamata 15 milijuna kuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.103920. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Kvantum d.o.o., Građevinarstvo i proizvodnja Krk d.d., Jedinstvo Krapina d.o.o., Aquaestil plus d.o.o., Stella

Mediterranea d.o.o., KOS transporti d.o.o., Rasco d.o.o., Dinamix d.o.o., Metal Product d.o.o., E.G.O. Elektro-komponente d.o.o., Lug d.o.o., Agro land i Poljoprivredna zadruga Sekice.

Isto tako, HBOR je i temeljem Programa pojedinačnog i portfeljnog osiguranja kredita za likvidnost i ulaganja izvoznika usklađenog s Privremenim kriznim okvirom za mjere državne potpore u kriznim situacijama nakon ruske agresije na Ukrajinu i njegovih izmjena i dopuna, dodijelio 346,4 milijuna kuna, i to putem izdanih jamstava 338,5 milijuna kuna te putem subvencija 7,9 milijuna kuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.103919. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Wollsdorf Components d.o.o., Građevinarstvo i proizvodnja Krk d.d., Saint Jean Industries d.o.o., Jedinstvo Krapina d.o.o., Jadroplov d.d., Rasco d.o.o., Aquaestil plus d.o.o., Solvis d.o.o., Drvo-trgovina d.o.o., Stanić Beverages d.o.o., Zvečevo d.d., Eurokamen d.o.o., E.G.O. Elektro-komponente d.o.o., Auro Domus d.o.o., Zagrebtrans d.o.o., Solex d.o.o., Metal product d.o.o., Ancona Grupa d.o.o., Agro land, Lug d.o.o., Stella Mediterranea d.o.o., Dinamix d.o.o., Poljoprivredna zadruga Sekice, Choccos d.o.o., Egorra d.o.o. i Mundus viridis d.o.o.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture dodijelilo je navedene potpore u 2022. godini potpore u iznosu od 539,7 milijuna kuna, i to putem kapitalnih ulaganja 390 milijuna kuna, putem izdanih jamstava 95,1 milijun kuna te putem subvencija 54,6 milijuna kuna. Navedene potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije i temeljem Programa dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna.

Navedeno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je temeljem Programa dodjele državnih potpora za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije dodijelilo 1,5 milijuna kuna subvencija poduzetniku Auto promet Sisak d.o.o., a Europska komisija je o navedenom obaviještena pod brojem SA.101503, te je isti izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna.

Isto Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je temeljem Programa dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna dodijelilo 538,2 milijuna kuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.57711, a kasnije izmjene i dopune odobrene su u postupcima koji su vođeni pod brojevima SA.58136, SA.59924, SA.59942, SA.101061, SA.102436, SA.103028 i SA.103135. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Croatia Airlines d.d., Jadrolinija, Vincek d.o.o., Čačinci Trans, Darojković promet d.o.o., MM Tours d.o.o., Automobili Antares, Sweet travel d.o.o., Baltik d.o.o., Obrt Blitz, Obuljen travel d.o.o., Transporti Đuraš, Samoborček EU Grupa d.o.o., Prijevoznički obrt Bili, Damir d.o.o., Srećko Tours d.o.o., Markulin bus, Pepeks d.o.o., Benz - Trans d.o.o., Four travel d.o.o., T.S. Ljuština-Prom d.o.o., Stubaki prijevoz d.o.o., Koločaj d.o.o., Autobusni prijevoz, Terra travel d.o.o., Sos bus d.o.o., Fijaker travel d.o.o., Rapska plovdba d.d., Čupić promet, Prijevoz putnika i robe Matić, Autoprijevoz Davor d.o.o., Buba-putovanja d.o.o., Obrt Happy, Inter d.o.o., Punta prijevoz putnika, Fran travel d.o.o. i Obrt Brat Reisen Sinj.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je dodijelio u 2022. godini navedene potpore u iznosu od 127,8 milijuna kuna, temeljem Progama potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima Korona virusom (COVID – 19) putem subvencija. Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.103801. Dio korisnika navedenog Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Valamar Riviera d.d., Plava laguna d.d., Zagrebački električni tramvaj d.o.o., Maistra d.d., Arena Hospitality Group d.d., Čazmatrans promet d.o.o., Sunce koncern d.d., Autotrans d.o.o., Jadranski luksuzni hoteli d.d., Havas - zemaljske usluge d.o.o., Hup – Zagreb d.d., Liburnia Riviera hoteli d.d., Promet d.o.o., Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Croatia Airlines d.d., Jadranka hoteli d.o.o., Libertas - Dubrovnik d.o.o., Zračna luka Split d.o.o., Liburnija d.o.o., Turisthotel d.d., Laguna Novigrad d.d., Svpetrvs hoteli d.d., Vincek d.o.o., Interigre d.o.o., Maslinica d.o.o., Croatia bus d.o.o., Panturist d.d., Solaris d.d., Grand hotel Lav d.o.o., Autobusni prijevoz d.o.o., Blitz – cinestar d.o.o., Milenij hoteli d.o.o., Royal hotels & resort, Euroadria d.o.o., KD Autotrolej d.o.o., Dubrovački vrtovi sunca d.o.o., Hotel Libertas d.o.o., Studentski centar u Zagrebu - Sveučilište u Zagrebu, Čazmatrans - Nova d.o.o., MZLZ - Upravitelj zračne luke Zagreb d.o.o., Polet d.o.o., Gradski prijevoz putnika d.o.o., Esplanade Oleander d.o.o., Slavonija bus d.o.o., Autotransport Karlovac d.d., Borik d.o.o., Pulapromet d.o.o., Sunčani Hvar d.d., Nautika d.o.o., Hoteli Maestral d.d., Uniline d.o.o., Sveučilište u Rijeci - Studentski centar, Zagreb City Hotels d.o.o., Antunović TA d.o.o., Germania sport d.o.o., Čazmatrans Vukovar d.o.o., Hoteli Dubrovačka rivijera d.d., Zračna luka Pula d.o.o., Brioni d.d., Roto Dinamic d.o.o., Presečki grupa d.o.o., Slavonija bus d.o.o., Ilirija d.d., Grand hotel Imperial d.d., Zračna luka Zadar d.o.o., Olympia Vodice d.d., Hotel Dubrovnik d.d., Ugostiteljski obrt „Macola“, Autotransport d.d., Gulliver travel d.o.o., Monile d.o.o., Hoteli Živogošće d.d., A-Anticus d.o.o., Sveučilište u Splitu - Studentski centar, Hotel Medena d.d., Andro International d.o.o., Terme Tuhelj d.o.o., Međunarodna zračna luka Zagreb d.d., Ivka d.o.o., Biberons d.o.o., Hoteli Baška voda d.d., Sveučilište u Rijeci - Studentski centar, Primošten hoteli d.o.o., BTA Hrvatska d.o.o., Autoturist Samobor d.o.o. i ostali.

HAMAG–BICRO dodijelio je navedene potpore u 2022. godini u iznosu od 43,9 milijuna kuna putem povoljnih zajmova. Navedene potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.57175, a kasnije izmjene i dopune odobrene su u postupcima koji su vođeni pod brojevima SA.59924, SA.59940 i SA.62616. Svi korisnici navedenog Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora i abecednom redu su: Adrialin d.o.o., Aspecta-Scio - konzalting d.o.o., Blanka d.o.o., Bombica d.o.o., Cepelin media d.o.o., Consulting solutions d.o.o., Dental centar Bago i Božić d.o.o., Euroindeks d.o.o., Feel Yachting d.o.o., Graphic Center d.o.o., Horeca Wellmed d.o.o., Crosport-Vez obrt, La Grisa, Led Art d.o.o., Modul d.o.o., Nima Commerce d.o.o., PE-GRA obrt, Plavetnilo putnička agencija d.o.o., Raunig d.o.o., Sectura d.o.o., Servis delfin d.o.o., SNF Adria d.o.o., STS Plin d.o.o., Universum d.o.o., Urbani prostor d.o.o., VAR V.I.T.O.R. d.o.o., Venaria d.o.o., Virtus sport i promocija d.o.o., Zima svjetlosne dekoracije d.o.o., Čup gradnja d.o.o., I.G.O.R obrt, Mihael putnička agencija d.o.o., Shire, AB Original d.o.o., Auto centar Toni d.o.o., V.D.I. d.o.o., Vukić-promet d.o.o., Weninox d.o.o., Studio 90 plus d.o.o., Čoza Robert, Elimea d.o.o., Gloria Verde d.o.o., Sladovača d.o.o., Team Trade j.d.o.o., Agro-shop, Kod projekt d.o.o., Debeljak d.o.o., Bastion obrt, Ružmarin d.o.o., Bura Brew d.o.o., P.S.P. d.o.o., Poker Pik d.o.o., Sole Luna obrt, Dalmacija obrt, Autoservis Bulat, P.A.P.I. obrt, STAR.EL. d.o.o., To je to, Rezina d.o.o., De Luxe obrt, BOK d.o.o., Dina obrt, Duje obrt, Kvadra plus d.o.o., Učinak d.o.o., Vigilo j.d.o.o., Ivček obrt, Domi obrt, Karlo obrt, Prilika Like j.d.o.o., Skeltom d.o.o., Autoprijevoznik Tomulić, Adrialink d.o.o., FA-VE trgovina d.o.o., Nubo d.o.o., Frane obrt, Ossero d.o.o., Monobar j.d.o.o., Auto - Beks d.o.o., Terranova obrt, Balde obrt, Mind lab d.o.o., OPG Preiner Nenad, Fabijan d.o.o., Kolor klinika d.o.o., Tinda

d.o.o., Paris Stil j.d.o.o., Grey olive, Place2design d.o.o., Carboni obrt, Cuppedia j.d.o.o., Grano salis d.o.o., levitas d.o.o., Piccadilly obrt, Quintus d.o.o., Vips obrt, Vita Trade 1984 j.d.o.o., Paradiso j.d.o.o., M-Elektronika d.o.o., Eko prijevoz Vodice, Perceptives j.d.o.o., Perfecto kozmetički salon, Šakić obrt i Adria obrt.

Ministarstvo kulture i medija dodijelilo je potpore kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u 2022. godini u iznosu od 1 milijun kuna putem izdanih jamstava temeljem Programa jamstava za kredite za poduzetnike aktivne u području kulture i kreativnih industrija u aktualnoj pandemiji COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.57595, a kasnije izmjene i dopune odobrene su u postupcima koji su vođeni pod brojevima SA.58136 i SA.59924. Korisnici navedenog Programa potpora su: Četiri film d.o.o. i Ross Media Consulting d.o.o.

Potpore male vrijednosti su dodjeljivane kao podrška gospodarstvu u COVID-19 pandemiji te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu u 2022. godini u iznosu od 7,1 milijun kuna te ukoliko bi se iste pridodale potporama u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna tada bi ukupan iznos potpora za podršku gospodarstvu u COVID-19 pandemiji te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu u 2022. godini iznosio 2.870,4 milijuna kuna.

5. POTPORE MALE VRIJEDNOSTI

Potpore male vrijednosti³² ili de minimis potpore se u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a i ne smatraju državnim potporama, s obzirom da iznos od 200.000,00 eura, odnosno 100.000,00 eura za obavljanje cestovnog prijevoza tereta za najamninu ili naknadu, kojeg „jedan poduzetnik“ može primiti u razdoblju od 3 fiskalne godine, bez obzira na razinu davatelja, namjenu i instrument dodjele potpore male vrijednosti, ne može narušiti trgovinu između država članica EU.

U Republici Hrvatskoj su u 2022. godini dodijeljene potpore male vrijednosti u iznosu od 1.763 milijuna kuna, što je povećanje za 320,3 milijuna kuna odnosno za 22,2 posto u odnosu na 2021. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.442,7 milijuna kuna, te je povećanje za 170,9 milijuna kuna odnosno za 10,7 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.592,1 milijun kuna.

Udio potpora male vrijednosti u 2022. godini u BDP-u iznosio je 0,35 posto.

Tablica 30. Potpore male vrijednosti dodijeljene u razdoblju od 2020. do 2022. godine

Potpore male vrijednosti	2020. mln HRK	2021. mln HRK	2022. mln HRK
A1 Neposredne subvencije kamata	7,7	6,6	7,2
A1 Subvencije	1.260,1	1.314,7	1.636,5
A1 Prisilna nagodba i stečaj poduzetnika	0,0	0,0	10,3
A2 Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice	48,2	7,2	20,9
A2 Otpis duga	11,2	5,4	0,1
A2 Snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	39,1	44,7	45,3
A2 Odgode pri plaćanju poreza	0,2	0,3	0,0
B Kapitalna ulaganja	25,7	22,7	20,0
B Prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima	1,5	0,9	0,0
C1 Povoljni zajmovi	166,9	17,0	5,0
C1 Zajmovi poduzetnicima u teškoćama	1,0	0,0	0,0
D Jamstva	30,4	23,1	17,6
D Plaćanja za opozvana jamstva	0,1	0,1	0,1
UKUPNO	1.592,1	1.442,7	1.763,0

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore male vrijednosti su u 2022. godini dodijeljene u iznosu od 1.763 milijuna kuna, i to najvećim dijelom putem subvencija u iznosu od 1.636,5 milijuna kuna odnosno s udjelom od 92,8 posto u dodijeljenim potporama male vrijednosti, potom slijedi sniženje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa u iznosu od 45,3 milijuna kuna ili 2,6 posto, zatim porezna oslobođenja, oprost poreza, izuzeća i olakšice u iznosu od 20,9 milijuna kuna ili 1,2 posto, kapitalna ulaganja u iznosu od 20 milijuna kuna ili 1,1 posto, izdana jamstva u iznosu od 17,6 milijuna kuna ili 1 posto, prisilna nagodba i stečaj poduzetnika u iznosu od 10,3 milijuna kuna ili 0,6 posto, neposredne subvencije kamata u iznosu od 7,2 milijuna kuna ili 0,4 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 5 milijuna kuna ili 0,3 posto, otpisa duga u iznosu od 176.458,26 kuna ili 0,1 posto te plaćanja za opozvana jamstva u iznosu od 43.865,16 kuna ili 0,002 posto.

³² Potpore male vrijednosti ili de minimis potpore dodjeljuju se temeljem pravila propisanih Uredbom Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora u funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore (Službeni list Europske unije L 352/1, 24.12.2013.; u daljnjem tekstu: Uredba 1407/2013) i Uredbom Komisije (EU) 2020/972 od 2. srpnja 2020. godine o izmjeni Uredbe (EU) br. 1407/2013 u pogledu njezina produljenja i o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u pogledu njezina produljenja i odgovarajućih prilagodbi (Službeni list Europske unije L 215/3, 7.7.2020.; u daljnjem tekstu: Uredba 2020/972).

Od iznosa potpora male vrijednosti dodijeljenih u 2022. godini u iznosu od 1.763 milijuna kuna, davatelji potpora na razini središnje države dodijelili su iznos od 1.559,4 milijuna kuna ili 88,5 posto udjela u potporama male vrijednosti, dok su davatelji na lokalnoj razini dodijelili iznos od 203,6 milijuna kuna ili 11,5 posto.

U 2022. godini, davatelji potpora malih vrijednosti na razini središnje države prikazani po visini dodijeljenih potpora temeljem podataka iz Registra su sljedeći:

- 683,3 milijuna kuna – Hrvatski zavod za zapošljavanje
 - 395,5 milijuna kuna – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
 - 145,3 milijuna kuna – Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
 - 113,8 milijuna kuna – Ministarstvo poljoprivrede
 - 65,4 milijuna kuna – Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
 - 39,2 milijuna kuna – Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara
 - 21,5 milijuna kuna – Ministarstvo turizma i sporta
 - 21,4 milijuna kuna – HAMAG – BICRO
 - 18,6 milijuna kuna – Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
 - 17,5 milijuna kuna – Agencija za elektroničke medije
 - 15,2 milijuna kuna – Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
 - 6,3 milijuna kuna – Ministarstvo hrvatskih branitelja
 - 5,1 milijun kuna – Ministarstvo kulture i medija
 - 4,7 milijuna kuna – HBOR
 - 4,5 milijuna kuna – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
 - 1,2 milijuna kuna – Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
 - 637.046,87 kuna – Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
 - 289.979,31 kuna – Ministarstvo financija – Carinska uprava
 - 151.849,60 kuna – Ministarstvo zdravstva.
- **Hrvatski zavod za zapošljavanje** dodijelio je 683,3 milijuna kuna potpora za zapošljavanje, i to temeljem Programa potpora male vrijednosti u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2022. godini iznos od 638,2 milijuna kuna, i to putem subvencija 637,8 milijuna kuna te kroz neposredne subvencije kamata 347.192,62 kune, temeljem Programa potpora male vrijednosti u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2021. godini iznos od 44,6 milijuna kuna, od čega se na subvencije odnosi 43,9 milijuna kuna a na neposredne subvencije kamata 657.975,15 kuna, temeljem Programa potpora male vrijednosti u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2020. godini dodijeljeno je u 2022. godini 241.373,82 kune subvencija te temeljem Programa potpora male vrijednosti u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2017. godini 252.761,00 kuna subvencija.
- **Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja** dodijelilo je 395,5 milijuna kuna potpora isključivo u obliku subvencija, a od navedenog iznosa malim i srednjim poduzetnicima je dodijeljeno 395,3 milijuna kuna dok je za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost dodijeljeno 170.000,00 kuna. Malim i srednjim poduzetnicima dodijeljeno je 395,3 milijuna kuna temeljem sljedećih programa: Programa dodjele potpora male vrijednosti mikro, malim i srednjim poduzetnicima za subvencioniranje krajnje cijene plina u svrhu ublažavanja rizika od energetske siromaštva iznos od 183,4 milijuna kuna, Programa dodjele potpora male vrijednosti za mjeru NPOO C.1.1.2. R3–I3 Bespovratne potpore za

digitalizaciju iznos od 151,9 milijuna kuna, programa „Naukovanje za obrtnička zanimanja“ za 2020. godinu iznos od 41,1 milijun kuna, Programa dodjele potpora male vrijednosti za mjeru C1.1.2. R2–I5 Komercijalizacija inovacija iznos od 14,6 milijuna kuna, programa "Očuvanje i razvoj tradicijskih i umjetničkih obrta" za 2021. godinu iznos od 3,3 milijuna kuna, programa „Cjeloživotno obrazovanje za obrtništvo za 2022. godinu“ iznos od 887.181,20 kuna te Programa dodjele potpora male vrijednosti za jačanje konkurentnosti poduzeća ulaganjima u digitalnu i zelenu tranziciju iznos od 99.510,25 kuna. Za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dodijeljeno je 170.000,00 kuna potpora male vrijednosti i to temeljem Programa dodjele de minimis potpora (potpora male vrijednosti) za uspostavu postrojenja za oporabu (obradu/recikliranje) odvojeno sakupljenog otpada i postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije.

- **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost** dodijelio je za zaštitu okoliša 145,3 milijuna kuna subvencija, temeljem Programa dodjele de minimis potpora (potpora male vrijednosti) u području zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 145,2 milijuna kuna te temeljem Programa dodjele de minimis potpora za sufinanciranje nabave filtera i/ili sustava za pročišćavanje zraka u vozilima u cestovnom prijevozu putnika (autobusima i dr.) 142.147,20 kuna.
- **Ministarstvo poljoprivrede** dodijelilo je 113,8 milijuna kuna potpora male vrijednosti isključivo putem subvencija. Od navedenog iznosa, za poljoprivredu je dodijeljeno 101 milijun kuna dok je za ribarstvo i akvakulturu dodijeljeno 12,8 milijuna kuna. Unutar dodijeljenih potpora malih vrijednosti za poljoprivredu u iznosu od 101 milijun kuna, za poljoprivredu, lov i šumarstvo dodijeljeno je 57,9 milijuna kuna, sektorskom razvoju dodijeljeno je 35,2 milijuna kuna, za regionalni odnosno ruralni razvoj 7,7 milijuna kuna te za istraživanje i razvoj i inovacije 162.034,30 kuna. Potpore male vrijednosti za poljoprivredu, lov i šumarstvo u iznosu od 57,9 milijuna kuna, dodijeljene su temeljem Uredbe komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru. Potpore male vrijednosti za sektorski razvoj u iznosu od 35,2 milijuna kuna dodijeljene su temeljem sljedećih programa: Programa dodjele potpora male vrijednosti za poticanje razvoja poduzetnicima koji obavljaju djelatnosti prerade drva i proizvodnje namještaja na području Republike Hrvatske za 2022. godinu 27,1 milijun kuna, PRR mjera 16. – Provedba tipa operacije 16.1.2. Operativne skupine 2,9 milijuna kuna, PRR mjera 16. – Provedba tipa operacije 16.4.1. Kratki lanci opskrbe i lokalna tržišta 2,2 milijuna kuna, Programa sufinanciranja rada regionalnih organizacija vinara i vinogradara za razdoblje od 2021. do 2023. godine 1,9 milijuna kuna, Pravilnika o provedbi izravne potpore i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2021. godinu 1 milijun kuna te Programa potpore za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog podrijetla od 2021. do 2023. godine 87.907,05 kuna. Potpore male vrijednosti za regionalni odnosno ruralni razvoj u iznosu od 7,7 milijuna kuna dodijeljene su temeljem provedbe tipa operacije 6.4.1. „Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ koja se provodi putem lokalnih razvojnih strategija (LRS) odabranih LAG-ova unutar podmjere 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“. Potpore male vrijednosti za istraživanje i razvoj i inovacije u iznosu od 162.034,30 kuna dodijeljene su temeljem programa M3 tip operacije 3.1.1 „Potpora za sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete“. Potpore male vrijednosti u ribarstvu i akvakulturi u iznosu od 12,8 milijuna kuna dodijeljene su temeljem Uredbe komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore u sektoru ribarstva i akvakulture.

- **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije** dodijelilo je 65,4 milijuna kuna potpora male vrijednosti, od čega je malim i srednjim poduzetnicima dodijeljeno 31,3 milijuna kuna, za zaštitu okoliša 20,7 milijuna kuna te regionalnom razvoju 13,4 milijuna kuna. Za male i srednje poduzetnike dodijeljeno je 31,3 milijuna kuna, kroz oprost poreza, poreznih oslobođenja, izuzeća i olakšice temeljem programa „Porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i 1. skupine“ iznos od 18,8 milijuna kuna i putem kapitalnih ulaganja u iznosu od 12,5 milijuna kuna temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti za Akcelerator komponentu financijskog instrumenta “ESIF Fond rizičnog kapitala“ Operativnog programa „Konkurentnosti i kohezija 2014. – 2020.“. Potpore male vrijednosti energetske sektoru za zaštitu okoliša dodijeljene su u iznosu od 20,7 milijuna kuna putem subvencija temeljem Program dodjele de minimis potpora (potpora male vrijednosti) za provedbu Programa „Energija i klimatske promjene“. Potpore male vrijednosti regionalnom razvoju dodijeljene su u iznosu od 13,4 milijuna kuna putem subvencija, i to temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za pokretanje gospodarskih aktivnosti i očuvanje radnih mjesta 8,2 milijuna kuna, Programa dodjele de minimis potpora za provedbu Programa „Lokalni razvoj i smanjenje siromaštva“ 5 milijuna kuna i temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti otočnim gospodarskim subjektima za troškove prijevoza vode plovilom vodonoscem i/ili autocisternom u 2022. godini 206.091,00 kuna.
- **Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara** dodijelio je 39,2 milijuna kuna potpora male vrijednosti, i to za regionalni razvoj 31,8 milijuna kuna u obliku poreznih olakšica dodijeljenih temeljem Programa Povrat 50 posto doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te potpore male vrijednosti malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 7,4 milijuna kuna temeljem Programa sufinanciranja gospodarskih projekata u Gradu Vukovaru u 2022. godini.
- **Ministarstvo turizma i sporta** dodijelilo je 21,5 milijuna kuna potpora male vrijednosti, i to kroz program „Konkurentnost turističkog gospodarstva u 2022. godini“ iznos od 21,1 milijun kuna subvencija, te putem neposrednih subvencija kamata temeljem programa „Razvoj turizma na selu“ 401.188,42 kuna i kroz „Program financiranja privatnih iznajmljivača“ 39.317,91 kuna.
- **HAMAG – BICRO** dodijelio je 21,4 milijuna kuna potpora male vrijednosti malim i srednjim poduzetnicima, a od navedenog iznosa, putem izdanih jamstava dodijeljeno je 17,6 milijuna kuna, a kroz povoljnije zajmove 3,8 milijuna kuna. Potpore su dodijeljene temeljem sljedećih programa: Program ESIF Pojedinačna jamstva u iznosu od 9,9 milijuna kuna, Program ESIF Ograničeno portfeljno jamstvo u iznosu od 4,4 milijuna kuna, Program „Jamstva“ 3,3 milijuna kuna, Program ESIF Mikro zajmovi u iznosu od 1,5 milijuna kuna, Program Mikro zajam za ruralni razvoj u iznosu od 1,3 milijuna kuna, Program Mali zajam za ruralni razvoj u iznosu od 1 milijun kuna te Pojedinačna jamstva za ruralni razvoj u iznosu od 4.136,59 kuna.
- **Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine** dodijelilo je energetske sektoru za zaštitu okoliša, subvencije u iznosu od 18,6 milijuna kuna temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti (de minimis) za energetske obnovu višestambenih zgrada.

- **Agencija za elektroničke medije** dodijelila je za audiovizualnu industriju 17,5 milijuna kuna subvencija temeljem programa dodjele sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija.
- **Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom** dodijelio je za zapošljavanje 15,2 milijuna kuna subvencija temeljem Programa potpora male vrijednosti za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom i za dodjelu posebnih sredstava za razvoj novih tehnologija i poslovnih procesa u cilju zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2023. godine.
- **Ministarstvo hrvatskih branitelja** dodijelilo je 6,3 milijuna kuna subvencija, i to za zapošljavanje temeljem Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje od 2021. do 2023. godine iznos od 5,3 milijuna kuna te za potporu kulturi temeljem Programa sufinanciranja audiovizualnih djela o Domovinskom ratu 1 milijun kuna.
- **Ministarstvo kulture i medija** dodijelilo je 5,1 milijun kuna potpora male vrijednosti putem subvencija kao potporu malim i srednjim poduzetnicima temeljem Programa Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama.
- **HBOR** je dodijelio 4,7 milijuna kuna potpora male vrijednosti, temeljem Pravilnika o dodjeli potpora male vrijednosti HBOR-a, i to putem subvencija 3 milijuna kuna, kroz povoljne zajmove 1,2 milijuna kuna te putem poreznih olakšica 505.149,42 kune.
- **Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture** dodijelilo je 4,5 milijuna kuna subvencija za kopneni promet unutarnjim plovnim putovima temeljem Programa dodjele de minimis potpora za ulaganja u djelatnosti prometa na unutarnjim vodama (rijekama, kanalima i jezerima).
- **Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike** dodijelilo je malim i srednjim poduzetnicima subvencije u iznosu od 1,2 milijuna kuna temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti za jačanje poslovanja društvenih poduzetnika.
- **Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju** dodijelila je 637.046,87 kuna subvencija malim i srednjim poduzetnicima temeljem Programa potpore za uređenje sabirališta mlijeka.
- **Ministarstvo financija – Carinska uprava** dodijelila je 289.979,31 kunu potpora male vrijednosti putem poreznih olakšica temeljem Programa Povrata plaćene trošarine na dizelsko gorivo za pogon strojeva za pripremu površina u razminiranju s ciljem ublažavanja ili otklanjanja šteta prouzročenih ratnim okolnostima.
- **Ministarstvo zdravstva** dodijelilo je 151.849,60 kuna potpora male vrijednosti putem subvencija lokalnoj infrastrukturi temeljem Javnog poziva za (su)financiranje izrade projektne dokumentacije.

Na lokalnoj razini, županije, općine i gradovi kao davatelji potpora malih vrijednosti u 2022. godini dodijelili su potpore male vrijednosti u visini od 203,6 milijuna kuna, temeljem podataka iz Registra za 2022. godinu.

- **Županije, općine i gradovi** dodijelili su 203,6 milijuna kuna potpora male vrijednosti putem raznih instrumenata, a ciljevi i iznosi za koje su potpore dodijeljene su prikazani po visini dodijeljenih sredstava u kunama: malim i srednjim poduzetnicima 159.998.026,68 kuna, za turizam 12.361.507,71 kunu, potpore za otklanjanje i ublažavanje šteta prouzročenih prirodnim nepogodama ili izvanrednim okolnostima u vrijeme COVID–19 pandemije 5.551.942,41 kunu, za kopneni cestovni promet 5.367.128,54 kuna, za regionalni razvoj 4.310.966,65 kuna, za zapošljavanje 2.951.205,42 kune, za kulturu 2.051.081,53 kune, za radiotelevizijsko emitiranje 2.034.705,07 kuna, za istraživanje i razvoj i inovacije 1.959.834,64 kune, za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu u vrijeme COVID–19 pandemije 1.491.933,48 kuna, za zaštitu kulturne baštine 1.192.000,00 kuna, za kopneni prijevoz i cjevovodni transport 1.175.489,00 kuna, za sektorski razvoj 1.049.157,90 kuna, za audiovizualnu industriju 696.250,00 kuna, za lokalnu infrastrukturu 554.000,00 kuna, za zaštitu okoliša 534.134,18 kuna, za sanaciju poduzetnika u teškoćama 150.000,00 kuna, za zračni promet 100.000,00 kuna, za usavršavanje 70.000,00 kuna, za financijske usluge 43.831,91 kunu te za pomorski promet 9.580,00 kuna.

6. ZAKLJUČAK

Ministarstvo financija je izradilo Godišnje izvješće o dodijeljenim potporama i potporama male vrijednosti za 2022. godinu, isključivo temeljem podataka koje su davatelji potpora unijeli u Registar o dodijeljenim potporama i potporama male vrijednosti.

Kod dodjele potpora, važno je napomenuti kako se temeljem pravila za dodjelu potpora, kategorije potpora kod kojih dodjela može utjecati na narušavanje tržišnog natjecanja te potpore odobrava isključivo Europska komisija, dok su horizontalne potpore, ukoliko ispunjavaju uvjete iz Uredbe 651/2014 i svih njenih izmjena i dopuna, izuzete od obveze prijave Europskoj komisiji te Ministarstvo financija mora samostalno ocijeniti jesu li prijedlozi programa odnosno pojedinačnih potpora, u cijelosti usklađeni s Uredbom 651/2014 i svim njenim izmjenama i dopunama, a davatelj prilikom dodjele potpore poduzetniku mora poštivati uvjete iz programa potpore za kojeg je dobio mišljenje Ministarstva financija. Time se i potiče dodjela horizontalnih potpora izuzetih od obveze prijave Europskoj komisiji u odnosu na sektorske potpore i ostale horizontalne potpore koje odobrava Europska komisija a koje nisu izuzete od obveze prijave Europskoj komisiji.

Davatelji potpore kako u ranijim razdobljima tako i u 2022. godini i nadalje najveći dio potpora dodjeljuju temeljem odobrenih programa potpora, a manje dodjeljuju potpore na ad hoc osnovi pojedinačnim korisnicima, što je i posebice naglašeno kod potpora malih vrijednosti.

Potpore ili potpore male vrijednosti se većinom dodjeljuju putem programa potpora te na taj način dodjele potpora, pridonosi transparentnosti i smanjenju diskrecijske ovlasti davatelja potpora. Pravila o potporama EU i Zakon, doprinosi transparentnosti državnih potpora, jer Ministarstvo financija, kao tijelo državne uprave koje provodi i nadzire provedbu politike državnih potpora u okviru mjera fiskalne politike državnih potpora, na svojem internetskoj stranici objavljuje sve programe/pojedinačne potpore, kao i podatke o dodijeljenim potporama pojedinim poduzetnicima koji prelaze iznos od 500.000 eura u kunsjoj protuvrijednosti, i za poduzetnike koji dobivaju potpore za suzbijanje posljedica i podršku gospodarstvu u COVID-19 pandemiji u iznosu pojedinačne dodijeljene potpore od 100.000 eura u kunsjoj protuvrijednosti.

U Republici Hrvatskoj su potpore dodijeljene u 2022. godini u ukupnom iznosu od 17.038,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 23,1 posto u odnosu na 2021. godinu i za 26,7 posto u odnosu na 2020. godinu te se samim time i udio u BDP-u smanjivao te je u 2022. godini iznosio 3,38 posto, dok je u 2021. godini iznosio 5,05 posto i u 2020. godini 6,11 posto. Smanjenjem potpora u promatranim razdobljima, vidljivo je i da su potpore po zaposlenom, koje su u 2022. godini iznosile 10.517,67 kuna, smanjenje za 25,2 posto u odnosu na 2021. godinu te za 30,1 posto u odnosu na 2020. godinu. Isti trend smanjivanja je i s potporama po stanovniku, koje su u 2022. godini iznosile 4.368,79 kuna, što je smanjenje za 23,1 posto u odnosu na 2021. godinu te za 22,9 posto u odnosu na 2020. godinu. Što se tiče udjela dodijeljenih potpora u rashodima države, udio u 2022. godini iznosio je 10,08 posto, dok je u 2021. godini iznosio 14,42 posto i u 2020. godini 16,61 posto.

Unutar ukupno dodijeljenih potpora u 2022. godini u iznosu od 17.038,3 milijuna kuna potpora, na potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva odnosi se 7.333,3 milijuna kuna ili 43 posto udjela, dok se na sektor industrije i usluga odnosi 9.705 milijuna kuna ili 57 posto udjela.

Potpore sektoru poljoprivrede i ribarstva dodijeljene u 2022. godini u iznosu od 7.333,3 milijuna kuna, manje su za 3,2 posto u odnosu na 2021. godinu i za 4,5 posto u odnosu na 2020. godinu. Udio navedenih potpora sektoru poljoprivrede i ribarstva u ukupnim potporama u 2022. godini iznosio je 43 posto, dok je udio u BDP-u iznosio 1,45 posto. Unutar navedenih potpora u iznosu od 7.333,3 milijuna kuna, od 95 posto udjela odnosi se na potpore u sektoru poljoprivrede, dok se na potpore u sektoru ribarstva odnosi 5 posto, a unutar potpora u sektoru poljoprivrede udio od 54,9 posto odnosi se na potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo dok je na ruralni odnosno regionalni razvoj odnosi 45,1 posto potpora.

Potpore u sektoru industrije i usluga dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 9.705 milijuna te su manje za 33,4 posto u odnosu na 2021. godinu i 37,6 posto u odnosu na 2020. godinu. Udio potpora u sektoru industrije i usluga u BDP-u u 2022. godini iznosio je 1,92 posto, u 2021. godini 3,32 posto dok je u 2020. godini iznosio 4,09 posto, dok je i udio dio navedenih potpora u ukupno dodijeljenim potporama smanjen u odnosu na prethodna razdoblja te je u 2022. godini iznosio je 57 posto. I nadalje je vidljivo u strukturi potpora sektoru industrije i usluga u 2022. godini, kako se kontinuirano više dodjeljuju sektorske potpore u odnosu na horizontalne te potpore podrške gospodarstvu u COVID–19 pandemiji te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu. Unutar navedenih potpora, posebnim sektorima je dodijeljeno 45,4 posto potpora, kao potpora podrške gospodarstvu u COVID–19 pandemiji te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu 29,5 posto, dok je horizontalnim ciljevima, uključujući horizontalne potpore, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljeno 25,1 posto.

Sektorske potpore dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 4.409,7 milijuna kuna, što je povećanje za 0,2 posto u odnosu na 2021. godinu te smanjenje za 39,4 posto u odnosu na 2020. godinu, iako se udio u BDP-u u odnosu na prethodna razdoblja smanjio, te je 2022. godini iznosio je 0,87 posto, u 2022. godini 1 posto, a u 2020. godini 1,91 posto. Unutar potpora posebnim sektorima odnosno sektorskih potpora, dodijeljenih u 2022. godini u iznosu od 4.409,7 milijuna kuna, najviši iznos odnosi se na potpore sektoru prometa od 35 posto slijede potpore za usluge za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju od 26,2 posto, zatim potpore za zaštitu okoliša i očuvanje energije od 26 posto, potpore sektoru brodogradnje 10,5 posto, za poštanske usluge 2,3 posto te potpore sektoru turizma 0,1 posto. U 2022. godini nisu dodjeljivane potpore za sanaciju i restrukturiranje te potpore za razvoj široko pojasnih mreža.

Potrebno je naglasiti kako je u 2022. godini, a vezano za sektorske potpore, iznos od 3.454,7 milijuna kuna dodijeljen unutar potpora posebnim sektorima, a koji se odnosi se na potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa kao naknada za obavljanje javne usluge. Udio navedenih potpora u BDP-u iznosio je 0,68 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 20,3 posto, udio u dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga 35,6 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 78,3 posto. Unutar navedenih potpora, 32,9 posto udjela odnosi se na potpore za javne radiodifuzijske usluge za emitiranje javnog radio i televizijskog programa, slijede potpore kopnenom cestovnom prometu s 32,4 posto, potpore za kopneni željeznički promet s 15,3 posto, potpore pomorskom prometu s 13 posto, potpore zračnom prometu od 3,5 posto te potpore za poštanske usluge od 2,9 posto.

Horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 2.432 milijuna kuna što je smanjenje za 34,8 posto u odnosu na 2021. godinu i za 45 posto u odnosu na 2020. godinu. Udio horizontalnih potpora u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,48 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama 14,3 posto, dok je udio u sektoru industrije i usluga iznosio 25,1 posto. Unutar horizontalnih potpora dodijeljenih u 2022. godini, na horizontalne ciljeve odnosno horizontalne potpore u

užem smislu³³, odnosi se udio od 29,8 posto, na regionalne potpore udio od 33,1 posto te na potpore na lokalnoj razini udio od 37,1 posto.

U strukturi horizontalnih potpora u užem smislu u 2022. godini, dodijeljenih u iznosu od 724,3 milijuna kuna, najviše potpora dodijeljeno je za zapošljavanje s udjelom od 39,5 posto, slijede potpore za istraživanje i razvoj i inovacije od 35,2 posto, potpore za kulturu od 19,9 posto, potpore za usavršavanje od 3,9 posto te potpore malim i srednjim poduzetnicima s 1,5 posto. Regionalne potpore su dodijeljene u 2022. godini u iznosu od 806 milijuna kuna, što ima udio u BDP-u od 0,16 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama od 4,7 posto, i udio u horizontalnim potporama od 33,1 posto. Potpore na razini jedinica područne i lokalne (regionalne) samouprave dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 901,7 milijuna kuna, te imaju udio u BDP-u 0,18 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama od 5,3 posto, te udio u horizontalnim potporama od 37,1 posto.

Potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 te za suzbijanje učinaka ruske agresije na Ukrajinu i nadalje su dodjeljivane u 2022. godini u iznosu od 2.863,3 milijuna kuna, što je smanjenje za 55,5 posto u odnosu na 2021. godinu te za 25,6 posto u odnosu na 2020. godinu. Udio navedenih potpora u BDP-u u 2022. godini iznosio je 0,57 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama 16,8 posto, dok je udio u potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 29,5 posto.

Potpore male vrijednosti odnosno de minimis potpore, dodijeljene su u 2022. godini u iznosu od 1.763 milijuna kuna, što je povećanje za 22,2 posto u odnosu na 2021. godinu i za 10,7 posto u odnosu na 2020. godinu. Udio navedenih potpora male vrijednosti u 2022. godini u BDP-u iznosio je 0,35 posto. Davatelji potpora male vrijednosti na razini središnje države ili centralnoj razini, dodijelili su 88,5 posto potporama male vrijednosti, dok su davatelji na lokalnoj razini dodijelili 11,5 posto.

Prema instrumentu dodjele, ukupne potpore u iznosu od 17.038,3 milijuna kuna su u 2022. godini najvećim dijelom dodjeljivane putem subvencija s udjelom od 63,5 posto, slijede izdava jamstva s 11,9 posto, kapitalna ulaganja s 11,4 posto, porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice s 8,5 posto te povoljni zajmovi s 4,8 posto.

Potrebno je napomenuti kako se potpore za zaštitu okoliša i očuvanje energije kroz protekla razdoblja kontinuirano smanjuju što prelazi u negativan trend jer se ustvari očekuje povećanje potpora navedenom sektoru, prvenstveno kako se stalno naglašava razlog gdje Europa želi postati prvi klimatski neutralni kontinent do 2050. godine, odnosno do 2030. godine nastoji smanjiti neto emisije stakleničkih plinova za najmanje 55 posto.

Isto tako potrebno je napomenuti kako je potrebno značajno smanjivati potpore sektoru prometa, a koje su se značajno povećale u 2022. godini za 27,7 posto u odnosu na prethodnu godinu, što prelazi u negativan trend te je potrebno isto tako naglasiti kako se potpore smanjuju u odnosu na prethodnu godinu, dok potpore za sanaciju i restrukturiranje nisu dodijeljene u 2022. godini čime se u kontekstu ovih potpora i Republika Hrvatska približava pozitivnom trendu ostalih članica EU.

Vezano za potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 koje su dodjeljivane i u 2022. godini, ali su manje u odnosu na prethodnu godinu, smatra se kako je to

³³ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

u stvari pozitivan trend, jer iako su navedene potpore u određenom razdoblju imale pozitivan učinak na poslovanja poduzetnika u razdoblju trajanja pandemije COVID–19, s pozitivnom situacijom u gospodarstvu Republike Hrvatske, smatra se da navedene potpore više nisu potrebne u velikom obimu, jer je cilj ublažavanja negativnih posljedica ograničenja rada i ostalih poteškoća u gospodarstva koje utječu na poduzetnike, ispunjen.

Europska komisija je, kako bi i nadalje pozitivno pridonijela očuvanju gospodarstva, donijela i ostale mjere kao potporu poduzetnicima, koje se realiziraju kroz npr. Nacionalni plan oporavka i otpornosti, a prvenstveno se time oslanjajući na pomoć poduzetnicima kojima je ta pomoć itekako potrebna, kako bi im se i nadalje omogućilo i očuvalo poslovanje dok se gospodarstvo sasvim ne oporavi od svih problema, od i nadalje posljedica poslovanja u tijeku pandemije COVID–19, saniranja šteta uzrokovanih potresima, posljedica rata u Ukrajini na cijelo gospodarstvo, raznih prirodnih nepogoda koje su u posljednje vrijeme velike i uništavajuće kako za poslovanje poduzetnika tako i za cjelokupno gospodarstvo i slično.

S obzirom na sve naprijed navedeno, nakon analize svih dostavljenih podataka iz Registra, vidljivo je kako se dodijeljene potpore u 2022. godini kontinuirano smanjuju u odnosu na prethodna razdoblja, i to u odnosu na 2021. godinu za 23,1 posto i u odnosu na 2020. godinu za 26,7 posto, što predstavlja pozitivan trend kada se dodjele potpore smanjuju unatoč i daljnjoj krizi gospodarstva, međutim, pozitivan trend dodjele horizontalnih potpora, regionalnih potpora i potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije treba i nadalje nastaviti. Stoga sukladno Smjernicama politike državnih potpora u Republici Hrvatskoj i nadalje treba nastaviti dodjeljivati tzv. dobre potpore odnosno horizontalne potpore.

PRILOG 1.**Davatelji potpora na razini središnje države u 2022. godini**

<i>Davatelji potpora na razini središnje države u 2022. godini</i>
1. Ministarstvo financija
2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
3. Ministarstvo hrvatskih branitelja
4. Ministarstvo kulture i medija
5. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
6. Ministarstvo poljoprivrede
7. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
8. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
9. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
10. Ministarstvo turizma i sporta
11. Ministarstvo zdravstva
12. Agencija za elektroničke medije
13. Agencija za obalni linijski pomorski promet
14. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
15. Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara
16. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
17. Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
18. Hrvatska banka za obnovu i razvitak
19. Hrvatski audiovizualni centar
20. Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.
21. Hrvatski zavod za zapošljavanje
22. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

PRILOG 2.

Kategorije državnih potpora

Pravila	
Kategorija	
Namjena	
HORIZONTALNA PRAVILA	
Istraživanje i razvoj i inovacije	
	Projekti istraživanja i razvoja za temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja i studije o tehničkoj izvodivosti za primijenjena i razvojna istraživanja
	Pokrivanje troškova zaštite prava industrijskog vlasništva za male i srednje poduzetnike
	Novo osnovani mali poduzetnici koji se bave inovacijama
	Inovacije procesa i organizacije poslovanja u sektoru usluga
	Savjetodavne usluge o inovacijama i usluge koje potiču inovacije (mali i srednji poduzetnici)
	Unajmljivanje visoko stručnog kadra koji se privremeno zapošljava iz istraživačkih organizacija ili velikih poduzetnika u malim i srednjim poduzetnicima
	Osnivanje, širenje i oživljavanje inovacijskih clustera
Mali i srednji poduzetnici	
	Ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu i otvaranje novih radnih mjesta vezanih uz projekt ulaganja
	Pokriće troškova osnivanja i tekućih troškova poslovanja vezanih samo za male ženske poduzetnike
	Prilagodba budućim obvezujućim standardima
	Savjetodavne usluge
	Sudjelovanje na sajmovima
	Pokrivanje troškova prava industrijskog vlasništva
	Novi mali poduzetnici koji se bave inovacijama
	Savjetodavne usluge o inovacijama i usluge koje potiču inovacije
	Ulaganja rizičnog kapitala od strane investicijskih fondova
Zapošljavanje	
	Zapošljavanje osoba s invaliditetom ili osoba koje se teže zapošljavaju
	Pokriće dodatnih troškova zapošljavanja osoba s invaliditetom
Usavršavanje	
	Posebno usavršavanje zaposlenika
	Opće usavršavanje zaposlenika
Kultura i zaštita baštine	
	Poticanje kulture i zaštita baštine
POSEBNA SEKTORSKA	
Kopneni promet (željeznički, cestovni, unutarnji plovni putevi)	
	Služba od općeg gospodarskog interesa koja se odnosi na gradski, prigradski, regionalni i nacionalni prijevoz
	Investicijska ulaganja u razvoj kombiniranog prijevoza koja se odnose na ulaganja u infrastrukturu te nepomične i pomične objekte koji su neophodni za pretovar
	Ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
Zračni promet	
	Služba od općeg gospodarskog interesa za zračni prijevoz unutar države između regionalnih zračnih luka
	Ostale namjene predviđene horizontalnim potporama
Pomorski promet	
	Služba od općeg gospodarskog interesa koja se odnosi na pomorsku kabotažu
	Odobranje poreznih olakšica u cilju održavanja konkurentnosti brodara
	Pokriće troškova zapošljavanja koji se odnose na smanjenje stope doprinosa za socijalno osiguranje
	Zamjena posade tj. podmirenje dijela troškova povratka pomorca u domovinu
	Ulaganje u obnovu flote koja čine dio strukturalne reforme čiji je cilj smanjivanje kapaciteta flote
	Usavršavanje pomoraca te ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
Proizvodnja čelika	
	Zatvaranje poslovanja (kapaciteta) poduzetnika
	Zbrinjavanje viška radnika i prijevremeno umirovljenje radnika, pod uvjetom da se radi o djelomičnom ili potpunom zatvaranju kapaciteta
	Ostale namjene predviđene horizontalnim potporama osim potpora za sanaciju i restrukturiranje
Brodogradnja	
	Prilikom djelomičnog ili potpunog zatvaranja kapaciteta mogu se pokriti sljedeći troškovi: zbrinjavanje viška radnika i prijevremeno umirovljenje; savjetodavne usluge radnicima koji su proglašeni viškom odnosno prijevremeno umirovljeni; prekvalifikacija radnika; preuređenje brodogradilišta, zgrada, postrojenja i infrastrukture za svrhe različite od brodogradnje

	Prilikom potpunog zatvaranja kapaciteta putem zajmova i državnih jamstava okončanje nedovršenih poslova
	Regionalne potpore za nadogradnju ili modernizaciju postojećih poduzetnika zbog poboljšanja iskoristivosti postojeće opreme i uređaja
	Ostale namjene predviđene horizontalnim potporama
	Javne radiodifuzijske usluge
	Usluge od općeg gospodarskog interesa koje su u izravnoj vezi s demokratskim, socijalnim i kulturnim potrebama društva i potrebom očuvanja medijskog pluralizma
	Ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
	Kinematografija i ostala audiovizualna djelatnost
	Proizvodnja filmova i TV programa koji su od značaja za razvoj kulture sukladno potvrđenim nacionalnim kriterijima
	Ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
	Poštanske usluge
	Služba od općeg gospodarskog interesa koja se odnosi na univerzalne usluge, a ispunjava zahtjeve za kontinuitetom, tajnošću, neutralnošću, jednakosti postupanja i prilagodljivosti
	Ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
	Turizam
	Sve namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
	Zaštita okoliša i ušteda energije
	Postizanje višeg stupnja zaštite okoliša od obvezujućih standarda odnosno ukoliko ne postoje obvezujući standardi
	Nabava novih transportnih vozila po standardima višim od obvezujućih odnosno ukoliko ne postoje obvezujući standardi
	Prilagodba budućim obvezujućim standardima
	Istraživanja odnosno izrada studija neposredno vezanih za zaštitu okoliša
	Ušteda energije
	Obnovljivi izvori energije
	Kogeneracija i daljinsko grijanje
	Gospodarenje otpadom
	Sanacija onečišćenih područja
	Premještanje poduzetnika radi zaštite okoliša na postojećoj lokaciji
	Sustav trgovanja dozvolama
	Suzbijanje negativnih vanjskih učinaka zaštite okoliša putem smanjenja ili izuzeća od poreza za zaštitu okoliša za pojedine sektore ili kategorije poduzetnika uz mogućnost uvođenja viših poreza za ostale poduzetnike
	Sanacija i restrukturiranje
	Pomoć poduzetnicima u teškoćama kojima se temeljem ostvarivog i prihvaćenog plana restrukturiranja može osigurati dugoročni ostanak na tržištu
	REGIONALNA
	Početna materijalna i nematerijalna ulaganja
	Otvaranje novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja
	Naknada dijela troškova tekućeg poslovanja (postojanje dodatnih transportnih troškova, područja s naseljenošću ispod 8 stanovnika po km ² , udaljenost i nedostupnost pojedinih područja te za novoosnovane male poduzetnike)
	Veliki projekti ulaganja

Razina državne potpore

Opis razine	
1.	Državna razina
2.	Regionalna razina
3.	Lokalna razina
4.	Ostalo

PRILOG 3.

Instrumenti državne potpore i potpore male vrijednosti

A – Subvencije, porezna izuzeća i oprost duga

Subvencije i porezna izuzeća, čine prvu skupinu u kojoj cjelokupan iznos transferiran korisniku čini potporu. Ta skupina se dijeli na dvije podskupine:

- **A1** – subvencije (subvencije, neposredne subvencije kamata, oprost duga po osnovi zajma, prisilna nagodba i stečaj)
- **A2** – oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice (kao različiti oblici umanjenja poreza na dobit poduzetnicima, i to: olakšice s područja posebne državne skrbi - niža stopa poreza na dobit, olakšice i oslobođanja za porezne obveznike na području Grada Vukovara - niža stopa poreza na dobit, olakšice i oslobođanja za porezne obveznike koji posluju u slobodnim zonama - niža stopa poreza na dobit, poticaji ulaganja - niža stopa poreza na dobit, poticaji zapošljavanja osoba s invaliditetom - niža stopa poreza na dobit, poticaji istraživanja i razvoja - umanjenje porezne osnovice za troškove istraživanja i razvoja).

Osim subvencija i poreznih izuzeća u skupinu A2 ulaze i snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa, odgode pri plaćanju poreza, otpis duga i odgode pri podmirenju duga.

B - Udjeli u vlasničkom kapitalu

Kako bi država pomogla nekom poduzetniku, svoje potraživanje prema tom poduzetniku može pretvoriti u vlasnički udjel i time postaje suvlasnikom toga poduzetnika. U tu skupinu potpora ubrajaju se: državna ulaganja u vlasnički kapital poduzetnika kojima nije cilj stvaranje dobiti, kapitalna ulaganja i rizični kapital, pretvaranje duga prema državi u vlasnički udjel, prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima, odricanje od isplate dobiti poduzetnika na koju država ima pravo na temelju udjela u vlasništvu poduzetnika i sl. Ovdje se radi uglavnom o poduzetnicima u teškoćama, kojima država na ovaj način nastoji pomoći.

C – Financijski transferi

- **C1 - Povoljni zajmovi** - krediti koje država izravno ili putem ovlaštenih pravnih osoba ili putem poslovnih banaka, dodjeljuje poduzetnicima uz povoljnije uvjete od tržišnih, tj. niže kamatne stope od tržišnih, uz dulje vrijeme počeka ili otplate te druge povoljne uvjete. Takvi krediti obično su namijenjeni poduzetnicima u teškoćama koji kredit ne bi mogli dobiti pod redovnim tržišnim uvjetima, a uglavnom se dodjeljuju preko Hrvatske banke za obnovu i razvitak. U ovoj skupini nalaze se i zajmovi poduzetnicima u teškoćama.

D – Jamstva, opozvana jamstva

Obuhvaćaju državna jamstva za osiguranje od komercijalnih i nekomercijalnih rizika u nominalnom iznosu. Državna jamstva omogućuju korisniku da dobije kredit uz povoljnije uvjete od onih na financijskim tržištima. Državno jamstvo u pravilu ne predstavlja potporu korisniku ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: da korisnik zajma nije u financijskim poteškoćama, da korisnik zajma može na financijskom tržištu dobiti zajam po tržišnim uvjetima bez posredovanja države, da je državno jamstvo povezano s određenom financijskom transakcijom, ograničeno po visini i po vremenu trajanja, da državno jamstvo ne pokriva više od 80 posto određene financijske obveze, da se za državno jamstvo zaračunava tržišna cijena. Samo ako su kumulativno ispunjeni svi navedeni uvjeti, tada jamstvo ne predstavlja potporu.

Ovoj skupini pripadaju i opozvana jamstva kod kojih je element potpore jednak iznosu opozvanog jamstva.

Navedeni instrumenti dodjele potpore predstavljaju samo najčešće korištene instrumente.

Metodologija ocjene elementa državne potpore

Skupina A1	
Subvencije	ukupna vrijednost primljene subvencije
Neposredne subvencije kamata	ukupna vrijednost primljene subvencije (ili neisplata dijela kamata)
Oprost duga po osnovi zajma	vrijednost otpisanoga duga
Prisilna nagodba i stečaj	procijenjeni umanjeni iznos nagodbe ili tražbine iz stečajne mase u odnosu prema drugim vjerovnicima zbog svjesno prouzročene slabijega položaja države kao vjerovnika u postupku nagodbe ili stečaja
Skupina A2	
Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice	nisu uključene porezne olakšice koje su općeg karaktera, već samo olakšice koje su specifične za određenog poduzetnika ili skupinu poduzetnika odnosno za pojedino područje; potpora je ukupni izračunati iznos izuzeća ili olakšice
Snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	vrijedi isto načelo kao i kod poreznih izuzeća – u potpore ne ulaze one olakšice koje imaju opći značaj; potporu čini ukupni izračunati iznos
Odgode pri plaćanju poreza	iznos kamate izračunate prema referentnoj stopi za razdoblje odgode (dekurzivni jednostavni kamatni račun) i svedene na sadašnju vrijednost
Otpis duga	iznos otpisanog duga
Odgode pri podmirenju duga	iznos kamate izračunate prema referentnoj stopi za razdoblje odgode (dekurzivni jednostavni kamatni račun) i svedene na sadašnju vrijednost
Skupina B	
Ulaganja u vlastiti kapital Kapitalna ulaganja i rizični kapital	potpora je iskazana vrijednost koristi za korisnika potpore element potpore nazočan je u svim državnim ulaganjima koje kao primarni cilj nemaju stvaranje dobiti; element potpore je iskazana vrijednost koristi za korisnika potpore; ovaj instrument obuhvaća ulaganja u vlasnički kapital, investicijska ulaganja i rizični kapital
Pretvaranje duga u vlasnički udjel	element potpore postoji u slučaju kada je država u slabijem položaju od ostalih vjerovnika; potpora je iskazana vrijednost koristi za korisnika potpore, koja proizlazi zbog slabijeg položaja države
Prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima	potpora je razlika između tržišne vrijednosti imovine i cijene po kojoj se prodaje
Odricanje od isplate dobiti poduzetnika	dio raspodijeljene dobiti, koja potječe iz vlasništva države u poduzetniku i kojega se država odrekne, predstavlja u cijelosti potporu

Skupina C1

Povoljni zajmovi	razlika između referentne stope i povoljne kamatne stope po kojoj je zajam odobren; tako dobivena razlika se svodi na sadašnju vrijednost
Zajmovi poduzetnicima u teškoćama	razlika između referentne stope za poduzetnike u teškoćama i ugovorene povoljne kamatne stope; tako dobivena razlika se svodi na sadašnju vrijednost; potpora sadržana u ovakvim zajmovima može iznositi i do 100 posto vrijednosti zajma

Skupina D

Jamstva	razlika između tržišne cijene jamstva i cijene državnog jamstva koja je niža; za poduzetnike u teškoćama potpora može iznositi i do 100 posto vrijednosti jamstva
Opozvana jamstva	iznos opozvanog jamstva

Skupina E1

Ostalo	
--------	--